

**MAATALOUSTUOTTAJAIN
ETELÄ-POHJANMAAN LIITON
VUOSIKERTOMUS
2009**

MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO MTK-Etelä-Pohjanmaa r.y.

Toimisto avoinna ma-pe klo 8.00-16.00 (Kesäaikana ma-pe 8.00-15.15)

Osoite: Huhtalantie 2, 60220 SEINÄJOKI

Puh. (06) 416 3111 vaihde, Fax. (06) 416 3348

Sähköposti: etela-pohjanmaa@mtk.fi tai etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtaja

Emäntä **Johanna Kankaanpää**
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
06-335 3714 koti/fax, 040-720 4322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Varapuheenjohtaja

Maanviljelijä **Kari Yli-Ojanperä**
Homesojankuja 79
60800 Ilmajoki
06-424 6140, 0500-262 567
06-424 7430 fax
kari@ojanperantila.net

Toiminnanjohtaja

Agronomi **Yrjö Ojaniemi**
Kuortaneentie 1240, 62165 Tiistenjoki
Puh. 06-416 3341/työ, 040-520 0258

Kenttäpäällikkö

Agrologi **Markku Mäki-Mantila**
Pojanluomantie 626, 60760 Pojanluoma
Puh. 06-416 3343/työ, 0400-660 694

Järjestöagronomi Ajalla 1.9. - 30.4.

Agronomi **Anna Talvitie**
Puistopolku 10 B 21, 60100 Seinäjoki
Puh. 06-416 3345/työ, 040-568 8642

Järjestöagrologi

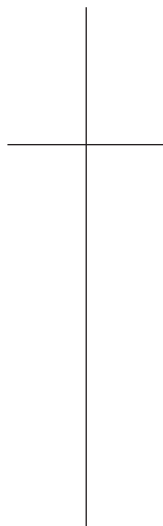
Agrologi **Miia Kaappola**
Kauppilantie 266, 60800 Ilmajoki
Puh. 06-4163346/työ, 040-352 5115

Toimistos sihteeri

Seija Vierula
Puolukkapolku 9, 61100 Peräseinäjoki
Puh. 06-416 3340/työ, 0400-244 252

Seinäjoen Niemistön koulun viidesluokkalaiset tutustumassa Jalasjärvellä Juha ja Liisa Vuorelan lypsykarjatilaan MTK:n kummimaatilahankkeen puitteissa. (Kuva Anna Talvitie)

Vuosikertomus 2009

Kansanedustaja

Susanna Haapoja

13.11.1966-30.5.2009

Liittomme järjestöagrologi Susanna Haapoja menehtyi 42-vuotiaana. Liitossa hän toimi järjestöagrologina 12.10.2000-31.12.2002, jonka jälkeen hän jäi virkavapaalle tultuaan valituksi kansanedustajaksi.

Muistamme Susannan ahkerana, auttavaisena, lämminsydämisenä ja myötäelävänä ihmisenä. Hänen iloisuutensa ja hyväntuulisuutensa tarttui ympäristöön niinäkin päivinä, jolloin asiat eivät sujuneet parhaalla mahdollisella tavalla. Hänellä oli kuuntelemisen ja vastuunottamisen taito. Maaseudun ihmisten asiat olivat erityisesti Susannan sydäntä lähellä. Asioiden hoitajana Susanna oli suoraselkäinen ja hänen aatemaailmansa oli kirkas. Hän kuunteli mielellään, mutta teki myös oman kantansa reilusti selväksi ja oli rohkea vaikuttamaan. Muistellemme Susanna Haapojaa kaipaavin ja kiitollisin mielin.

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan tervehdys	4
1. TALOUSELÄMÄ	5
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2. Maataloustuotanto Suomessa	5
Sääolot	5
Viljelyalat	5
Sadot	6
Kotieläintuotanto	6
Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat	6
Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys	7
Tilastotietoa maataloudesta	9
1.3. Metsätalous ..	11
2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2009	12
2.1. Toimialue	12
2.2. Jäsenet	12
2.3. Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt	13
2.4. Liiton ja yhdistysten järjestäytymisasteet vuoden 2009 lopussa	15
3. LIITON TOIMINTA	16
3.1. Yleistä	16
3.2. Kokoukset	19
Yleiset kokoukset	19
Johtokunnan kokoukset	23
Valiokuntien kokoukset	29
3.3. Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta	31
3.4. Muu toiminta	32
3.5. Järjestötyö	39
Maataloustuottajayhdistysten toiminta	39
Maaseutunuorten toiminta	40
Tarkkailutoiminta	41
Kursit ja koulutus	41
Pellervo-instituutti	41
3.6. Liiton talous	42
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT	45
Atrialaisen ketjun kuulumiset	45
Maidontuotanto 2009	46
Nihkeä vuosi metsäalalla	47
Munakunta vuonna 2009	48
5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA V. 2009	49
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	50
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO v. 2010	51
Liiton johtokunta	51
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat	51
Maataloustuottajain yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit	52
Maaseutunuoret	54
Mela-asiamiehet Etelä-Pohjanmaalla	55
Jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin Mty:n sihteeri	55
Tuottajain tilitoimistot	56
Sosiaalipoliittiset yhdyshenkilöt	56
Kuluttajavastaavat	57
Yrittäjävastaavat	57
Ympäristöasiamiehet	58
8. MTK:N JÄSENEDET	59
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA v. 2010	62

Puheenjohtajan tervehdys

Vuosi sitten jäi jatkokertomus vuoden 2009 pohjoisen tuen ratkaisusta kesken, nyt se loppuu.

Tammikuun lopussa 2009 MMM ja MTK tekivät ko. vuoden kansallisen tuen ratkaisun, jossa myös C-alueella sika- ja siipikarjan tuet irrotetaan kokonaan tuotannosta ja tukeen tulee myös asteittainen alenema. Tätä päätöstä ei Etelä-Pohjanmaalla hyväksytty, siitä jätti eriävän mielipiteensä myös MTK:n johtokunnan jäsen Mauno Ylinen, koska ratkaisu vaikutti eniten nimenomaan meidän maakunnassamme. Ylivoimaisesti suurin osa C-alueen sika- ja siipikarjatuotannosta on Etelä-Pohjanmaalla joten päätös tuntuu, ei vain yksittäisen viljelijän kukkarossa, vaan koko maakunnan taloudessa.

Seuraava tälli tuli maaliskuun alussa, kun MTK:n puheenjohtaja Michael Hornborg ilmoitti jättävänsä paikansa kevään valtuuskunnan kokouksessa. Tämä johti parin kuukauden vauhtijaksoon järjestön elämässä, kun etsittiin uutta puheenjohtajaa. Lopulta kevään valtuuskunnan kokouksessa käytiin erittäin tasaväkinen vaali Juha Marttilan ja Veli-Pekka Talvelan kesken. Vaalin tuloksena Juha Marttila tuli valituksi MTK:n puheenjohtajaksi.

Marttilan valinta käynnisti ehkä koko järjestön historiassa mielenkiintoisimman tilanteen luottamushenkilöpaikkojen jaossa, jonka kestoja vielä keväällä ei kukaan arvannut. Juha Marttila oli toiminut puheenjohtajaksi valintaansa asti järjestön 2. pj:na, joten kakkospuheenjohtajan paikka vapautui tässä tilanteessa. MTK-EP:n ehdokas tälle paikalle oli Mauno Ylinen. Monien ja pitkien neuvottelutaukojen jälkeen valtuuskunta päätti jättää 2. pj:n paikan täyttämättä kevään kokouksessaan ja palata asiaan, kun se on kypsä päätettäväksi.

Kylvöt oli saatu melkein tehtyä ja kevät oli kauneimmillaan toukokuun viimeisinä päivinä, kun pohjalainen tuottajaväki ja koko maakunta sai järkyttävän viestin, kansanedustaja Susanna Haapoja oli kuollut äkilliseen sairauskohtaukseen. Susanna oli virkavapaalla tuottajaliitosta hoitaakseen kansanedustajan työtään. Liiton työntekijänä hän oli iloinen, eteenpäin katsova ja aina, vaikka oli kuinka vaikeita ja monimutkaisia asioita vastassa, asioihin löytyi ratkaisu, kun niitä yhdessä tuumattiin.

Kulunut kesä oli kasvun kesä, kun alkukesä kuivuudesta päästiin. Syksyllä sadonkorjuun jälkeen voitiin todeta, että saatiin hyvä sato kaikista kasveista ja sadon laatuakin oli hyvä. Ongelmaksi koituivat tuottajahinnat, jotka hyvästä sadosta johtuen olivat ja ovat edelleen pohjamudissa. Tästä johtuen tilojen kannattavuus on todella huono ja tämä heijastuu monen tilan tulevaisuuden suunnitelmiin. Investointeja tehdään todella vähän ja harkitusti, miettiipä moni koko toiminnan lopettamistakin. Siinä sitä työsarkaa järjestölle: hoitaa tilojen tulot sellaiselle tasolle, että niillä voi elää ja kehittää tilaa.

MTK:n valtuuskunta kokoontui marraskuun lopulla syksyn kokoukseensa ja siihen mennessä asiat olivat kypsyneet päätettäväksi. Muutama neuvottelu tarvittiin vielä syksylläkin, mutta loppujen lopuksi valtuuskunnan päätökset henkilövalinnoissa olivat täysin yksimielisiä. MTK:n 2. puheenjohtajaksi valittiin agronomi Mauno Ylinen Kauhavan Alahärmästä, maaseutunuorten edustajaksi MTK:n johtokuntaan seuraavaksi kolmivuotis-kaudeksi Timo Kankaanpää Ilmajoelta ja Mauno Ylisen paikalle MTK:n johtokuntaan jäljellä olevaksi kaudeksi Jaakko Halkilahti Salosta. Koko kesän ja syksyn jatkunut avoin tilanne saatiin kunnialla päätökseen ja MTK-EP:n kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Tästä on tuottajaliiton ja koko järjestön hyvä jatkaa kohti uusia haasteita, joita tulee riittämään, mutta ne on tehty vastaanotettaviksi ja ratkaistaviksi.

Johanna Kankaanpää
Puheenjohtaja
MTK-Etelä-Pohjanmaa

1. TALOUSELÄMÄ

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Kertomusvuonna 2009 maailmantalous oli syvässä kriisissä. Talouden raju sukellus alkoi jo vuonna 2008 USA:n finanssikriisistä ja laajeni käytännössä koko maailmantalouteen. Kertomusvuonna bruttokansantuote laski Euroopassa (euroalue) 4,2 %, USA:ssa 2,7 %, Venäjällä 7,5 % ja Japanissa 5,4 %. Talouden alamäkeä ryhdyttiin oikaisemaan massiivisilla elvytystoimilla, joita tehtiin finanssi- ja rahapolitiikassa kasvun palauttamiseksi ja markkinoiden rauhoittamiseksi. Elvytys auttoi, ja maailmantalous alkoi toipua vakavimmasta rahanaikaisesta kriisistään sitten 1930-luvun talouslaman.

Suomen talouden syöksy vuoden 2008 lopulla ja vuoden 2009 alkupuoliskolla oli erittäin nopea ja jyrkkä. Suomen bruttokansantuotteen määrä supistui liki 8 % vuonna 2009. Pudotus oli huomattavan suuri sekä Suomen historiassa että kansainvälisessä vertailussa. Tehdasteollisuuden arvonlisäys pieneni noin viidenneksellä, mikä heijasti ennen kaikkea viennin määrän voimakasta vähenemistä. Myös kotimarkkinoille suuntautuvan tuotannon määrä supistui huomattavasti.

Maailmanlaajuinen talouskriisi kiihdytti myös Suomen talousrakenteen muutosta. Tehdasteollisuuden osuus talouden kokonaistuotannosta ja työllisistä supistui talouskriisin vuoksi entistä nopeammin. Samalla palvelujen suhteellinen osuus tuotannosta kasvoi. Tehdasteollisuuden tuotannon pieneneminen näkyi myös vaihtotaseessa, mutta vaihtotase säilyi kuitenkin ylijäämäisenä.

Tuotannon romahdus vähensi työvoiman tarvetta, mutta ei läheskään siinä määrin kuin tuotannon pudotus olisi antanut odottaa. Työllisten määrä pieneni keskimäärin 2,9 % eli 73 000 henkeä. Työtunneilla mitattu työpanoksen pieneneminen oli selvästi tätä suurempaa, sillä tehdyt työtunnit vähenivät keskimäärin 5,5 %. Toimialoitain tarkasteltuna työllisyyden heikkeneminen on koskenut erityisesti teollisia työpaikkoja. Työttömyys lisääntyi kaikkialla maassa, mutta alueelliset erot olivat suuria. Maan pohjois- ja itäosissa työttömyys kipusi viime vuonna yli kymmeneen prosenttiin. Samaan aikaan esimerkiksi Uudellamaalla työttömyysprosentti jäi reilusti alle koko maan keskiarvon eli 8,2 prosentin.

Talouskriisin seurauksena hinnat jopa laskivat kertomusvuonna useana kuukautena ja koko vuoden keskimääräinen inflaatio oli nollassa. Hintojen lasku oli seurausta korkojen jyrkästä laskusta ja asuntojen hintojen väliaikaisesta notkahtamisesta sekä elintarvikkeiden ja öljyn halpenemisestä.

Työttömyyden kasvu ja yritysten heikko tilanne laskivat ansio- ja pääomatuloja viime vuonna selvästi. Ostovoiman kasvu oli kuitenkin tuotannon pudotukseen nähden varsin hyvä. Tämä johtui alhaisesta inflaatiosta, palkankorotuksista sekä veronalennuksista ja tulonsiirroista. Julkinen sektori vaimensikin merkittävästi

talouskriisin vaikutuksia kotitalouksien tuloihin. Tästä huolimatta kulutus väheni kertomusvuonna 2,6 prosenttia. Myös investoinnit vähentyivät toistakymmentä prosenttia. Laskua oli kaikissa investoinneissa, mutta rakentamisen pudotus oli suurin.

Taantuman ja elvytystoimien myötä julkisen talouden rahoitusasema muuttui vuonna 2009 selvästi alijäämäiseksi. Valtion talous oli 8,6 miljardia alijäämäinen, koska valtion tulot vähenivät rajusti ja menot jatkoivat kasvuaan. Tuloja vähensivät ennen kaikkea yhteisöveron tuoton romahtaminen ja veronalennukset. Lisäksi kunnille ohjattiin väliaikaisesti suurempi osa yhteisöveroista.

(Lähde: Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki ja Pel-lervon Taloudellinen Tutkimuslaitos)

1.2. MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

Sääolot

Kertomusvuoden 2009 sääolosuhteet olivat kasvukauden alkupuolella vaihtelevat eri puolilla Suomea. Kylvö-töiden aikaan osuneet rankkasateet viivästyttivät kevätkylvöjä erityisesti Lounais-Suomen rannikkoalueella ja Pohjanmaalla. Alkukesän lämpimät säät kuitenkin auttoivat kuromaan umpeen tästä aiheutunutta viivästyystä. Alkukesän lähtökohdat olivat otolliset hyvälle sadolle.

Kasvukauden aikana sääolot olivat varsin hyvät koko maassa, joten jo heinäkuussa ennustettiin hyviä hehtaarisoitoja ja suurta kokonaissatoa. Kasvukauden sääoloissa esiintyi alueellista jonkin verran. Etelä-Pohjanmaalla kasvustot kärsivät veden puutteesta erityisesti kesäkuun puolen välin jälkeen, kun taas Itä-Suomessa samaan aikaan satoi poikkeuksellisen runsaasti.

Rikkakasveja oli erityisesti kevätiljoissa keskimääräistä enemmän, mutta niiden torjunta onnistui hyvin. Lämmin (ja kostea) sää lisäsi paikoin kasvitautien ja tuholaisien esiintymistä. Kasvitaudeista riesana olivat erityisesti lehtilaikkutaudit ja pahkahome, tuholaisista kirvat ja rapsikuoriaiset

Kasvukaudella 2009 lämpöä ja kosteutta oli viljelykasvien kehitykselle keskimäärin sopivaa. Erityisen suotuisat lämpö- ja kosteusolot olivat Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Myös korjuukauden sääolosuhteet olivat suotuisat ja sadonkorjuu onnistui hyvin.

Viljelyalat

Viljan kokonaistuotantoala oli kertomusvuonna 1,133 milj. ha, mikä oli hieman pienempi kuin edellisenä vuotena (lähde:MMM/Tike, lopullinen satotilasto). Kesannon ja hoidetun viljelemättömän pellon viljelyalat kasvoivat hieman. Yhteensä kesantoa ja hoidettua vil-

jelemätöntä peltoa oli noin 224 000 hehtaaria, joka oli lähes 35 000 hehtaaria edellisvuotta enemmän.

Syksyllä 2009 syyskylvöjä voitiin tehdä hyvissä sääoloissa, joten syysviljojen kylvöalat nousivat hieman edellisvuodesta. Syysvehnää kylvettiin vajaa 26 000 hehtaaria ja ruista noin 27 000 hehtaaria.

Sadot

Vuosi 2009 oli kolmas perättäinen hyvä viljavuosi. Sato saatiin korjattua hyvissä olosuhteissa ja kokonaisviljasato oli 4,3 miljardia kiloa. Vehnästä (887 miljoonaa kiloa) ja ohrasta (2 171 miljoonaa kiloa) korjattiin ennätysuuret sadot. Kaurasato (1 115 miljoonaa kiloa) oli hyvä, mutta ruissato jäi pieneksi (42 miljoonaa kiloa).

Kotieläintiloilla rehuviljaa käytetään yhä enemmän myös tuoreviljana: kokoviljasäilörehuna ja tuoresäilöviljana. Vuonna 2009 vilja-alasta noin 6 % korjattiin tuoreviljana. Kokoviljasäilörehun ja tuoresäilöviljan sato oli yhteensä 347 miljoonaa kiloa, eli edellisvuodesta sato kasvoi 119 miljoonalla kilolla.

Kertomusvuoden rypsi- ja rapsisato, 140 miljoonaa kiloa, on toiseksi suurin kautta viljelyhistoriamme. Vuosi 2006 oli ennätysvuosi, jolloin sato oli 148 miljoonaa kiloa. Rypsin ja rapsin hehtaarisato on pari vuosikymmentä ollut alamaissa, mutta viime kesänä päästiin jälleen 1990-luvun alkuvuosien tasolle, kun rypsistä saatiin lähes 1 700 kiloa ja rapsista lähes 2 000 kiloa hehtaarilta. Perunan hyvä hehtaarisato (28 610 kg/ha) nosti kokonaissadon 755 miljoonaa kiloon.

Esikuvattu säilörehu valtaa alaa edelleen tuoresäilörehulta ja vuonna 2009 jo noin 86 % säilörehusadosta oli esikuvattua. Kokonaissäilörehusato on kolmena perättäisenä vuonna ollut 8 miljardin kilon paikkeilla. Kun säilörehusato on noussut vuosikymmenten saatossa, on kuivaheinäsato laskenut. Kesällä 2009 korjattiin 290 miljoonan kilon kuivaheinäsato, joka on 21 % pienempi kuin edellisvuonna. Koskaan aiemmin kuivaheinäsato ei ole ollut näin vähäinen.

Kotieläintuotanto

Maidontuotanto kääntyi vuonna 2009 hienoiseen nousuun oltuaan 6 edellistä vuotta laskusuunnassa. Maitoa tuotettiin 2 264 miljoonaa litraa, mikä on noin prosentin enemmän kuin vuonna 2008. Meijerit vastaanottivat maitoa 2 215 miljoonaa litraa. Luomumaidon tuotanto lisääntyi edellisvuodesta vajaalla viidellä prosentilla 29 miljoonaa litraan. Maatiloilla käytettiin maitoa noin 49 miljoonaa litraa. Maatilakäyttö sisältää pääasiassa maidon, joka käytetään maatilojen omassa ruokataloudessa sekä kotieläimille annetun maidon.

Maidontuottajien määrä väheni vajaa kuusi prosenttia vuoden aikana. Joulukuussa 2009 maidontuottajia oli 11 244 eli 650 tuottajaa vähemmän kuin edellisvuonna. Maidontuottajien lukumäärä on vähentynyt nopeasti, sillä vuonna 1995 eli Suomen EU-jäsenyyden ensimmäisenä vuonna maitoa tuotti vielä 32 480 tilaa.

Joulukuussa 2009 lypsylehmiä oli 285 830, mikä on vajaa prosentti vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Lypsylehmien keskituotos nousi 7 850 litraan lehmää kohti, kun se vuonna 2008 oli 7 770 litraa.

Lihan kokonaistuotanto kertomusvuonna oli yhteensä 384 miljoonaa kiloa, mikä on hieman edellisvuotta vähemmän.

Naudanlihan tuotanto kasvoi yhden prosentin, ja tuotanto ilman kotiteurastuksia oli reilu 81 miljoonaa kiloa. Nautoja teurastettiin teurastamoissa noin 267 300 kappaletta, mikä on hieman edellisvuotta enemmän ja hiehojen teurastusmäärät kohosivat, kun taas lehmien teurastusmäärät laskivat. Keskimääräiset ruhopainot kasvoivat sonneilla 338 kiloon, hiehoilla 244 kiloon ja lehmillä 275 kiloon.

Sianlihan tuotanto on kasvanut kahdeksana edellisenä vuonna, mutta vuonna 2009 tuotanto kääntyi laskuun. Ainakin osan tästä selittää yksimahaissektorin tukiratkaisut. Sianlihaa tuotettiin noin 206 miljoonaa kiloa eli viisi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Sikojen teurastusmäärät vähenivät reiluun 2,3 miljoonaan kappaaleeseen. Lihaskojen keskimääräinen ruhopaino laski vajaaseen 86 kiloon. Sianlihan osuus lihan kokonaistuotannosta oli 54 %.

Myös siipikarjan lihan tuotanto kääntyi laskuun vuonna 2009. Siipikarjanlihaa tuotettiin vajaa 95 miljoonaa kiloa eli lähes kuusi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Broilerinlihan tuotanto väheni vajaa viisi prosenttia ja kalkkunanlihan tuotanto reilu 13 prosenttia edellisvuodesta. Keskimääräiset ruhopainot kasvoivat broilereilla 1,7 kiloon ja kalkkunoilla 9,2 kiloon.

Kananmunien tuotanto laski vuonna 2009 noin 7,5 % edellisvuodesta. Tuotannon määrä oli ilman suoramyyntiä ja kotikäyttöä 53,4 miljoonaa kiloa. Edellisvuoteen verrattuna lattiakanaloissa ja luomukanaloissa tuotettujen kananmunien määrä kasvoi kun taas häkkikanaloissa tuotettujen kananmunien määrä väheni viime vuonna.

Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat

Maataloustuotteiden markkinatilanne jatkui kertomusvuonna edelleen haastavana koko Euroopassa. Tilanteeseen haettiin ratkaisukeinoja myös EU:n maatalousministerien ja komission kriisitoimenpiteillä. Suomessa markkinatilanne heijastui pahiten maidon hintatasoon sekä viljamarkkinoihin. Toisaalta markkinatilannetta ei voi kuitenkaan arvioida pelkkien tuottajahintojen perusteella, sillä maatalouden tuotantopanosten hintojen kehitys vaikuttaa ratkaisevasti tilatason lopputulokseen.

Euroopan maitomarkkinoilla tapahtui vuodesta 2007 alkaen voimakas hinnannousu. Myös Suomessa pystyttiin nostamaan maidon tuottajahintaa, mutta nousu oli kuitenkin riittämätön verrattuna kustannusten nousuun. Hintahuippu kuitenkin taitui ja vuonna 2009 maidon tuottajahinta putosi noin 10 % edellisvuodesta. Keski-

määräinen tuottajahinta oli 38,82 senttiä litralta (ilman tuotantotukia ja jälktiliä). Hinnan laskusta huolimatta maidon nimellinen tuottajahinta oli kertomusvuonna 2000-luvun toiseksi korkein.

Naudanlihan markkinahinnat kehittyivät Suomessa kertomusvuonna myönteisesti jo viidettä vuotta peräkkäin. Vuonna 2009 sonninihasta maksettiin tuottajille keskimäärin 28,4 €/kg, hiehonlihasta 2,29 €/kg ja lehmänlihasta 1,71 €/kg. Edellisvuoteen verrattuna lehmänlihan hinta nousi eniten (+ 4 %). Sonnin- ja hiehonlihan hinnat nousivat 1 - 2 prosenttia. Naudanlihan nimelliset tuottajahinnat olivat kertomusvuonna 2000-luvun korkeimmat, mutta siitä huolimatta kannattavuuslukemat olivat alamaissa. Vuoden 2000 nimelisiin hintoihin verrattuna vuoden 2009 tuottajahinnat olivat 13-19 prosenttia korkeammat.

Sianlihan tuottajahinta kääntyi vuonna 2009 laskuun kaksi vuotta kestäneen nousun jälkeen. Sianlihan keskimääräinen tuottajahinta oli 1,45 €/kg eli kolme prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Viime vuosikymmenen hintahuippu, 1,54 €/kg, saavutettiin vuonna 2001. Siihen verrattuna vuoden 2009 tuottajahinta oli 6 prosenttia alempi.

Toista vuotta kestänyt broilerinlihan tuottajahinnan nousu kääntyi vuonna 2009 laskuksi. Broilerinlihasa maksettiin vuonna 2009 tuottajille 1,24 €/kg. Viime vuosikymmenen hintahuippu, 1,30 €/kg, saavutettiin vuonna 2008. Vuoden 2009 tuottajahinta oli siihen verrattuna 5 prosenttia alempi.

Kananmunien tuottajahinta kääntyi vuonna 2009 laskuun kolme vuotta kestäneen nousun jälkeen. Viime vuonna A-luokan kananmunista maksettiin tuottajille keskimäärin 0,90 €/kg eli 6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Hinnan laskusta huolimatta A-luokan kananmunien nimellinen tuottajahinta oli kertomusvuonna 2000-luvun toiseksi korkein. Korkeinta tuottajahintaa, 0,96 €/kg, maksettiin vuonna 2008.

Tuottajahintaindeksi keskimäärin (ilman hedelmiä ja vihanneksia) laski vuonna 2009 lähes 12 % edellisvuodesta. Vastaavasti maatalouden tuotantopanosten hintaindeksi laski 9,1 % (vuotta aiemmin nousi 14,3 %). Elintarvikkeiden kuluttajahinnat nousivat kertomusvuonna 2009 keskimäärin 2,2 %.

(Tuotanto-, markkina- ja hintatiedot; lähde:MMM/Tike ja Tilastokeskus)

Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

MTT:n Taloustutkimuksen ennakkollisen kokonaislaskelman mukaan vuonna 2009 maataloustulo nousi hieman vuoden 2008 pohjalukemista. Pienen nousun taustalla on erityisesti tarvikekustannusten lasku. Vuoden 2009 maataloustulo on noin 845 miljoonaa, kun se vuonna 2008 oli poikkeuksellisen voimakkaan laskun jälkeen 814 miljoonaa euroa. Vuoden 2008 luku oli koko EU-ajan selvästi alhaisin.

Maa- ja puutarhatalouden kokonaistuotto oli viime vuonna 4,3 miljardia ja kokonaiskustannukset olivat 3,5 miljardia euroa. Kokonaiskustannuksia vähensivät erityisesti väkilannoitteiden ja väkirehujen hintojen aleneminen sekä edellisvuotta pienemmät käyttömäärät.

Poltto- ja voiteluaineiden hinnat laskivat runsaan neljänneksen. Myös rakentamisen kustannukset alenivat selvästi. Kone- ja huoltohinnat nousivat lievästi, vaikka koneiden hankintamäärät pienenevät selvästi edellisvuodesta. Yleisen korkotason lasku vähensi vieraasta pääomasta johtuvia korkokustannuksia, vaikka maatalouden luottokanta jatkoi kasvuaan.

Viljan hintojen lasku vähensi kasvinviljelystä saatavia tuottoja, vaikka kokonaissato oli edellisvuotta suurempi. Myös öljykasvien kokonaistuotot alenivat huomattavan hintalaskun takia, vaikka kokonaissato kasvoi edellisvuodesta. Kasvinviljelytuotot laskivat vuonna 2009 noin viidenneksen edellisestä vuodesta.

Kotieläintalouden tuotot vähenivät runsaat seitsemän prosenttia edellisestä vuodesta. Maidon tuotantomäärä kasvoi hiukan, mutta tuottajan saama keskihinta jäi edellisvuotta alemmalle tasolle. Maitotuotot jäivät kokonaistasolla lähes yhdeksän prosenttia edellisvuotta pienemmiksi.

Myös lihasta saatavat myyntituotot pienenevät, koska sian- ja siipikarjanlihan tuotanto kääntyi laskuun usean nousuvuoden jälkeen ja myös tuottajahinnat laskivat. Naudanlihan tuotantomäärä pysyi sitä vastoin ennallaan ja tuottajahinta nousi hiukan. Kananmunatuotot laskivat tuotannon ja tuottajahinnan alenemisen takia.

Puutarhatuotannon myyntituotot vähenivät vajaat kolme prosenttia edellisvuodesta. Laskua oli sekä kasvihuone- ja avomaatuotannossa. Kustannusten lasku ei riittänyt korvaamaan pienentyneitä tuottoja, joten puutarhatulo oli vajaat kolme prosenttia edellisvuotta pienempi.

MTT:n laskelman mukaan maa- ja puutarhataloustuotteiden myyntitulot olivat vuonna 2009 yhteensä 2,3 miljardia euroa, mikä on lähes yhdeksän prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kotieläintuotannon osuus myyntituloista oli vajaat 68 prosenttia, kasvinviljelyn vajaat 15 prosenttia ja puutarhatalouden runsas 18 prosenttia. Maa- ja puutarhatalouden saama tuki-summa pysyi lähes edellisen vuoden tasolla noin 1,9 miljardissa eurossa.

MTT:n kokonaislaskelmassa tarkastellaan elinkeinoa yhtenä kokonaisuutena. Tilasto antaa hyvän kuvan elinkeinon tulokehityksestä kokonaistasolla. Kokonaislaskelmasta ei kuitenkaan ilmene, kuinka tuotot ja kustannukset jakautuvat tilatasolla ja elinkeinon sisällä, esimerkiksi eri tuotantosuunnissa tai maan eri alueilla.

Tilakohtaisesta tulokehityksestä on saatavissa tietoa kirjapitotilojen tuloksista (MTT:n Taloustohtori-tilastot) ja verotustiedoista (Tilastokeskus). MTT:n Taloustutkimuk-

sen laatiman ennusteen mukaan tilakohtainen kannattavuus heikkenee edelleen vuonna 2009. Tulokset perustuvat 1000 kirjanpitolalle vuodelle 2009 tehtyihin yrityskohtaisiin ennusteisiin, joissa otettiin huomioon panos- ja tuottajahintamuutokset, tukimuutokset sekä alueittaiset keskisatomuutokset kasveittain.

MTT:n vuotta 2009 koskevien ennakkolaskelmien mukaan sikatalouden ja naudanlihantuotannon kannattavuus kohentuu hieman, mutta viljanviljelyn kannattavuus painuu lähes nolnaan. Tuotantopanosten halpeneminen ei riitä korvaamaan tuottajahintojen alenemisen aiheuttamaa tuottojen menetystä. Viljatilojen kannattavuus romahtaa alhaisten viljanhintojen myötä. Lihantuotantotilat sen sijaan hyötyvät ostorehujen hinnan alenemisestä.

Yrittäjätuloa jää tilatason ennusteiden mukaan keskimäärin 18 500 euroa, eli neljä prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kun yrittäjätulo jaetaan palkka- ja korkovaatimusten summalla, saadaan suhteellista kannattavuutta kuvaava kannattavuuskerroin. Se alenee 0,43:sta 0,40:een vuonna 2009. Yrittäjäperhe saa siis

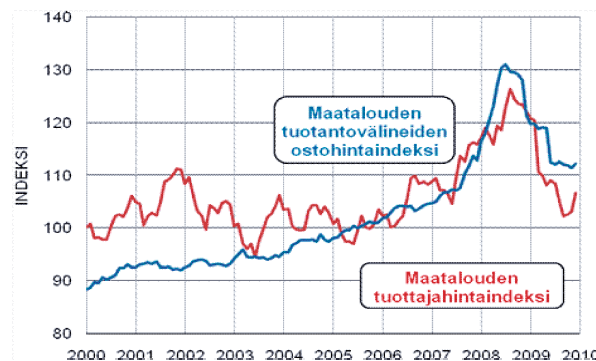
40 prosenttia 13,5 euron tuntipalkkavaatimuksesta ja 5 prosenttia oman pääoman korkovaatimuksesta.

Tuotantosuunnittain tarkasteltuna viljanviljelyn kannattavuuskerroin romahtaa 0,25:stä 0,05:een vuonna 2009. Myös muun kasvinviljelyn kannattavuus heikkenee hieman, mutta puutarhatalouden kannattavuus kääntyy nousuun. Kustannusten alenemisen vuoksi maitotilojen kannattavuus heikkenee vain hieman (0,62:sta 0,58:aan) maidon tuottajahinnan voimakkaasta alenemisestä huolimatta. Muiden nautakarjatilojen kannattavuuskerroin kohentuu 0,39:ään ja sikatilojen kannattavuuskerroin 0,46:een.

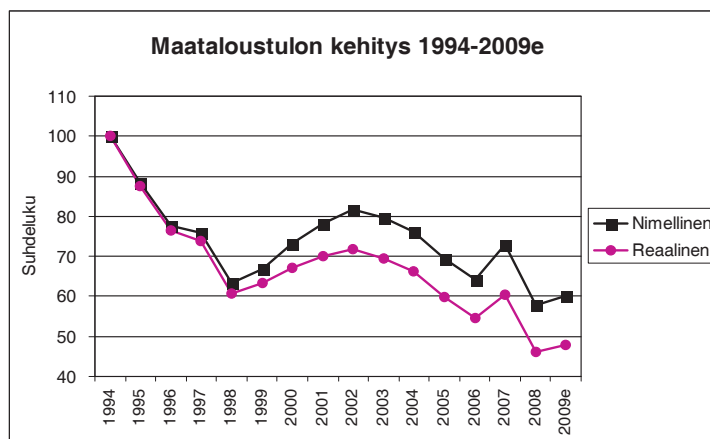
Kokonaispääoman tuotto prosentti jatkaa vuodesta 2007 alkanutta laskuaan jääden vuonna 2009 negatiiviseksi, -3,1 prosenttiin. Noin 2 400 työtunnille jäävä työtuntiansio on 2,2 euroa. Tätä laskettaessa kaikki yritystoiminnasta aiheutuneet hankinnat on jo vähennetty, ja työansio jää korvaukseksi yrittäjän työpanokselle.

Tulotilastojen lähde: MTT Taloustutkimus

Maatalouden hintaindeksien kehitys 2000–2009 (2005=100)

Lähde: Tilastokeskus

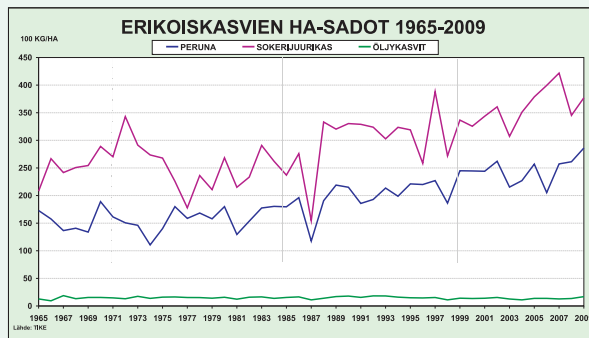
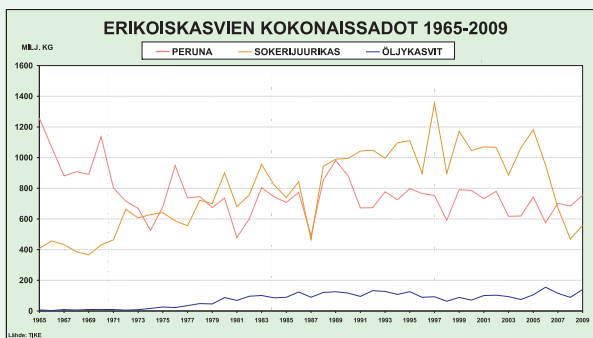
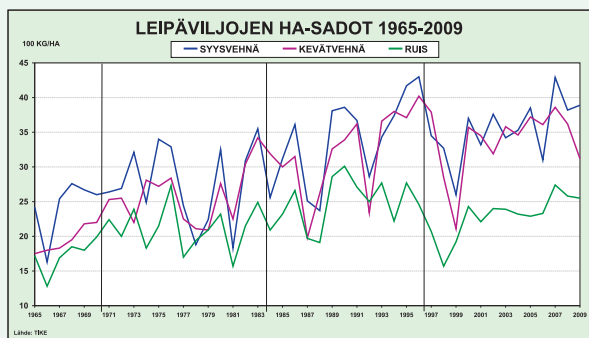
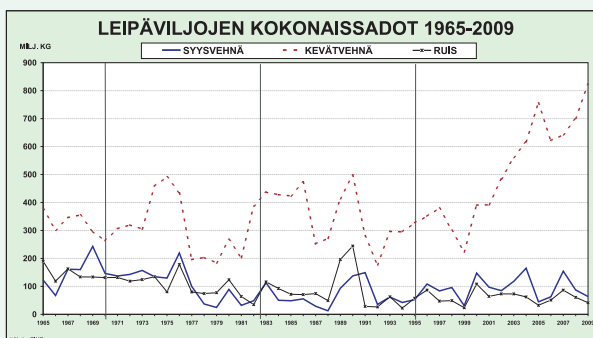
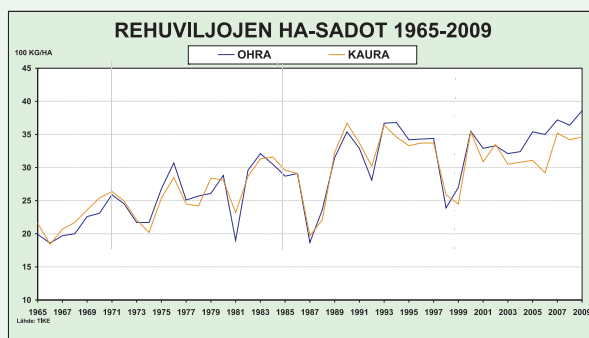
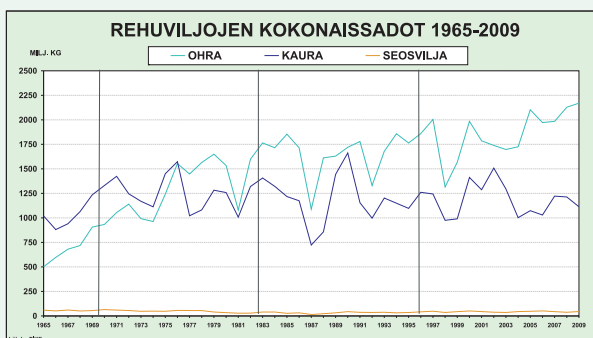
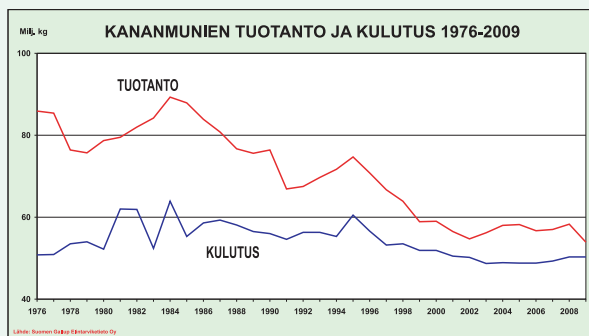
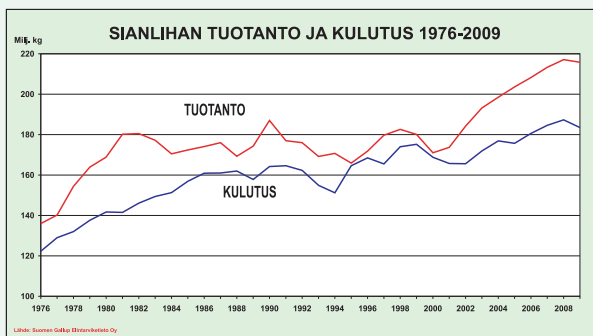
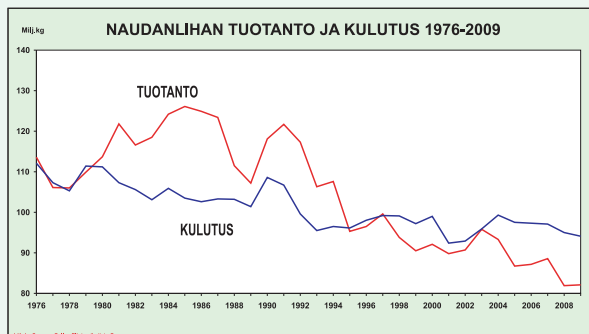
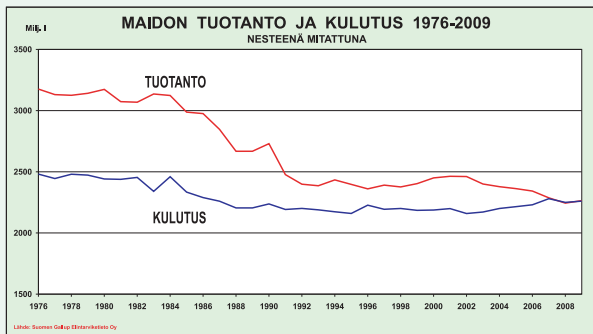

Lähde: MTT Taloustutkimus 4.3.2010

TILASTOTIETOA MAATALOUESTA

MAATALOUDEN TUOTANTOPANOSTEN HINTAINDEKSIT

perusvuosi 2000

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kokonaisindeksi	100	102	103	104	107	111	116	122	140	127
Investoinnit	100	103	106	108	112	117	122	129	134	135
- koneet ja kalusto	100	105	108	111	116	123	127	131	140	148
- rakennukset	100	102	105	106	110	114	121	132	137	132
Tarvikkeet ja palvelut	100	102	102	103	105	108	114	119	142	124
- lannoitteet	100	108	106	105	108	113	118	124	223	160
- rehut	100	103	104	103	105	100	104	116	132	110

TUOTTAJAHINNAT

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Ruis, mylly	euro/t	149,52	151,20	148,85	146,66	142,12	131,19	131,19	126,57	124,88	120,90	118,41	139,81	192,19	207,02	138,24
Vehnä, mylly	euro/t	147,00	152,88	148,01	143,13	138,42	134,55	132,87	131,79	125,66	119,80	106,21	110,50	159,90	189,14	133,78
Rehuohra	euro/t	122,27	125,64	123,95	122,78	122,10	119,41	109,32	106,00	105,57	106,51	99,51	102,00	145,80	160,71	94,51
Rehukaura	euro/t	118,40	123,79	118,40	111,68	113,53	117,73	111,00	104,38	92,21	87,32	87,13	107,26	149,73	137,80	86,57
Maito 1)*	snt/l	31,28	31,28	31,28	32,42	32,34	33,22	34,01	34,80	35,50	35,02	33,33	33,44	35,09	42,99	38,82
Kananmunat	euro/kg	0,48	0,70	0,61	0,65	0,74	0,82	0,69	0,79	0,80	0,74	0,60	0,62	0,77	0,92	0,87
Naudanliha (sonnit)	euro/kg	2,68	2,49	2,21	2,59	2,51	2,42	2,47	2,37	2,28	2,27	2,41	2,50	2,59	2,80	2,84
Sianliha (lihasiat)	euro/kg	1,36	1,37	1,43	1,29	1,16	1,33	1,54	1,42	1,19	1,24	1,33	1,30	1,36	1,49	1,45
Siipikarjanliha (broileri)	euro/kg	1,08	1,13	1,14	1,16	1,12	1,11	1,17	1,20	1,17	1,17	1,14	1,09	1,14	1,30	1,24

1) snt/l, keskipitoinen maito, ilman tuotantotukea

*) ilman jälkittilä

Markkamääräiset arvot ajalta ennen 1.1.1999 on euroiksi kiinteällä kurssilla, 1 euro=5,94573 markkaa

TUOTOSMÄÄRÄT, milj.kg

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Naudanliha 1)	96,6	99,6	93,8	90,5	91,4	89,8	90,7	95,8	93,3	86,7	87,2	88,6	81,9	82,1
Sianliha 1)	171,8	179,7	184,5	181,9	172,8	173,7	184,2	193,1	198,5	203,6	208,3	213,3	217,1	205,8
Siipikarjanliha	49,4	52,7	61,1	66,1	64,4	75,7	82,6	83,7	87,0	87,0	88,0	95,4	100,9	94,9
Muu liha 1,2)	1,8	1,7	1,7	1,3	1,1	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8
Kananmunat	70,8	66,7	63,9	58,9	59,0	65,5	54,7	56,2	58,0	58,2	56,7	57,0	58,3	53,9
Maito 3)			2376,1	2403,2	2450,1	2455,9	2458,3	2399,7	2377,7	2362,3	2342,7	2287,0	2243,6	2264,1

1) lihan tuotantoluvuissa mukana kotiteurastukset

2) lammas, hevonen

3) maito milj.litraa ml. suoramyynti ja käyttö maatiloilla

KOKONAISADOT, milj. kg

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Syysvehnä	53	108	84	96	31	148	97	85	118	165	45	63	154	87	64
Kevätvehnä	327	351	380	301	223	391	392	484	561	617	756	621	642	701	823
Ruis	58	87	47	49	24	108	64	73	73	62	32	51	87	61	42
Ohra	1 764	1 860	2 004	1 316	1 568	1 985	1 786	1 739	1 697	1 725	2 103	1 972	1 984	2 129	2 170
Kaura	1 097	1 261	1 243	975	990	1 413	1 287	1 508	1 205	1 002	1 073	1 029	1 222	1 213	1 115
Peruna	798	766	754	591	760	785	733	780	617	619	743	576	702	684	755
Sokerijuurikas	1 110	897	1 355	892	1 172	1 046	1 070	1 100	892	1 064	1 181	952	673	468	559
Kuivaheinä	1 086	1 047	863	612	593	586	566	436	345	339	378	417	383	368	290
Säilörehu	5 633	5 551	5 630	6 438	6 934	7 129	6 620	6 843	6 670	7 611	6 915	5 102	8 319	8 033	7 965

HEHTAARISADOT, kg

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Syysvehnä	3 450	3 270	2 580	3 700	3 320	3 760	3 420	3 530	3 850	3 100	4 290	3 820	3 890
Kevätvehnä	3 790	2 850	2 110	3 570	3 450	3 190	3 580	3 460	3 720	3 610	3 860	3 620	200
Ruis	2 070	1 570	1 920	2 430	2 210	2 400	2 390	2 320	2 290	2 330	2 740	2 580	2 580
Ohra	3 440	2 390	2 700	3 550	3 290	3 330	3 210	3 240	3 540	3 500	3 720	3 640	3 640
Kaura	3 370	2 590	2 450	3 540	3 090	3 350	3 050	3 080	3 110	2 920	3 520	3 420	3 420
Peruna	22 710	18 630	23 510	24 460	24 400	26 210	21 540	22 700	25 700	20 530	25 730	26 120	26 120
Sokerijuurikas	38 820	27 350	33 670	32 550	34 370	36 070	30 950	35 090	37 870	39 940	42 180	34 520	34 520
Kuivaheinä	3 920	3 400	3 380	3 720	3 630	3 700	3 410	3 730	3 530	3 330	3 740	3 610	3 610

VILJELYALAT, 1000 ha

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Syysvehnä	12,6	25,2	24,3	30,4	11,9	40,0	29,2	22,5	34,5	47,8	11,7	20,2	36,0	22,8	16,4
Kevätvehnä	88,1	87,3	100,5	106,8	105,8	109,5	115,4	151,5	157,1	187,7	203,4	172,1	166,6	193,4	199,8
Ruis	20,8	35,3	22,8	36,1	12,3	44,6	29,0	30,4	30,7	31,0	14,3	21,8	31,7	23,6	16,4
Ohra	516,2	542,5	582,8	578,1	581,0	559,0	547,2	522,6	530,7	564,5	594,8	563,5	533,3	585,5	561,8
Kaura	329,3	374,4	369,2	386,5	403,9	399,9	422,7	451,1	425,5	371,8	345,9	352,7	347,4	354,5	322,0
Seosvilja	10,7	13,8	16,2	16,2	17,9	16,7	16,2	15,8	15,9	17,0	16,3	18,8	15,2	12,9	15,0
Herne	4,5	4,1	5,2	4,9	4,8	5,2	5,4	5,0	4,1	4,0	3,8	4,2	4,4	3,2	4,2
Peruna	36,1	34,8	33,2	32,8	32,3	32,2	30,0	29,8	28,7	29,3	28,9	28,0	27,3	26,2	26,4
Sokerijuurikas	34,8	34,7	34,9	33,2	34,8	32,2	31,1	30,6	28,8	30,7	31,3	23,8	16,0	13,6	14,8
Öljykasvit	85,3	61,7	60,6	64,8	62,5	52,5	73,1	67,5	75,0	82,6	76,9	112,2	91,4	63,8	80,9
Kuivaheinä	287,1	243,6	219,8	197,9	175,1	159,5	156,0	117,9	101,2	92,8	107,2	125,4	102,4	102,0	86,1
Säilö&tuorerehu	332,5	332,8	344,2	364,1	373,5	399,7	397,4	412,3	415,0	431,2	413,0	399,4	449,9	461,0	465,0
Laidun	127,8	118,2	115,0	111,5	113,5	117,9	93,4	95,3	102,2	86,9	91,5	87,9	89,8	80,6	78,7
Siemenviljely	8,2	7,6	8,8	8,1	9,3	9,8	12,0	12,3	11,1	9,1	8,6	10,6	11,0	11,0	10,6
Muut kasvit	28,7	27,6	27,9	28,4	26,6	28,4	26,6	27,7	30,1	35,1	44,8	65,5	63,5	54,6	56,9
Kesanto ja hvp	223,2	179,3	161,6	166,5	211,4	181,1	201,9	210,7	220,4	195,9	241,0	253,3	228,2	188,5	229,8
Muu peltoala	15,2	20,7	23,6	25,3	24,8	25,7	25,3	26,7	27,6	28,4	31,8	32,5	39,7	38,7	39,2

MAATALOUSMAA YHT. 2161,1 2143,6 2150,6 2191,6 2201,4 2217,8 2222,4 2236,0 2245,6 2253,3 2266,2 2300,5 2295,0 2296,0 2295,9

1.3. METSÄTALOUS

Metsäntutkimuslaitoksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2009 markkinahakkuut olivat noin 41 miljoonaa kuutiometriä. Luku oli 24 prosenttia vähemmän kuin vuosina 1999-2008 keskimäärin. Hakkuut vähenivät etenkin yksityismetsissä, joissa puuta kaadettiin 32 miljoonaa kuutiometriä eli 13 miljoonaa kuutiometriä vähemmän kuin edeltäneellä kymmenvuotiskaudella keskimäärin.

Vuonna 2009 metsäteollisuustuotteiden vaikea markkinatilanne ja suuret puuvarastot pitivät puun kysynnän vähäisenä ja puun kantohinnat matalina pitkään. Verohuojennuksen poistuminen vuoden lopussa kiristi kuitenkin hieman puukauppoja vuoden lopulla. Edelliseen vuoteen verrattuna kantohinnat alenivat puutarvalajeittain 16–26 prosenttia, mutta toukokuun pohjahintoihin verrattua havutukin hinta oli joulukuussa noussut vajaat 6 euroa kuutiolta (13–14 %).

Vuonna 2009 hakkuumäärien vähyys ja kantohintojen aleneminen pudottivat bruttokantorahatulot 1,25 miljardiin euroon. Yhtä matalat tulot olivat viimeksi 1990-luvun alun lamassa. Ennakkotietojen mukaan yksityismetsien bruttokantorahatulot jäivät alle 1 miljardiin euroon, mikä oli noin 60 prosenttia edellisen kymmenvuotiskauden keskiarvotulosta.

Yksityismetsätalouden hehtaarikohtainen liiketulos putosi 55 euroon hehtaarilta, mikä oli alle puolet kymmenen edellisen vuoden keskiarvosta. Pohjois-Suomessa pudotus oli suhteellisesti pienin, 47 prosenttia. Kantohintojen putoamisen takia vuoden keskimääräisillä kantohinnoilla laskettu puuntuotannon sijoitustuotto jäi selvästi negatiiviseksi (–17 %).

(Lähde: Metsäntutkimuslaitos).

2. MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2009

2.1. TOIMIALUE

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liiton toimialue käsittää suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 maataloustuottajain yhdistystä.

2.2. JÄSENET

1. Kunniajäsenet

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Antti Franssila	agrologi	Alajärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isonkyrö

2. Maataloustuottajain yhdistykset (32)

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Korttesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ahtärin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat (26)

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähänkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ahtärin manttaalikunnat.

4. Osuusmeijerit (2)

Evijärven ja Härmän Seudun Osuusmeijerit.

5. Osuuskunnat (4)

Itikka Osuuskunta, Osuuskunta Maitosuomi ja Meijeriosuuskunta Milka

6. Muut yhteisöjäsenet (1)

Evijärven Peruna Oy.

2.3 HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

1. Johtokunta

Tehtävissä
vuodesta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää, Ähtäri (johtok. 2000)	2006
Varapuheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä, Ilmajoki (johtok. 2005)	2006
Jäsenet:	
Kai Kytölä, Jalasjärvi	2008
Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki	2000
Timo Kankaanpää, Ilmajoki	2008
Johanna Tuurinkoski, Ylistaro	2006
Jyrki Malm, Karijoki	2007
Marja-Leena Laakso, Vimpeli	2007
Harri Takala, Yihärmä	2007

2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kai Kytölä
Jäsenet: Juha Vuorela, Jarmo Tohni, Jari Laukkonen, Marianne Hanhimäki, Mervi Piispanen, Jyrki Malm, Juhani Pitkäranta
Asiantuntijat: Antti Tukeva
Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Sokerijuurikasvaliokunta

Puheenjohtaja: Jussi Hantula
Jäsenet: Yrjö Kortesmäki
Asiantuntija: Matti Antila
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

4. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä
Jäsenet: Sami Yli-Rahnasto, Tero Ojala, Esa Kaarto, Jukka Sandelin, Mauno Ylinen
Asiantuntijat: sikakerho: Tero Ojala, nautakerho: Heikki Vehkaoja, lammakerho: Aimo Kaitaniemi, MTK:n broilerijaosto: Matti Kangas
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

5. Kanatalousvaliokunta

Puheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä
Jäsenet: Mikko Aila, Virpi Oja-Nisula, Kauko Korpi, Pasi Pärnänen, Jussi Takala
Sihteeri: Anna Talvitie

6. Sosiaalipoliittinen valiokunta

Puheenjohtaja: Markku Jaakkola
Jäsenet: Merja Uusitalo, Pertti Saarinen, Outi Sillanpää, Raija Tikkala, Marja-Leena Laakso
Asiantuntijat: Riitta Jaakkola, Sakari Ängeslevä, Heikki Mäkirintala
Sihteeri: Miia Kaappola

7. Maaseutunuortenvaliokunta

Puheenjohtaja: Heikki Ylinen
Varapuheenjohtaja: Jenni Rinta-Piirto
Jäsenet: Seppo Rintakumpu, Tuire Ala-Prinkkilä, Ismo Karvonen, Juha Ranta
Johtokunnan edustaja: Timo Kankaanpää
Sihteeri: Anna Talvitie ja Miia Kaappola

8. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Saila Mäki-Leppälä
Jäsenet: Inkeri Niemitalo, Tommi Laine, Milla Mattila, Arto Huhtala, Päivi Koskela
Timo Kankaanpää, Marja-Leena Laakso
Sihteeri: Seija Vierula

9. Yrittäjävaliokunta

Puheenjohtaja: Hannu Uitto
Jäsenet: Johanna Kankaanpää, Juho Anttikoski, Jari Kamunen, Ari Hyvölä, Onni Koskela
Asiantuntija: Marja Savioja
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

10. Viljavalioikunta

Puheenjohtaja: Harri Takala
Jäsenet: Esa Antila, Esa Similä, Kari Vaismaa, Aulis Nuuja, Johanna Tuurinkoski
Sihteeri: Markku Mäki-Mantila

12. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää
Varapuheenjohtaja: Kari Yli-Ojanperä
Jäsenet: Harri Takala, Timo Kankaanpää

13. Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Puheenjohtaja: Jari Laukkonen
Varapuheenjohtaja: Heikki Syri
Jäsenet: Tapio Luomala, Heimo Pirttimäki, Martin Jakas, Henrik Östman
Asiantuntija: Lauri Pakka
Sihteeri: Jonas Laxåback

MTK-Etelä-Pohjanmaan ja ProAgria Etelä-Pohjanmaan yhteiset valiokunnat:

14. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Harri Takala
Jäsenet: Jukka Mäki, Aki Laitila, Reijo Toppari, Jussi K. Niemistö, Timo Erkkilä, Johanna Tuurinkoski, Marko Väljä, Jarmo Vainionpää, Mika Kuusisto, Arjo Kangas, Jouko Uola
Sihteeri: Henri Honkala

15. Perunavaliokunta

Puheenjohtaja: Esa Antila
Jäsenet: Ossi Paakki, Timo Hautaviita, Jarmo Vainionpää, Marko Viitasaari, Arvo Jaakkola, Antti Ahopelto, Mauno Ylinen, Jarmo Kattelus, Jouko Uola
Sihteeri: Samuli Lampinen

16. Bioenergiavaliokunta

Puheenjohtaja: Veli-Matti Ruismäki
Jäsenet: Jouko Uola, Timo Orava, Yrjö Ojaniemi, Johanna Kankaanpää, Reijo Mäki-Kyyny, Antti Ala-Talkkari, Alpo Kitinoja, Timo Korpela, Esa Koskiniemi, Tapio Sivula
Sihteeri: Jari Luokkakallio

17. Edustajat

MTK:n valtuuskunta Jari Laukkonen, Korttesjärvi
Johanna Kangastie, Kuortane
Matti Kangas, Lapua
Hannu Uitto, Laihia
Reijo Haavisto, Jurva
Johanna Kankaanpää, Ähtäri

varalla Sami Peltoluhta, Kauhava
Kirsti Tikka, Kurikka
Jaakko Ranto, Ilmajoki
Asko Ahde, Lappajärvi
Ismo Jäätteenmäki, Lapua

MTK:n johtokunta Mauno Ylinen, Alahärmä

MTK:n Säätiön hallinto-neuvosto Simo Vaismaa, Isokyrö

MTK:n valiokunnat

- peruna
 - tarkkelysperunajaosto Timo Hautaviita, Karijoki
 - Evijärven Peruna Vesa Savola, Lappajärvi
 - Lapuan Peruna Mauri Alakoskela, Lapua
 - MTK:n JK edustaja Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)
- vilja
 - kylvösiemenjaosto Harri Takala, Kauhava (Ylihärmä)
 - mallasohrajaosto Esa Antila, Lapua
 - öljykasvijaosto Esa Similä, Laihia
- sokerijuurikas Jussi Hantula, Seinäjoki
- tuotantotalous Arto Huhtala, Jalasjärvi
- vero Hannu Uitto, Laihia
- maaseutuyrittäjä Jari Kamunen, Kuortane
- kananmuna Mikko Aila, Seinäjoki (Ylistaro)
- liha Ilkka Yliluoma, Seinäjoki (Ylistaro)
- Atrian edustaja
- siipikarjalihajaosto
 - Itikan edustaja Matti Kangas, Lapua
 - Atrian edustaja Jukka Sandelin, Seinäjoki (Nurmo)
 - A-Tuottajat Juha Kiviniemi, Jalasjärvi
 - Broilertalo Anssi Saunamäki, Ilmajoki
 - MTK:n JK edustaja Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)
- nauta Heikki Vehkaoja, Seinäjoki (Nurmo)
- MTK:n JK edustaja Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)
- ympäristö- ja maapoliittinen Jari Laukkonen, Kauhava (Korttesjärvi)
- Maaseutunuorten Tuire Ala-Prinkkilä, Alavus

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Mauno Ylinen, Kauhava (Alahärmä)

As. Oy Lakeudentorni

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki

Lännen Tehtaat Oy

yhtiökokousedustaja Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
varalla Jussi Hantula, Seinäjoki

Ilkka Oy

yhtiökokousedustaja Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua

Atria Oyj

yhtiökokousedustaja Johanna Kankaanpää, Ähtäri
varalla Kari Yli-Ojanperä, Ilmajoki

Raision Tehtaat Oy

yhtiökokousedustaja Johanna Kankaanpää, Ähtäri
varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua

Vaasan Läänin Puhelin Oy

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki

E-P:n Elinkeinotalo

yhtiökokousedustaja Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki

Hirvenkaatolupien neuvottelukunta

Kari Yli-Ojanperä, Ilmajoki
Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki

Muut mahdolliset

varalla Yrjö Ojaniemi, Lapua
Markku Mäki-Mantila, Ilmajoki

Riistanhoitopiirin hallitus Matti Yli-Luukko, Ilmajoki

Sokerijuurikas-neuvottelukunta

Yrjö Korttesmäki, Seinäjoki

Pohjanmaan alueen Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Jari Laukkonen, Korttesjärvi

18. Tilintarkastajat

Erkki Roivas talousjohtaja, HTM, Seinäjoki
Marko Suokko maanviljelijä, Lapua

varalla Tapani Ojala
Juha Mäki

pankinjohtaja, Ilmajoki
pankinjohtaja, Seinäjoki (Peräseinäjoki)

19. Toimihenkilöt

Yrjö Ojaniemi agronomi,
toiminnanjohtaja 1.1.2001
Markku Mäki-Mantila järjestöagronologi 1.2.1980–28.2.2005
kenttäpäällikkö 1.3.2005
järjestöagronomi 15.9.2003
järjestöagronologi 1.9.2007
Seija Vierula toimistosihiteeri 19.2.1990

2.4. LIITON JA YHDISTYSTEN JÄRJESTÄYTYMISASTEET VUODEN 2009 LOPUSSA

Maataloustuottajain yhdistys	alle 3 ha		3-5		5-10		10-15		15-25		25-50		yli 50		Yhteensä		Viihdejättöä % 1) yhteensä	Perheenjäs. yhteensä henkilöjäs.	Muuta henkilöjäs.	Jäseniä yhteensä	Muutos vuod.
	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl	kpl					
01 ALAHÄRMÄN YHDISTYS	79	5	15	21	58	75	58	311	87,1	337	541	2	880	3							
02 ALAJÄRVEN YHDISTYS	84	14	48	60	62	96	62	398	111,2	406	458	10	874	-11							
03 ALAVUODEN YHDISTYS	63	12	72	79	93	87	93	433	109,1	436	597	14	1047	-12							
04 EVIJÄRVEN YHDISTYS	51	2	12	10	25	44	23	167	98,2	174	420	6	600	-50							
05 ILMAJOEN YHDISTYS	128	6	19	41	70	126	90	480	104,3	488	777	17	1282	-18							
06 ISOJOEN YHDISTYS	42	12	32	27	40	36	14	203	113,4	205	327	3	535	7							
07 ISONKYRÖN YHDISTYS	41	6	16	24	69	88	51	295	83,8	299	400	3	702	29							
08 JALASJÄRVEN YHDISTYS	127	21	36	47	68	112	102	513	103,8	525	735	9	1269	-10							
09 JURVAN YHDISTYS	50	7	17	21	27	33	30	185	100,0	188	248	6	442	-9							
10 KARIJOEN YHDISTYS	60	2	7	6	16	26	26	143	137,5	146	193	3	342	-8							
11 KAUAHOEN YHDISTYS	114	15	36	38	78	121	133	535	93,0	537	751	16	1304	15							
12 KAUHAVAN YHDISTYS	43	3	7	15	40	69	34	211	80,2	221	250	6	477	-12							
13 KORTESJÄRVEN YHDISTYS	17	2	17	20	39	69	35	199	74,3	205	492	4	701	-5							
14 KUORTANEEN YHDISTYS	138	14	30	37	56	50	28	353	137,9	360	474	25	859	-5							
15 KUURIKAN YHDISTYS	76	10	25	31	38	82	51	313	95,1	322	364	6	692	-6							
16 LAIHIAN YHDISTYS	136	6	15	24	81	102	51	415	136,5	415	667	6	1088	-4							
17 LAPPAJÄRVEN YHDISTYS	43	10	38	35	42	40	15	223	110,4	228	368	0	596	-17							
18 LAPUAN YHDISTYS	111	14	37	53	112	137	72	536	116,3	547	915	18	1480	-31							
19 KRISTIINAN YHDISTYS	3	0	9	10	16	14	7	59	98,3	61	51	6	118	-1							
20 LEHTIMÄEN YHDISTYS	31	7	21	9	14	26	14	122	111,9	127	185	3	315	-11							
21 NURMON YHDISTYS	50	5	7	17	28	39	34	180	94,2	183	277	5	465	-8							
22 PERÄSEINÄJOEN YHDISTYS	45	3	15	39	37	55	38	232	93,5	234	254	4	492	-3							
23 SEINÄJOEN YHDISTYS	11	0	2	3	10	12	16	54	60,7	60	99	14	173	-3							
24 SOJININ YHDISTYS	31	6	22	15	27	24	12	137	99,3	139	228	2	369	8							
25 TEUVAN YHDISTYS	63	8	41	28	41	60	54	295	107,3	298	405	16	719	-5							
26 TIISTENJOEN YHDISTYS	52	6	13	18	28	46	23	186	126,5	197	307	5	504	-2							
27 TÖYSÄN YHDISTYS	20	9	29	27	36	36	19	176	110,7	176	221	5	402	1							
28 VIMPELIN YHDISTYS	16	1	7	16	18	17	21	96	83,5	102	115	3	220	-4							
29 VÄHÄNKYRÖN YHDISTYS	20	5	14	26	38	45	28	176	102,9	182	165	2	349	-11							
30 YLIHÄRMÄN YHDISTYS	38	3	10	26	39	44	16	176	102,3	179	288	0	467	-16							
31 YLISTARON YHDISTYS	61	2	20	26	53	99	69	330	93,5	333	525	14	872	-47							
32 ÄHTÄRIN YHDISTYS	68	9	10	19	39	27	21	193	127,8	194	280	2	476	2							
33 LIITTO YHTEENSÄ	1912	225	699	868	1438	1937	1246	8325	102,9	8504	12377	230	21111	-244							

1) Jäsentilojen määrä paikakkunnalla suhteessa tukihakemuksen jättäneiden nk. aktiivitulojen määrään prosentteina. Muikana on myös metsätiloja, jotka lisäävät järjestäytymisprosenttia.

3. LIITON TOIMINTA

3.1. YLEISTÄ

Vuosi 2009 oli liiton 92. toimintavuosi. Vuosi oli varsin tapahtumarikas niin maatalouspolitiikassa kuin muusakin etujärjestötyössä. Maailmantalouden tilanne jatkui epävarmana ja maataloustuotteiden markkinat ovat alamaissa koko Euroopassa. Merkittävimpiä maatalouspoliittisia edunvalvontakysymyksiä vuonna 2009 olivat 142-ratkaisu ja sen jatkotoimet sekä EU:n maatalouspolitiikan ("terveystarkastuksen") toimeenpano. Tuottajaliitto toimi aktiivisesti näissä kysymyksissä turvatakseen alueensa tuottajien etuja.

Maatalouden vaikea markkinatilanne ja alhaiset tuottajahinnat pitivät maatalouden tulo- ja kannattavuusluvut vuonna 2009 edelleen erittäin alhaisina, vaikka helpotusta saatiin joidenkin tuotantoponosten halpenemisen myötä. Maatalouden vaikean tulo- ja kannattavuustilanteen helpottamiseksi haettiin erilaisia keinoja, mutta mm. hallitusohjelmassa ja tulo- ja kannattavuustyöryhmässä esitetyt toimenpiteet eivät edenneet toivotulla tavalla. Markkinakriisin koskettessa koko Eurooppaa, myös EU joutui pohtimaan erilaisten kriisipaketien sallimista.

Kertomusvuoden joulukuussa astui voimaan EU:n uusi "perustuslaillinen sopimus" eli Lissabonin sopimus. Tämä tarkoittaa, että Euroopan unionissa siirrytään yhteispäätösmenettelyyn myös maatalous- ja kalastusasioissa. Yhteispäätösmenettelyssä Euroopan parlamentin rooli kasvaa päätöksenteossa. Menettelyssä Euroopan parlamentti ei pelkäästään antaa lausuntoa, vaan se jakaa lainsäädäntövallan neuvoston kanssa.

Kertomusvuonna tapahtui merkittäviä muutoksia myös MTK:n ylimmässä johdossa. Puheenjohtaja Michael Hornborg ilmoitti maaliskuussa eroavansa perhesyistä järjestön puheenjohtajan tehtävästä. MTK:n kevään valtuuskunnan kokouksessa MTK:n johtokunnan uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Juha Marttila, joka siihen saakka oli toiminut järjestön toisena puheenjohtajana. Toisen puheenjohtajan paikka jäi kevään valtuuskunnan kokouksessa täyttämättä, mutta syksyn kokouksessa siihen valittiin Mauno Ylinen Etelä-Pohjanmaalta ja häneltä vapautuneelle johtokuntapaikalle Jaakko Halkilahti Varsinais-Suomesta. Valtuuskunnassa päätettiin myös valita MTK:n johtokuntaan maaseutunurten edustajaksi vuoden 2010 alusta Timo Kankaanpää Etelä-Pohjanmaalta.

EU:n maatalouspolitiikka

EU:n maatalouspolitiikkaa uudistava "terveystarkastus" hyväksyttiin EU:n maatalousministerien kokouksessa marraskuussa 2008. Terveystarkastusta koskevat neuvoston asetukset ja komission toimeenpanoasetukset saatiin alkuvuodesta 2009. Uudistus merkitsi suurta muutosta EU:n maatalouspolitiikassa, sillä käytännössä sillä siirrettiin maataloustuotantoa entistä enemmän markkinoiden ohjaamaksi ja armoille.

Uudistuksessa purettiin erilaisia markkinoita tasapainottavia EU-maatalouspolitiikan välineitä ja pyrittiin irrottamaan käytännössä loputkin EU:n tuista tuotannosta. Uudistuksen pääkohdat olivat modulaation lisääminen (=CAP-tukia leikataan ja varoja siirretään maaseudun kehittämistoimenpiteisiin), maitokiintiöjärjestelmän asteittainen alasajo ja lopettaminen vuonna 2015, interventiomekanismien muuttamien sekä viimeistenkin tuotantoon sidottujen CAP-tukien irrottaminen tuotannosta. Uudistuksessa annettiin jäsenmaille kuitenkin mahdollisuus säilyttää 3,5 % tukien määrästä tuotantoon sidottuna. Suomen saamien erityisjärjestelyjen ansiosta tämä, artiklan 68 perusteella maksettava tuotantoon kytketty tuki voi olla enintään 10 %.

Terveystarkastuksen toimeenpanoa Suomessa valmisteltiin koko kevään 2009 ajan. Tuottajajärjestöt ja valtio selvittivät eri vaihtoehtoja, miten artiklan 68 sallima enimmäismäärä (57 milj.euroa) olisi perusteltua jakaa eri tuotteille. Tuottajajärjestöt toivat esille, että terveystarkastuksen toimeenpanossa on kysymys kokonaisuudesta, johon kuuluvat art. 68:n lisäksi maaseudun kehittämisohjelman mukaiset toimenpiteet (lähinnä ympäristötuki) ja myös kansallisen tuen käyttö ja sen rahoitus. MTK-Etelä-Pohjanmaa toimi aktiivisesti, että terveystarkastuskokonaisuudesta olisi saatu hyvä ratkaisu ja sille riittävä rahoitus (tarkemmin kohdassa 3.2).

Valtio ja tuottajajärjestöt sopivat terveystarkastuksen toimeenpanoon liittyvistä asioista 12.6.2009. Ratkaisussa artiklan 68 sallima 10% tuotantotuki ohjataan vuoteen 2013 mennessä pääasiassa naudalle (36,7 milj.e) ja AB-alueen maidolle (9,5 milj.e). Myös tärkeysperunalle ja öljy- ja valkuaiskasveille sekä uuhille ohjataan hieman tukea.

C-alueita koskien neuvotteluissa kirjattiin, että "Pohjoisessa tuessa otetaan kokonaisvaltaiseen tarkasteluun tuen alueellinen ja tuotannonaloittainen kohdentaminen 142-päätöksen sallimissa puitteissa" ja "Selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön v. 2011 ympäristötuesta uusi laiduntamista ja nurmia koskeva tuki sekä erillinen nurmea koskeva tuki nautatiloilla" (=modulaatiovarojen ohjaaminen nurmelle). Valtion ja tuottajajärjestöjen väliseen sopimukseen kirjattiin edellä mainittujen myös muita toimenpiteitä, joilla terveystarkastuksen aiheuttamia ongelmia ja aukkoja pyritään paikkaamaan. MTK-Etelä-Pohjanmaa toimi aktiivisesti, että nämä luvatut asiat myös toteutuisivat käytännössä.

Pohjoinen tuki

MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnassa yksi keskeisimpiä kysymyksiä kertomusvuonna 2009 oli Suomen EU-liittymissopimuksen artiklan 142 mukaiseen pohjoisen tuen turvaaminen. 142-tukea koskeva arviointiraportti valmistui vuonna 2008 ja samana kesänä Suomi teki esityksen komissiolle tuen tarkistamisesta. Poliittinen ratkaisu pohjoisesta tuesta Suomen ja komission välillä syntyi lopulta 19.12.2008.

MTK arvioi esitystä heti tuoreeltaan eikä pitänyt neuvottelutulosta hyväksyttävänä. Ratkaisussa pohjoisen tuen maksuvaltuutta leikattiin merkittävästi ja sika- ja siipikarjatalouden tuet irrotettiin kokonaan tuotannosta 141-ratkaisun tapaan. Maidon pohjoiseen tukeen ratkaisussa saatiin tavoiteltua joustoa, mutta EU:n terveystarkastuksessa juuri päätetyille maidon lisäkiintiöille ei saatu lupaa maksaa pohjoista tukea. Yksimahaisia lukuun ottamatta muiden tuotteiden tukimahdollisuudet saatiin säilytettyä suunnilleen ennallaan ja ratkaisussa myös yksinkertaistettiin pohjoisen tuen rajoitteita ja tuettavien tuotteiden ryhmittelyä. Mutta ratkaisuun sisältyneiden heikennysten vuoksi ratkaisu oli siis pettymys.

MTK:n ja myös SLC:n hylätessä pohjoista tuesta syntyneen poliittisen ratkaisun, valtio teki yksipuolisen esityksen pohjoisesta tuesta komissiolle tammikuun 2009 lopulla. Komission virallinen päätösteksti 142-tuesta saatiin 30.4.2009.

Kansallisen tuen ratkaisut

Vuotta 2009 koskeva kansallisen tuen ratkaisu siirtyi vuoden 2009 puolelle, koska pohjoisen tuen neuvottelut komission kanssa olivat vielä kesken loppuvuodesta 2008. Tosin ennen vuodenvaihdetta olisi ollut mahdollista saavuttaa yksimielinen ratkaisu suurimmasta osasta kansallisen tuen kokonaisuutta. Täysin avoimeksi olisi kuitenkin jäänyt sika- ja siipikarjatalous, jonka tukimahdollisuuksiin 142-päätöksen oletettiin vaikuttavan eniten.

Vuoden 2009 kansallisen tuen ratkaisun aikaansaaminen 142-ratkaisun tultua osoittautui kuitenkin ennennäkemättömän vaikeaksi. Sekä Etelä-Suomen 141-ratkaisun että pohjoisen 142-ratkaisun mukaan sika- ja siipikarjatalouden kansallisen tuen on oltava kokonaan tuotannosta irrotettua. Toisin sanoen yksimahaisilla kyse ei ole enää jatkossa tuotantotuesta. Etelä-Suomen 141-ratkaisu leikkaa asteittain tukisummia, mutta erityisesti yksimahaisille sallitun tuen kokonaisuutta siten, että suurimmat pudotukset tulevat vuosina 2012 ja 2013, jolloin tuesta jää jäljelle enää kolmasosa. Pohjoisen tuen päätöksessä tällaista alenamisvaatimusta ei ole.

141-ratkaisun aiheuttama pettymys johti rajuihin vastakainasetteluun etelän ja pohjoisen välillä. Osa etelän tuottajista piti epäoikeudenmukaisena sitä, että pohjoisessa voitaisiin säilyttää korkeammat tukitasot etelän tukien alentuessa. Kärjekkäimmät vaativat tukien leikkaamista pohjoisesta ja samat tahot kohdistivat poliittisiin päättäjiin ja MTK:n johtoon kovia vaatimuksia. Tukien leikkausvaatimukset saivat paljon julkisuutta ja mm. Huittisissa järjestetty ”etelän kapinakokous” vaati 16.1.2009 julkilausumassaan mm. ”Ongelmat kansallisten tuotantotukien jakautumisessa on poistettava ja tuet tasattava, sillä me emme tule hyväksymään päätuotantoalueilla (A, B, C1 ja C2) minkäänlaisia tukieroja tuen muodoissa tai tasoissa aloilla, joiden tuotantokustannuksissa ei ole eroja.”

MTK-Etelä-Pohjanmaa ja muut pohjoiset tuottajaliitot eivät hyväksyneet tällaista etujärjestölle vierasta toimintaa ja pyrkivät monella tapaa vaikuttamaan, että

tukia ei leikattaisi. Liiton johtokunta totesi 7.1.2009 pitämässään kokouksessa, että ”on erittäin erikoista, että etujärjestön sisältä vaaditaan viljelijöiden tulojen alentamista, mitä tukien leikkaaminen käytännössä on. Päätettiin, että tarvittaessa järjestön tulee turvautua ylimääräiseen valtuuskunnan kokoukseen.”

MTK:n johtokunta kutsuikin koolle MTK:n valtuuskunnan ylimääräiseen kokoukseen, joka pidettiin 19.1.2009. Kokouksessa keskusteltiin perusteellisesti ongelmasta, mutta ulospääsy tilanteesta näytti vaikealta. Valtuuskunnassa käydyssä keskustelussa esitettiin monenlaisia näkemyksiä ja esille tuli myös tuen porrastaminen yhtenä vaihtoehtona. Monien vaiheiden jälkeen valtuuskunta katsoi, että MTK:n on jatkettava neuvotteluja valtion kanssa ja haettava parasta mahdollista ratkaisua sika- ja siipikarjasektorille ja tehtävä tarvittaessa uusia avauksia eri alueiden tuotannon tasapuolisen kohtelun ja kannattavuuden varmistamiseksi.

Yksimahaisten tuesta syntyi kompromissi valtion ja tuottajajärjestöjen välillä tammikuun 2009 lopussa vaikeiden neuvotteluiden lopputuloksena. Ilmeistä oli, että painetta tuli myös poliittiselta taholta, että MTK:n olisi hyväksyttävä kompromissiratkaisu. MTK:n johtokunta ei hyväksynyt ratkaisua yksimielisesti, sillä Etelä-Pohjanmaan edustaja jätti eriävän mielipiteen ratkaisuun. Ratkaisussa yksimahaisten tukea linjattiin kolmeksi vuodeksi. C-alueen tuotannosta irrotettua tukea (määrärahaa) leikataan noin puolet AB-tukialueen 141-tukimuu- toksesta, mutta leikkaus porrastetaan (eli kohdennetaan yli 200 eläinyksikön tiloille). 141-ratkaisun mukaisesti niiden tilojen, jotka haluavat luopua viitemäärästään (eli lopettaa yksimahaistuotannon), on mahdollisuus saada rakennemuutoskorvausta.

Neuvottelutuloksen yhteydessä sovittiin eräistä tukirat- kaisuun liitettävistä lausumista, joista keskeisimmät liit- tyvät sika- ja siipikarjatalouden investointitukeen ja sek- torin 3-vuotisen kehittämissuunnitelman laatimiseen. Neu- vottelijat sopivat, että lupa sikatalouden investointituella haetaan komissiosta heti, kun hakemuksen edellytysten katsotaan täyttyvän. Lisäksi pakettiin sisältyi ehdotus eläinten hyvinvointituen 5 000 euron korottamisesta tai poistamisesta sekä mahdollisesta laajentamisesta siipikarjatalouteen.

Etelä-Pohjanmaalla yksimahaisten tuen leikkaus aiheut- ti vuoksi suurta tyytymättömyyttä, joka purkautui jopa siten, että muutamat sikatilat irtisanoivat jäsenyytensä MTK:sta. Myös yhdistyksissä käytiin keskustelua edun- valvonnan onnistumisesta ja kerättyjen jäsenmaksujen jättämisestä edelleen tilittämättä liittoon ja keskusliit- toon. MTK-Etelä-Pohjanmaa oli tyytymätön syntynee- seen kansallisen tuen ratkaisuun ja vaati valtiota välit- tömästi etsimään keinot, joilla ratkaisun aiheuttamat menetykset korvataan. Vuosikertomuksen kohdassa 3.2 selvitetään tarkemmin liiton toimenpiteitä tukirat- kaisuun liittyen.

Vuoden 2010 kansallisen tuen ratkaisusta käytiin neu- votteluja syksyllä 2009 terveystarkastusratkaisun ja kevään tukirat- kaisussa sovittujen linjausten pohjalta. Neuvottelijat sopivat vuoden 2010 kansallisesta tues- ta jo marraskuussa 2009. Ratkaisua täydennettiin vie-

lä joulukuussa, jolloin valtio ja tuottajajärjestöt sopivat ns. tukien porrastamisesta C-tukialueella maidolla ja naudalla. Maidolla porrastus tarkoittaa, että sovitun tilakohtaisen litramäärän ylittävälle osalle ei jatkossa makseta tuotantotukea. C1-C2-alueella porras tarkoittaa noin 350 lypsylehmää ja pohjoisimmalla tukialueella vastaavasti noin 100 lypsylehmää. Naudalla portaat tulevat käyttöön vaiheittain vuosina 2011-13 siten, että portaan ylittävältä osin vuonna 2011 maksetaan vielä 67 % (2012=33 % ja 2013=0 %) . Portaat ovat C1-C2: 700, C2p: 500, C3: 300 ja C4: 225 eläinyksikköä.

Viitemäärät

Yksimahaisten tukiratkaisun käytännön toteuttaminen aiheutti kertomusvuoden aikana myös paljon keskustelua. Tuotannosta irrotettu tuki maksetaan sika- ja siipikarjatilojen saaman viitemäärän perusteella. Kentällä herätti hämmennystä, että hallinnon lähettämässä lomakkeessa esitetyt viitemääriä oli alennettu kertoimilla. Kun viitemääriin tehtiin vielä tämänkin jälkeen alennus, monella tilalla viitemäärät olivat jo varsin kaukana viitemäärän perusteena olevasta vuoden 2007 todellisesta eläinmäärästä. Asiaa pyrittiin kuitenkin selvittämään tuottajille mm. Maaseudun Tulevaisuudessa esitetyillä esimerkeillä. Vaikeaselkoisessa menettelyssä kyse oli siitä, että ratkaisussa sovitettiin viitemäärät pohjoisen tuen päätöksessä sallittuihin enimmäiseläinyksikkömääriin. Aikaisemmin yksimahaisten tuki sovitettiin pohjoisen tuen päätökseen yksikkötukea leikkaamalla mutta nyt viitemäärää alentamalla. Kun lisäksi viitemääriä määritettäessä otettiin huomioon vuoden 2007 jälkeen tapahtunut kokonaistuotannon kasvu ja laajennusinvestoinneille myönnytyt viitemäärät (ja lisäksi kokonaistukisumman alentuminen), moni tila huomasi tilakohtaisen viitemäärän ja vuonna 2009 maksettavan tuen leikkautuneen odotettua enemmän.

EU:n kriisipaketit

Maataloustuotteiden markkinakriisi EU:n alueella kosketti erityisesti maitoa. Kriisin syventyessä EU:n ministerineuvosto joutui hakemaan uusia ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi. Monet jäsenmaat katsoivat, että tanskalaisen maatalouskomissaarin aikana toteutettu EU:n maatalouspolitiikan uudistus (terveystarkastus) oli yksi syy hintojen romahtamiseen ja markkinoiden epävakauteen. Jäsenmaiden aiheuttaman kovan paineen vuoksi komissio julkaisi heinäkuussa 2009 ns. maitoraportin, jossa esitettiin lukuisia keinoja erityisesti maitokriisin helpottamiseksi.

Yleisen talouskriisin vuoksi EU:ssa oli jo lievennetty valtiontukisääntöjä, joten yhdeksi keinoksi raportissa esitettiin myös maatalouden vähämerkityksisen tuen ("de-minimis") laajentamista siten, että kansallista kriisitukea voitaisiin käyttää jopa 15.000 euroa tilaa kohti vuosina 2009-2010. Kriisipaketin muita keinoja olivat mm. interventio-ostojen ja yksityisen varastoinnin tuen ja vientitukien jatkaminen, viljelijätukien maksatuksen aikaistaminen, maitotuotteiden menekinedistämiskampanjat ja maaseudun kehittämissä politiikan keinojen hyödyntäminen. Lisäksi komissio ilmoitti seuraavansa edelleen elintarviketekijussa mahdollisesti esiintyviä kilpailunvastaisia menettelyjä. Sen sijaan komissio halusi

pitää kiinni maitokiintiöjärjestelmän alasajoa koskevista päätöksistä.

Suomen hallituksen budjettiesityksessä vuodelle 2010 esitettiin 40 miljoonan euron varausta edellä mainittuun vähämerkityksiseen lisätukeen. EU:n salliman 15.000 euron tilakohtaisen kriisituen ja budjettiin varatun 40 miljoonan euron myöntövaltuuden välillä oli kuitenkin suuri ristiriita, sillä 15.000 euron tilakohtainen tuki olisi tarkoittanut n. miljardin euron budjettitarvetta. Tuottajajärjestölle oli lisäksi pettymys, että tarkoitukseen ei osoitettu uutta budjettirahaa, vaan valtioneuvoston linjausten mukaisesti ko. 40 milj. rahoitetaan syömällä tulevien vuosien kansallista tukea etukäteen. Kaikesta huolimatta kriisituesta valmisteltiin tuottajien ja valtion välisissä neuvotteluissa loppuvuodesta 2009 esitystä komissiolle. Esityksen lähtökohta oli kohdentaa tukea erityisesti velkaisille viljelijöille. Ratkaisujen saaminen kriisituesta siirtyi vuoden 2010 puolelle.

Lokakuussa julkisuuteen tuli EU:n esittämä noin 280 milj. euron kriisipaketti maitosektorille, josta Suomen osuus oli vajaat 5 milj. euroa. Tämä tarkoittaa vuonna 2010 tilapäistä noin 0,2 sentin kriisitukea maitolitralta kohti. Suhteutettuna maidon tuottajahintojen yli 10 sentin pudotukseen kyseinen tuki on varsin vaatimaton.

Luonnonhaittakorvaus

Kertomusvuonna käynnissä oli myös LFA-järjestelmää koskeva valmistelutyö. Tuottajajärjestön tavoitteena oli turvata koko maa LFA-alueena sekä saada tuen ehdot joustaviksi ja Suomen maataloudelle sopiviksi. EU:n ministerineuvosto käsitteli LFA-järjestelmän uudistamista kesäkuussa. Ministerineuvostossa tuen kriteerinä esiteltiin mm. kylmä ilmasto ja lämpöstressi sekä maaperään liittyvät kuivuus, rakenne ja kivisyys, juurisyyvyys, kemialliset ominaisuudet, kosteustasapaino ja kaltevuus. Jäsenmaat lähettävät komissiolle tammikuun loppuun 2010 mennessä kartat kriteerit täyttävistä tukikelpoisista alueista. Komission varsinaisten lainsäädäntöehdotusten käsittely alkaa vasta tämän jälkeen vuonna 2011.

Investointituet

Kertomusvuonna maatalouden investointitukijärjestelmää pyrittiin kehittämään paremmin toimivaksi. Tukea hakeneiden tilojen määrä oli odotettua pienempi, mikä kertoi paitsi maatalouden vaikeasta taloustilanteesta myös uuden investointitukijärjestelmän kankeudesta johtuvista ongelmista. Hakijoiden määrän vähäisyydestä johtuen tarkoitukseen varatut määrärahat riittivät odotettua paremmin. Marraskuussa 2009 Suomi teki esityksen komissiolle, että Suomi saisi vuosina 2010-2013 myöntää sika- ja lihasiipikarja-alojen laajennustukea.

Eläinten hyvinvointikysymykset

Kertomusvuoden syksyllä julkisuuteen tuli ns. eläinaktivistien videoita sikatiloilta. Tämän seurauksena käynnistyi jälleen eläinten hyvinvointia koskeva keskustelu. Tuottajajärjestö korosti, että puutteet sikatiloilla on korjattava välittömästi, mutta kaikkia tuottajia ei saa syyllistää. Suomessa on noin 2500 sianlihan tuottajaa, jotka

toimivat vastuullisesti myös vaikeassa taloustilanteessa. Suomen sikatilat on tutkimuksien mukaan hoidettu valtaosin hyvin. Viimeisen parin vuoden aikana elintarviketehtävissä on tehty paljon työtä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tuhansien maatilojen joukkoon mahtuu kuitenkin valitettavia tapauksia, joissa eläimiä ei ole hoidettu asianmukaisesti

MTK katsoi, että esiin tulleet ongelmat eläinten hoidossa ovat erittäin valitettavia. Ongelmien syihin ja seurauksiin on puututtava välittömästi. Vaikeuksiin joutu neet tuottajat tarvitsevat nopeasti asiantuntevaa apua tuotantonsa järjestämiseen sekä henkistä apua ja tukea työssä jaksamiseen. Muutaman huonosti hoidetun tilan perusteella ei pidä syyllistää kaikkia suomalaisia sianlihan tuottajia. Valtaosa tiloista hoitaa eläimet hyvin ja tekee parhaansa, jotta suomalaiset kuluttajat saavat korkealuokkaista sianlihaa. Se edellyttää kuitenkin koko elintarviketehtävien yhteistyötä ja reilua hintaa myös tuottajalle. Tämä on otettava huomioon ruoan hinnoittelussa myös kaupassa.

WTO-neuvottelut

Kertomusvuonna maailmankaupan vapauttamiseen tähtäävät WTO-neuvottelut ”junnasivat paikallaan”. MTK:n näkemyksen mukaan maatalous sopii huonosti vapaakauppaan ja neuvottelukierroksella esillä olleet ratkaisut eivät olisi olleet hyväksyttävissä ilman kompensatioita. Valitettavasti Eurooppalainen maatalous on ollut neuvottelukierroksella kuitenkin suurin maksu mies, koska EU on yksipuolisesti etukäteen uudistanut

3.2. KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin 18.4.2009 Seinäjoella Teknologiakeskus Framissa. Kokoukseen osallistui noin 170 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 134. Tuottajayhdistyksistä oli 130 edustajaa, jäsenosuuskunnista 3 edustajaa ja manttaalikunnista 1 edustaja. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alustivat MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Aarno Puttonen ja Valion hallintoneuvoston puheenjohtaja Pentti Santala.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsiteli mm. maatalouden nopeaa kustannusten nousua, CAP:n terveystarkastusta, 142-ratkaisua ja vuoden 2009 kansallisen tuen ratkaisua. Hän selvitti tehtyjä ratkaisuja ja MTK:n sekä liiton toimintaa niiden yhteydessä. Kankaanpää muistutti, että MTK-Etelä-Pohjanmaa ja liiton edustaja MTK:n johtokunnassa eivät hyväksyneet vuoden 2009 kansallisen tuen ratkaisua. Kankaanpää katsoi, että huonoa ratkaisua tulee kritisoida, mutta oikea tie ei ole sellainen, joka hajottaa omia joukkoja sisältäpäin. Paras tulos saadaan päinvastoin tiivistämällä omia rivejä. Yksi vaikuttamisen mahdollisuus on kevään valtuuskunnan kokouksessa, jossa valitaan MTK:lle uusi puheenjohtaja. Kankaanpää muis-

maatalouspolitiikkaansa saamatta tälle vastinetta kansainvälisessä kaupassa. Arvioiden mukaan osapuolten näkemykset ovat monista kysymyksistä niin kaukana toisistaan, että sopimusta ei näistä lähtökohdista synny myöskään lähiaikoina.

Muita kysymyksiä

Markkinatilanne, EU-maatalouspolitiikka ja tukikysymykset olivat useimmiten päälinjoissa keskustelun aiheina tuottajaliiton ja yhdistyksien kokouksissa ja tilaisuuksissa, mutta liiton toiminta kertomusvuonna oli aktiivista myös muussa edunvalvonnassa ja järjestötyössä.

Liiton valiokunnat toimivat aktiivisesti, mistä tarkemmin toisaalla vuosikertomuksessa. Ympäristö- ja maapoliittiset kysymykset ja vesienhoitoa koskevien ohjelmien valmistelu ovat edunvalvonnallisesti tärkeitä maakunnallisia kysymyksiä, joten tuottajaliitto osallistui mahdollisuuksien mukaan erilaisiin aihealuetta koskeneisiin neuvotteluihin ja tilaisuuksiin.

Järjestötyössä tuottajaliitossa panostettiin yhdistysten toimintaedellytysten parantamiseen ja kiinnitettiin huomiota yhdistysten talouteen ja järjestöasioiden hoitoon. Jäsenten hankintaan ja jäsentietojen oikeellisuuden kiinnitettiin erityistä huomiota. Pinta-alatietojen, jäsenmaksuperusteiden ja jäsenmaksujen hallinnassa käytettiin järjestön ”nettirekisteriä”.

Liito esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

tutti, että jäsenyys järjestössä antaa oikeuksia, mutta myös velvollisuuksia.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteerit Seija Vierula jakoivat Tasavallan Presidentin viime itsenäisyyspäivänä myöntämät kunniamerkit: Asko Peltolalle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan Ritarimerkki (SVR RI), Jari Laukkoselle Suomen Leijonan ansioristi (SL Ar) ja Reijo Haavistolle sekä Matti Kankaalle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein (SVR MI kr). Asko Peltola kiitti mitalien saajien puolesta.

Kevätkokouksessa itsenäisyyspäivänä myönnettyt kunniamerkit saivat Matti Kangas, Reijo Haavisto, Jari Laukkonen ja Asko Peltola.

Liiton kevätkokouksen kokousedustajia Framin auditoriossa.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää esitteli liiton maaseutuyrittäjäkilpailua ja julisti kilpailun voittajan. Maakunnalliseksi vuoden 2009 maaseutuyritykseksi valittiin tuottajayhdistysten ehdotusten pohjalta Raili ja Jari Pitkämäen maatila Alahärmästä. Tilan edustajat olivat kuitenkin yhteensattumien vuoksi estyneitä saapumasta kokoukseen, joten palkinto luovutettiin myöhemmin eri tilaisuudessa. Tarkemmin liiton maaseutuyrittäjäkilpailusta kerrotaan vuosikertomuksen kohdassa 3.4. ”muu toiminta”.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Aki Ylinen Nurmosta ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Yrjö Ojanieni. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sami Ojanperä Ilmajoelta ja Juhani Mäki Laihialta.

Sääntömääräisinä asioina kokouksessa esiteltiin johtokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä tilinpäätös. Vuoden 2008 tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.

Aarno Puttonen käsitteli puheenvuoronsa aluksi aluehallinnon uudistusta ja MTK:n strategiatyötä. Hän totesi, että järjestön pitää pystyä mukautumaan muuttuvaan maailmaan, mutta keskusliitto ei tule ohjaamaan liittoja ja yhdistyksiä rakenteellisissa kysymyksissä. Hän kehotti alueita huolehtimaan yhtenäisyydestä ja toimintakyvystä.

Ajankohtaisista edunvalvontakysymyksistä Puttonen selvitti kansallisen tuen ratkaisua, terveystarkastuksen toimeenpanoa ja metsäsektorin ajankohtaistilannetta. Hän muistutti myös lähestyvistä EU-vaaleista ja kehotti äänestämään. Puheenvuoronsa lopuksi Puttonen selvitti valtuuskunnassa tehtävää MTK:n uuden puheenjohtajan valintaa ja kuvasi valintaprosessin kulkua.

Kevätkokouksen toinen puhuja Pentti Santala totesi puheenvuoronsa aluksi, että ”kun kurjuutta jaetaan, silloin ongelmat kärjistyvät”. Hän totesi, että vaikeina aikoina on tärkeä säilyttää kentän yhtenäisyys. Santala selvitti maitomarkkinoiden tilannetta. Suomeen on ryhdytty tuomaan raakamaitoa Ruotsista, eikä syynä ole ”maitopula”, sillä Valion kilpailijoille on ollut tarjolla riittävästi maitoa (kilpailuviraston ehtojen mukaisesti). Tuontimaidon pakkaaminen Suomessa (tuottajaomisteisessa meijerissä) murentaa tuottajahintaa Suomessa. Tuottajat olisivat voineet estää tämän kotimarkkinoiden pilaamisen.

Santala totesi, että maitomarkkinoilla tukikeskustelu on ollut asiallisempaa kuin lihasektorin osalta. Hän muistutti, että ”yhtenäisellä” tukijärjestelmällä ei pidä lähteä murentamaan pohjoisen tuen tukitasoja ja tukiportaita. Tukipolitiikka ja tuotantomäärien hallinta ovat hyvin kontrollissa maidon osalta eikä niitä pidä lähteä itse kotimaassa heikentämään.

Santala selvitti, että tuontituustot, muut tuontituotteet ja maitojauheen ym. hintojen alhaisuus aiheuttavat melkoisen paineen maitosektorille. Kuitenkin Suomessa on pystytty säilyttämään noin 15 senttiä korkeampi hintataso kuin esim. Ruotsissa. Santala muistutti, että suomalaisten olisi huolehdittava, että maidon ja maitotuotteiden halpatuonti ei kasva nykyistä enempää.

Alustusten jälkeen käytiin vilkas yleiskeskustelu, jonka yhteydessä käsiteltiin myös kokouksen valitseman kannanottotyöryhmän esitys kokouksen kannanotoksi. Keskustelussa esille nousivat mm. 142-ratkaisu ja siinä erityisesti yksimahaisten kohtelu ja maksuvaltuuden leikkaukset sekä jäsenmaksuprotestit, järjestön yhtenäisyys, hallitusohjelman toteuttaminen ja vaikea

markkinatilanne. Keskustelussa 142-tuen heikennykset tuomittiin yksimielisesti sekä vaadittiin lisäksi selvitystä tehtyjen ratkaisujen laillisuudesta. Jäsenmaksuprotestista ja järjestön tilanteesta käytetyissä puheenvuoroissa korostui vaatimus tiukasta edunvalvonnasta, mutta omien rivien hajottamista ja jäsenmaksuprotesteja ei pidetty hyväksyttävänä. Kokous hyväksyi kevätkokouksen kannanoton, joka oli sisällöltään seuraavanlainen:

”MTK-Etelä-Pohjanmaan kevätkokous odottaa Suomen hallitukselta nopeasti kansallisia toimia EU:n maatalouspolitiikan ”terveystarkastuksen” aiheuttamien ongelmien hoitamiseksi sekä tämän vuoden kansallisen tukiratkaisun aiheuttamien menetysten korjaamiseksi.

Tällä hetkellä Suomessa valmistellaan EU:n maatalouspolitiikan ”terveystarkastuksen” toimeenpanoa. Terveystarkastus koskee Suomessa erityisesti maitoa, nautaa ja tärkkelysperunaa. Suomi sai EU:n päätöksiin erityislausekkeen, jolla muutoksia voidaan jossain määrin lievittää. Erityislausekkeen käyttäminen ja erityislauseketta täydentävien kansallisten toimien toteuttaminen edellyttävät tarvittavaa budjettirahoitusta, jota hallitus ei ole ainakaan toistaiseksi vielä osoittanut.

MTK-Etelä-Pohjanmaan kevätkokous odottaa Suomen hallitukselta nopeasti päätöksiä riittävästä rahoituksesta, että turvataan terveystarkastuksen jälkihoito ja suomalaisen maataloustuotannon kannattava jatkuminen. Kevätkokous kiirehtii myös toimia tärkkelysperunan viljelyn turvaamiseksi. MTK, tärkkelysperunan viljelijät ja alan teollisuus ovat jo useaan otteeseen tehneet esityksiä tarvittavasta kansallisesta tukipaketista.

Hallitus päätti maatalouden vuoden 2009 kansallisen tuen ratkaisussa leikata sika- ja siipikarjalouden pohjoista 142-tukea. MTK-Etelä-Pohjanmaan kevätkokous ei hyväksy pohjoisen 142-tuen leikkausta. Kokous edellyttää, että Suomen hallituksen on etsittävä pikaisesti kaikki mahdolliset keinot, joilla hallitus korjaa leikkauksen aiheuttamat sika- ja siipikarjatilojen menetykset. Kokous ei myöskään hyväksy Suomen ja komission neuvottelutulosta pohjoisen tuen heikentämisestä ja maksuvaltuuden leikkaamisesta n. 100 milj. eurolla. Lisäksi kokous vaatii Suomen hallitusta sitoutumaan siihen, että 142-tukea ei enää jatkossa heikennetä. Kevätkokous esittää myös, että Eduskunnan oikeusasiamiehen ja oikeuskanslerin tulisi selvittää, onko 142-artiklan päätös tukien irrottamisesta tuotannosta EU-sopimuksemme vastainen.

Hallitusohjelmaan on kirjattu maaseudun kannalta monia myönteisiä tavoitteita ja toimenpiteitä. Lisäksi maatalouden tulo- ja kannattavuustyöryhmässä on noussut esille monia toteuttamiskelpoisia toimenpiteitä mm. verotuskysymyksissä. Jostain syystä näiden asioiden toteuttaminen ei ole edennyt odotetusti tai on kokonaan ”jäissä”. Hallituksen pitäisi myös pikaisesti etsiä keinot investoimien tilojen maksuvalmiuden säilyttämiseen. MTK-Etelä-Pohjanmaa odottaa, että hallitus kiirehtii annettujen lupauksen täyttämistä. Kevätkokous vaatii myös kotimaisen valkuaiskasvituotannon lisäämistä.”

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Seinäjoki-salissa 14.12.2009. Kokoukseen osallistui yhteensä noin 210 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 176 henkeä. Tuottajayhdistyksistä kokousedustajia oli 172 ja lisäksi paikalla oli jäsenosuuskunnista 4 edustajaa. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti MTK:n toiminnanjohtaja Antti Sahi.

Liiton syyskokouksessa onnitteltiin Mauno Ylistä MTK:n 2. puheenjohtajuudesta ja Timo Kankaanpää MTK:n johtokuntaapaikasta.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsitteli kuluneen vuoden edunvalvontakysymyksiä ja järjestöasioita. Avauspuheenvuoron jälkeen puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteeri Seija Vierula jakoivat kukkaset ja onnitelut MTK:n 2. puheenjohtajaksi valitulle Mauno Yliselle ja MTK:n johtokuntaan nuorten edustajaksi valitulle Timo Kankaanpäälle.

Liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteeri Seija Vierula jakoivat maataloustuottajayhdistysten toimintakilpailun ja edistyskilpailun palkinnot. Toimintakilpailussa palkittiin tuottajayhdistyksistä Kauhajoki, Alahärmä ja Evijärvi ja edistyskilpailussa Ahtäri, Karijoki ja Seinäjoki.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Juha Antila Isotakyröstä ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pentti Haapala Ilmajoelta ja Arto Kirsilä Evijärveltä.

Sääntömääräisinä asioina syyskokouksessa käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset ja palkkiot vuodelle 2010, jotka hyväksyttiin yksimielisesti esityksen mukaisina. Johtokunnan jäsenten vaalissa erovuorossa olivat Marja-Leena Laakso, Harri Takala ja Jyrki Malm. Käydyssä keskustelussa heitä kaikkia esitettiin uudelleen valittaviksi. Koska muita ehdotuksia ei tullut, heidät valittiin yksimielisesti uudelleen johtokuntaan.

Tilintarkistajiksi vuodelle 2010 valittiin edelleen HTM Erkki Roivas Seinäjoelta ja mv. Marko Suokko Lapualta sekä varahenkilöiksi edelleen toimitusjohtaja Juha Mäki Seinäjoelta ja hallintojohtaja Tapani Ojala Ilmajoelta.

Seuraavaksi suoritettiin valtuuskunnan jäsenten vaali, jonka aluksi todettiin, että liiton maksaneiden jäsenien

Syyskokouksessa äänestettiin MTK:n valtuuskunnan jäsenten paikoista. Ääntenlaskijat työssä.

lukumäärä putosi alle 20.000, jolloin myös liiton edustajien määrä vuonna 2010 MTK:n valtuuskunnassa putoaa kuudesta viiteen. Siten kaikki valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet olivat erovuorossa. Todettiin, että sääntömääräisesti valtuuskuntaan kuuluu kulloinenkin liiton puheenjohtaja. Kirjattiin päätökseksi, että puheenjohtajan varamiehenä toimii liiton varapuheenjohtaja.

Käydyssä keskustelussa valtuuskuntaan esitettiin (neljälle paikalle) viittä henkilöä, jotka kaikki käyttivät myös esittäytymispuheenvuoron. Suoritetun äänestyksen perusteella valtuuskuntaan valittiin Hannu Uitto, Matti Kangas, Jari Laukkonen ja Johanna Kangastie.

Valtuuskunnan varajäsenistä käydyssä keskustelussa esitettiin (neljälle paikalle) viittä henkilöä. Suoritetun äänestyksen perusteella valtuuskunnan varajäseniksi valittiin Jaakko Ranto, Päivi Koskela, Pertti Vesala ja Hannu Sippola. Suoritettujen vaalien lopuksi arvottiin valtuuskunnan jäsenten ja varajäsenten erovuoroisuudet (vuodet 2010 ja 2011).

Liiton vuoden 2010 toimintasuunnitelma hyväksyttiin yksimielisesti esitetyssä muodossa. Liiton talousarvio ja tuottajayhdistysten jäsenmaksut vuodelle 2010 hyväksyttiin myös yksimielisesti johtokunnan esitysten mukaisina.

Ajankohtauskatsauksen kokouksessa piti MTK:n toiminnanjohtaja Antti Sahi. Puheensa aluksi Sahi käsittelee valtion ja EU:n välisissä neuvotteluissa syntyneitä 142-sopimusta. Sahi korosti, että MTK ei hyväksynyt kyseistä neuvottelutulosta. Valtiolla on lain mukaan kuitenkin mahdollisuus tehdä yksipuolisia ratkaisuja. Tämän jälkeen MTK:n vaikuttamismahdollisuudet asi-

aan ovat rajalliset ja kansallinen tukiratkaisu on tehty komission edellyttämällä tavalla irrottamalla yksimaisten tuet tuotannosta.

Seuraavaksi toiminnanjohtaja Sahi käsitteli vuoden 2013 jälkeistä EU:n maatalouspolitiikkaa. Sahi totesi, että haasteena on säilyttää riittävä rahoitus ja turvata keskeinen lähtökohta, että ”maataloustuotantoa pitää pystyä harjoittamaan kannattavasti koko EU:n alueella”. Tämä edellyttää olemassa olevien (myös kansallisten) tukijärjestelmien turvaamista. Artiklat 141 ja 142 ovat mukana myös uudessa EU:n ”perustuslaissa”, mutta erityisesti 141:n jatkon osalta keskusteluja tullaan varmasti käymään. Tukipolitiikan lisäksi kilpailupolitiikan pelisäännöt ovat jatkossa entistä merkittävimpiä.

Lisäksi Sahi kävi läpi tukineuvotteluissa esillä olevia ajankohtaisia asioita (kansallinen kriisituki, EU:n maatotuki, kansalliset tukikatot). Sahi kritisoi hallituksen tekemien päätösten pysähtymistä virkamieskoneistoon, erityisesti valtiovarainministeriön vero-osastolle. Sahi ehdotti, että tulisi selvittää, ovatko kilpailulaki, yhdenvertaisuusperiaatteet, sopimustoiminnan rajoitteet ja valtioneuvoston päätökset esteenä maatalouden tilanteen parantamiselle. Sahi totesi myös, että tuottajien omat toimet ovat tärkeitä kustannusten hallitsemiseksi ja markkinatilanteen tasapainottamiseksi. Kuluttajatyö ja kuluttajien luottamuksen säilyttäminen on ensiarvoisen tärkeää varsinkin, kun julkisuudessa on ollut esillä mm. eläinten kohtelu, ympäristönsuojelu ja ilmastoasiat. Puheenvuoronsa lopuksi Sahi käsittelee järjestön strategiatyötä. Hän tiivisti, että tavoitteena on jatkosakin järjestö, joka pystyy hoitamaan hyvin jäsentensä edunvalvontaa ja asioita.

Alustuksen jälkeen käytiin vilkas yleiskeskustelu. Yleiskeskustelussa liiton kunniajäsen Antti Franssila vaati tarkempaa selvitystä toiminnanjohtaja Antti Sahilta ja MTK:n 2. puheenjohtajalta Mauno Yliseltä 141- ja 142-tukien neuvottelutuloksesta. Lisäksi Franssila selvitti, että liiton kevätkokouksen kannanoton mukaiseen selvityspyyntöön eduskunnan oikeusasiamiehelle ja oikeuskanslerille on tullut vastaus: vastauksen ydin on, että 142-päätös on tehty lainmukaisessa järjestyksessä, mutta kyseisen päätöksen sisältöön ei oikeuskansleri ota kantaa.

Mauno Ylinen vastasi Franssilan kysymyksiin ja selvitti, että nykyiset päätökset eivät tarkoita yksimahaista 142-tuen lopettamista, mutta yksimahaisten tuki on irtotettu tuotannosta. Ylinen muistutti, että MTK ei hyväksynyt valtion ja komission neuvottelemaa 142-ratkaisua. Tuottajajärjestö teki kuitenkin sen, minkä pystyi 142-turvaamiseksi, mm. järjestettiin ylimääräinen valtuuskunnan kokous. Ylinen katsoi, että Suomen poliittinen johto ei ollut aikoinaan kuitenkaan valmis puolustamaan kansallisia tukia esim. koplaamalla asiaa EU:n perussopimuksen hyväksymiseen.

Yleiskeskustelussa käytetyissä puheenvuoroissa käsiteltiin lisäksi viljelijöiden jaksamista, pellon korkeaa hintatasoa, jäsenhankintaa ja paikallista edunvalvontaa sekä viljamarckinatilannetta, bioetanolikysymystä ja maamme valkuaismavaraisuutta.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET 2009

Liiton johtokunta piti vuoden 2009 aikana 9 kokousta. Johtokunta kokoontui lisäksi erilaisten sidosryhmäpaamisten ja muiden tilaisuuksien merkeissä. Seuraavaan luetteloon on kirjattu oleellimmat varsinaisissa kokouksissa vuonna 2009 käsitellyt asiat.

7.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Johanna Kankaanpää ja varapuheenjohtajaksi Kari Yli-Ojanperä.
- Liiton omien valioikuntien valinnat.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2009.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä mm. sakokaivokysymys, maakuntasuunnitelman valmistelu ja maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma, lomituksen paikallisyksiköt, investointituet, liiton toiminta-aikataulu ja jäsenrekisterikäytännöt.
- 142-ratkaisu ja pohjoisten tuottajaliittojen kirjelmä MTK:n tukineuvottelijoille, johtokunnalle ja tiedotusvälineille.
- Kokouksen yhteydessä tavattiin EP:n ProAgrian hallitus.

17.2.

- Yhdistysten/seutukuntien järjestämien virkistyspäivien tukeminen.
- Liiton järjestämä ”Hyvän mielen lounas” –tilaisuus.
- Liiton edustajat riistanhoitopiirin hallituksessa ja Vi hannin (peruna) viljelijätoimikunnassa.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.

- Esillä mm. M-Realin/Metsäliiton tilanne, yksimahaisten tukiratkaistu, EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastus, sakokaivokysymys, EU-parlamenttivaalit.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.
- Kokouksen yhteydessä oli tapaaminen Itikka Osuuskunnan hallituksen kanssa.

12.3.

- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Käsiteltiin osallistumista hankkeisiin; liiton hyvinvointihanke, elintarvikeprofessorihanke ja Thermopoliksen energiahanke sekä liiton edustuksia muissa hankkeissa.
- Käsiteltiin yhteistyökumppaneiden jäsenetutarjouksia.
- Käsiteltiin liiton lausuntoa vesienhoito-ohjelmasta.
- Käsiteltiin liiton maaseutuyrittäjäkilpailua.
- Käsiteltiin MTK:n puheenjohtajan eroa ja uuden pj:n valintaprosessia.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä mm. tukiratkaistut, terveystarkastuksen toimeenpano, luopumisjärjestelmän jatko, ympäristötukikysymykset
- Käsiteltiin kirjelmä riistanhoitopiirin hallitukselle.
- Käsiteltiin MTK:n strategiapaperi ja osallistuminen MTK-haukkuihin (hirvikoirat)
- Kokouksen yhteydessä käsiteltiin salmonella-tilannetta kokouksessa kuullun asiantuntijakatsauksen pohjalta (ETT:n Pirjo Kortensniemi).

15.4.

- Käsiteltiin liiton kevätkokousasioita.
- Käsiteltiin liiton maaseutuyrittäjäkilpailua.
- Käsiteltiin hakemus liiton yhteisöjäseneksi.
- Käsiteltiin liiton edustuksia hankeryhmissä.
- Käsiteltiin MTK-Kauhajoen jäsenmaksuhoikottia.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Kokoukseen liittyi yhteispalaveri MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.
- Esillä olivat mm. valtuuskunnan kokous, MTK:n pj-valinta sekä ajankohtaiset maatalouspoliittiset asiat.

28.5.

- Käsiteltiin hyvinvointihankkeen sisältöä ja rahoitusta.
- Käsiteltiin liiton kevätkokouksen kannanoton edellyttämät toimet.
- Käsiteltiin yhdistysten jäsenmaksutilannetta.
- Käsiteltiin jäsenaloite luopumistukioikeutta koskien ja päätettiin jatkotoimista.
- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokouksen kulkua ja puheenjohtajavaalia.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä mm. liiton tilaisuudet ja maatalouspoliittinen tilanne.
- Kokouksen yhteydessä oli tapaaminen Lakeuden jätelautakunnan ja Lakeuden Etapin kanssa.

4.8.

- Käsiteltiin liiton lausuntoa MTK:n avaintavoitteista.
- Käsiteltiin liiton lausuntoa happamien sulfaattimaiden raportista.
- Käsiteltiin MMM:n kyselyä hallinnollisesta taakasta.
- Käsiteltiin maaseutuhallinnon järjestämistä kunnissa.

- Käsiteltiin MTK:n johtokunnan esitys jäsenrekisteriasioihin liittyen.
- Käsiteltiin MTK-Jalasjärven kirjelmä ja liiton vastaus yhdistykselle
- Käsiteltiin Eduskunnan oikeusasiamiehen vastaus kevätkokouksen esitykseen.
- Käsiteltiin Pohjanmaan riistanhoitopiirin vastaus petokirjeeseen.
- Käsiteltiin valmistelutilanne luopumistukea koskevas- ta jäsenaloitteesta.
- Päätettiin järjestää luottamushenkilöriesteily helmi- kuussa 2010.
- Päätettiin lähettää kirjelmä Atrialle ym. maatalous- näyttelyihin osallistumisesta.
- Päätettiin esittää MTK:lle ”kriisikokouksen” koolle- kutsumista.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvonta- kysymyksiä.
- Esillä mm. liiton tilaisuudet, terveystarkastuksen art 68 mukainen ratkaisu, yksimahaisten viitemäärät, EU:n kriisiraha, GMO-kysymys sekä tulo- ja kannattavuus- työryhmän esitykset.
- Kokouksen yhteydessä oli tutustuminen Ylistaron koe- asemaan ja sen toimintaan.
- Kokous oli yhteiskokous valtuuskunnan edustajien kanssa.

15.9.

- Käsiteltiin liiton jäsenmaksu- ja muita talousasioita.
- Käsiteltiin oikeuskanslerin vastaus kevätkokouksen esitykseen.
- Käsiteltiin Atrian ym. vastaukset maatalousnäyttely- hin osallistumisesta.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvonta- kysymyksiä.
- Kokouksen yhteydessä oli tapaaminen Osuuskunta Metsäliiton edustajien kanssa.

21.10.

- Käsiteltiin liiton jäsenmaksuasioita.
- Käsiteltiin liiton talousarvio sekä henkilö- ja talous- asioita.
- Käsiteltiin ELY:n toimitilaratkaisuja ja Elinkeinotaloa.
- Käsiteltiin MTK:n valiokuntavalinnat.
- Käsiteltiin lausuntoa maakuntasuunnitelmasta.
- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvonta- kysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liiton hyvinvointihanke, luottamus- henkilöriesteily ja MTK:n kotimaisen ruoan kampanja ja paikallinen kuluttajatyö sekä maatalouspoliittiset kysymykset, mm. maidon kriisipaketti.

17.11.

- Käsiteltiin syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita.
- Käsiteltiin MTK:n johtokunnan jäsenten vaalia.
- Käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja niiden esittämistä kansanedustajatapaamisessa.
- Käsiteltiin valtion aluehallintoratkaisua sekä Elinkei- notalaa.
- Käsiteltiin Ylistaron koeaseman ja sen toiminnan tur- vaamista.
- Käsiteltiin liiton syyskokoukseen liittyviä asioita.
- Käsiteltiin liiton talous- ja sopimusasioita.
- Hyväksyttiin esitys liiton toimintasuunnitelmaksi vuo- delle 2010

- Käsiteltiin muuta liiton toimintaa ja edunvalvonta- kysymyksiä.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenten kanssa.

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2009:

	7.1.	17.2.	12.3.	15.4.	28.5.	4.8.	15.9.	21.10.	17.11.	YHT.
Kankaanpää J.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Yli-Ojanperä	1	1	1	1	1	1	1	1		8
Kankaanpää T.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Kytölä	1	1	1	1	1		1	1	1	8
Laakso	1	1	1	1	1	1		1	1	8
Malm	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Takala	1	1	1	1		1		1	1	7
Tuurinkoski	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Yli-Rahnasto	1	1	1	1		1	1		1	7
	9	9	9	9	7	8	7	8	8	74

Johtokunnan sidosryhmätapaamiset ym.

7.1.2009 liiton johtokunta tapasi johtokunnan kokouk- sen yhteydessä EP:n ProAgrian hallituksen. Lounasta- paamisessa keskusteltiin ajankohtaisista asioista.

17.2.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Seinäjoella Itikka Osuuskunnan hallituksen. Tapaamisessa käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspoliit- tista tilannetta sekä lihamarkkinoiden tilannetta.

12.3.2009 liiton johtokunnan kokouksessa Seinäjoel- la vieraili ETT:n Pirjo Korttesniemi. Hän selvitti useiden maatalojen tehdasrehusta saamaa Tennessee-salmo- nellaa. Keskustelussa käytiin läpi mm. tartunnan me- kanismit, tartuntojen mahdollinen laajuus, käynnissä olevat ja edelleen tarvittavat toimet sekä viranomais- ten määräykset.

30.3.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Seinäjoella pääministeri Matti Vanhasen. Ta- paamisessa asialistalla olivat mm. 142-tuen leikkaus, EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastus, hallitusoh- jelman toteuttaminen ja ympäristökysymykset.

Liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet keskus- telivat tapaamisessaan pääministeri Vanhasen kans- sa mm. 142-tuen leikkauksesta ja hallitusohjelman toteuttamisesta.

Liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet MTT:n Ylistaron koeasemalla.

28.5.2009 liiton johtokunta tapasi Lakeuden jätelautakunnan sekä Lakeuden Etappi Oy:n johtoa. Tapaamisessa liitto toi esille, että tuottajat toivovat joustavuutta mautilojen oman sakokaivolietteen käsittelyyn siten, että sakokaivolietteen ravinteet voidaan hyödyntää paikallisesti ja samalla välttyään ympäristön ja talouden kannalta huonoilta ratkaisuilta. Tapaamisessa todettiin, että lainsäädäntöön tarvittaisiin muutoksia ja myös joustoa asiaa koskevissa tulkinnoissa. Käytännön ongelmat johtuvat suureksi osaksi Suomen omaperäisestä tulkinnasta ”jätteitä” koskien.

19.6.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat maakunnan puolue toimistojen edustajia liiton järjestämässä ”grilli-illassa” Seinäjoella. Tapaamisessa olivat mukana keskustan piirin työvaliokunta ja kokoomuksen piirihallitus. Tapaamisessa käsiteltiin mm. maatalouden kustannuskriisiä, EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastusta ja pohjoisen tuen tulevaisuutta sekä järjestöjen yhteistyötä eri asioissa.

4.8.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet vierailivat MTT:n Ylistaron koeasemalla. Tilaisuudessa esiteltiin koeasemaa ja koetoiminnan ajankohtaisia kysymyksiä. Lisäksi käsiteltiin MTT:n suunnittelemaa organisaatiouudistusta sen mahdollisia vaikutuksia koeaseman tulevaisuuteen.

28.9.2009 liiton johtokunta tapasi MTK:n puheenjohtaja Juha Marttilan Seinäjoella. Tilaisuudessa käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspoliittisia ja muita edunvalvontakysymyksiä sekä järjestön sisäisiä asioita. Marttila tutustui myös eteläpohjalaiseen siipikarjalouteen sekä

Elinkeinotalossa toimiviin organisaatioihin. Vierailuun sisältyi myös tiedotusvälineille tarkoitettu puheenjohtajan haastattelutilaisuus.

15.9.2009 liiton johtokunta tapasi Osuuskunta Metsäliiton edustajia. Tapaamisessa käsiteltiin osuuskunnan ja M-Real Oy:n ajankohtaisia asioita. Lisäksi keskusteltiin yhteistyöstä ja metsänomistajien omistaman oman yrityksen merkityksestä markkinoilla.

19.10.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Maitosuomen hallituksen Koskenkorvan Trahteerissa Ilmajoella. Tapaamisessa esillä olivat Valio Oy:n ja maitomarkkinoiden ajankohtainen tilanne sekä tulevaisuudennäkymät. Tilaisuudessa käsiteltiin lisäksi edunvalvonnan haasteita maidontuotannon ja koko maatalouden osalta.

26.11.2009 liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä (MTK:n valtuuskunnan kokouksen yhteydessä) vaalipiirin kansanedustajia. Tapaamisen asialistalla olivat mm. kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje, haja-asutusalueiden jätevesiasetus ja sakokaivo-ongelma, maaseudun hajautetun bioenergian tuotannon edistäminen, maatalouden kannattavuuskriisin hoitaminen ja hallitusohjelman toteuttaminen sekä ELY:n toimitilakysymys Seinäjoella. Tapaamisessa kansanedustajille jätettiin evästykseksi muistio, josta tarkemmin toisaalla vuosikertomuksessa.

16.12.2009 liiton johtokunta teki tutustumiskäynnin Virroille ja Ähtäriin. Vierailukohteina olivat Hannu Koivusen maatila ja biokaasulaitos Virroilla, Kantoniemen

maitotila Ähtärissä ja Hyvölan maatilamatkailutila Ähtärissä. Johtokunta kuuli kokemuksia tilamittakaavan biokaasulaitoksen rakentamisesta ja toiminnasta sekä keskusteli biokaasun edistämiseen liittyvistä edunvalvontatarpeista. Maitotilalla johtokunnalla oli mahdollisuus tutustua mm. lypsyaseman toimintaan ja verhoseinäpihaton ratkaisuihin. Lisäksi keskusteltiin maitotilan kehittämiseen ja toimintaan liittyvistä muista ratkaisuista. Maatilamatkailutilalla esillä olivat maatilamatkailun kokemukset ja haasteet ja lopuksi vierailu päättyi maittavaan joulupöytään.

Lisäksi liiton johtokunta osallistui kertomusvuoden 2009 aikana useisiin muihin liiton tilaisuuksiin, joista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 ”muu toiminta”.

Kirjelmät ja lausunnot ym.

Tammikuun alkupuolella liitto osallistui pohjoisten tuotajaliittojen 142-tukea koskevaan kirjelmään, joka lähetettiin MTK:n johtokunnalle sekä tiedotusvälineille. Kirjelmästä tarkemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4.

Tammikuun puolivälissä liitto antoi lausunnon maakuntasuunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelmaista. Lausunnossa pidettiin myönteisenä, että maakuntasuunnitelmaa valmistellaan hyvässä yhteistyössä maakunnan eri toimijoiden kanssa ja että maa- ja elintarvikesektorin näkemykset ja tarpeet otetaan huomioon.

Helmikuun alussa liitto antoi kannanoton koskien pohjoisen tuen kansallista leikkausta. Kannanotto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”MTK-Etelä-Pohjanmaa ei hyväksy sika- ja siipikarjatalouden pohjoisen 142-tuen leikkausta. Tuen leikkaaminen alentaa pohjoisen alueen viljelijöiden tuloja eikä auta mitenkään etelän viljelijöiden ahdinkoa. MTK-Etelä-Pohjanmaa vaatii, että hallituksen on etsittävä pikaisesti kaikki mahdolliset keinot, joilla hallitus korjaa leikkauksen aiheuttamat sika- ja siipikarjatilojen menetykset.

Nyt sovitussa pohjoisen 142-tuen ratkaisussa on linjattu sika- ja siipikarjatalouden tukea kolmeksi vuodeksi siten, että pohjoisen alueen tuotannosta irrotettua 142-tukea (määrärahaa) leikataan noin puolet etelän 141-tuen muutoksesta, mutta tuki porrastetaan eli tuen leikkaus painotetaan yli 200 eläinyksikön tiloille. Komission päätökset olisivat sallineet pohjoisen 142-tuen pitämisen ennallaan.

MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että leikkaus on vastoin hallitusohjelmaa ja soti etujärjestö MTK:n periaatteita vastaan. Leikkauksella rangaistaan erityisesti tilaansa kehittäneitä ja investoineita yrittäjiä. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että liittymissopimuksessa sovitun pohjoisen tuen leikkaaminen vaarantaa koko kansallisen tuen järjestelmän ja heikentää mahdollisuuksia saada korjauksia etelän huonoihin 141-ratkaisuihin.”

Maaliskuussa liitto antoi lausunnon asiakirjasta ”Ehdotus Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuoteen

2015”. Lausunnossaan liitto piti myönteisenä, että vesien hoidon suunnittelussa noudatetaan avoimuutta ja laajapohjaista valmistelua. Liitto korosti, että ”Etelä-Pohjanmaa on merkittävä maatalouden ja siihen liittyvän elintarviketeollisuuden alueellinen keskittymä. Vesienhoitotyötä tulee tehdä vaarantamatta ihmisten elinkeinoja ja maakunnan taloudellista kehittymistä.”

Usean sivun mittaisessa lausunnossa käytiin perusteellisesti läpi vesien hoidon suunnittelun ongelma-alueita, mm. Veps-laskelmien teoreettisuutta ja sitä, että ne eivät ota huomioon viime vuosina toteutettuja toimenpiteitä. Lausunnossa kritisoitiin, että vesistöjen sisäistä kuormitusta ei oteta huomioon laskettaessa eri kuormitustekijöiden suhteellisia osuuksia. Lisäksi liitto katsoi, että ”puhdistamoissa talteen otetun ja mm. viherrakentamisessa käytetyn fosforin vaikutukset ravinnevalumiin kaipaivat lisäselvityksiä.”

Liitto piti myönteisenä, että suunnitelmassa on osittain ”otettu jatkoaika” eli tavoitteet asetettu vuoteen 2027 saakka, mutta toisaalta tavoitteet ovat hyvin kunniahiimoiset. Liitto katsoi myös, että ”toimenpiteiden valinnassa tulee ottaa huomioon myös niiden yhteiskunnalliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ja erityisesti vaikutukset maaseudun elinkelpoisuuteen.” Lisäksi lausunnossa kommentoitiin yksityiskohtaisesti esitettyä keinovalikoimaa.

Maaliskuun lopulla pääministerin tapaamisessa liitto luovutti kirjelmän, jossa käsiteltiin useita ajankohtaisia kysymyksiä. Hallitusta vaadittiin etsimään pikaisesti kaikki mahdolliset keinot, joilla hallitus korjaa 142-tuen leikkauksen aiheuttamat sika- ja siipikarjatilojen menetykset sekä perusteltiin liiton näkemyksiä kysymykseen liittyen. Hallitusta vaadittiin myös huolehtimaan terveystarkastusratkaisun edellyttämästä kansallisesta rahoituksesta. Lisäksi tuotiin esille tärkkelysperunan erityiskysymykset terveystarkastukseen liittyen.

Kirjelmässä muistutettiin myös hallitusohjelman lupauksista. Ympäristökysymyksiin liittyen tuotiin esille ympäristöhallinnon huonon valmistelun ja vallankäyttökulttuurin aiheuttamia ongelmia, kuten esimerkiksi mm. ympäristölupien käsittely, lannan käyttörajoitukset sekä ympäristötukiohjelmaa koskeneiden esitysten epäonnistumiset.

Maaliskuun lopulla liitto vastasi Kyrönmaan yhdistysten Maaseudun Tulevaisuudessa julkaistuun yleisönsastokirjoitukseen. Liitto totesi vastauksensa aluksi seuraavaa: ”MTK-Etelä-Pohjanmaa ei hyväksynyt sika- ja siipikarjatalouden pohjoisen 142-tuen leikkausta. Liiton näkemyksen mukaan tuen leikkaaminen alentaa pohjoisen alueen viljelijöiden tuloja eikä auta mitenkään etelän viljelijöiden ahdinkoa. MTK-EP on vaatinut, että Suomen hallituksen on etsittävä pikaisesti kaikki mahdolliset keinot, joilla hallitus korjaa leikkauksen aiheuttamat sika- ja siipikarjatilojen menetykset.”

Vastineessa todettiin myös, että liitto on toiminut aktiivisesti sekä tuottajajärjestön sisällä että poliittisten päätöksentekijöiden suuntaan. Vastineen lopussa todettiin mm., ”että liitto aikoo jatkossakin puolustaa niitä vii-

meisiä tukipolitiikan turvaverkkoja, joita liittyisopimuksen artikkelit mahdollistavat. Teemme tätä työtä sillä painoarvolla myös MTK:n sisällä mitä liiton koko maamme suurimpana tuottajaliittona mahdollistaa.”

Huhtikuussa pidetyn liiton kevätkokouksen kannanoton mukaisesti liitto lähetti kirjelmät Eduskunnan oikeusasiamiehelle ja oikeuskanslerille koskien komission 142-ratkaisua.

”Kevätkokous esittää myös, että Eduskunnan oikeusasiamiehen ja oikeuskanslerin tulisi selvittää, onko 142-artiklan päätös tukien irrottamisesta tuotannosta EU-sopimuksemme vastainen.”

Liitto sai oikeuskanslerilta vastauksen 10.9.2009 päivätyllä kirjeellä. Tiivistettynä oikeuskanslerin ratkaisu on, että päätöksen laillisuuden osalta asia ei anna aiheutta toimenpiteisiin. Vastauksen mukaan oikeuskanslerin toimivaltaan laillisuusvalvojana ei kuulu poliittisen päätöksenteon tai sen tarkoituksenmukaisuuden arviointi. Oikeuskanslerin kirjeessä tuodaan kuitenkin esille, että komission vaatimukset neuvotteluissa sekä lopullisessa päätöksessä ovat perustuneet tuotantomäärien kasvuun ja siihen liittyen artiklan 142 sisältöön säilyttävänä tukena.

Elokuussa liiton johtokunta vastasi MTK-Jalasjärven kirjelmään, jossa vaadittiin edunvalvonnan terästämistä. Johtokunta piti vastauksessaan myös tärkeänä edunvalvonnan terästämistä ja katsoi, että jäsenten näkemysten kuunteleminen ja huomioon ottaminen on oltava koko järjestön edunvalvontatyön lähtökohtana. Liiton johtokunta katsoi, että MTK:n uusi strategia ja järjestöön valittu uusi johto antavat hyvät lähtökohdat ja mahdollisuudet onnistua edunvalvonnassa ja järjestötyössä aikaisempaa paremmin. Lisäksi johtokunta selvitti vastauksessaan liiton tekemiä toimenpiteitä mm. 142-ratkaisua koskien.

Elokuussa liitto lähetti Atrialle, A-tuottajille ja Itikka Osuuskunnalle kirjelmän, jossa pyydettiin selvitystä, miksi tuottajien oma lihatalo ei ollut mukana Kokkolan maatalousnäyttelyissä ja mikä on maatalousnäyttelyitä koskeva strategia. Liitto sai kirjelmänsä perustellun vastauksen.

Elokuussa johtokunta esitti MTK:n johtokunnalle, että järjestö järjestäisi suuren joukkokokouksen (”jäähallikokouksen”) poliittisen paineen luomiseksi, että valtio ryhtyy toteuttamaan annettuja lupauksia. Liiton esityksen mukaan painetta tarvittiin erityisesti kansallisen tuen rahoituksen lisäämiseksi sekä hallitusohjelman ja tulo- ja kannattavuustyöryhmän esitysten vauhdittamiseksi. Liitto katsoi, että monet valtion ja tuottajien välisissä neuvotteluissa kirjatut lupaukset uhkaavat jäädä toteuttamatta, jos valtion budjettiin ei varata riittäviä korotuksia kansallisen tuen määrärahaan. Kirjelmän perusteluissa selvitettiin maatalouden vaikeaa tilannetta ja avoinna olevia ratkaisuja. Liitto sai MTK:n johtokunnalta kirjelmään pikaisesti vastauksen, jossa todettiin, että tilanteen vakavuudesta keskustellaan seuraavassa liittojen puheenjohtajakokouksessa, johon pyritään saamaan mukaan myös maatalousministeri.

Elokuussa liitto antoi lausunnon happamia sulfaattimaita koskevasta raportista. Liitto katsoi, että raportissa on

koottu hyvin yhteen nykytietoa happamien sulfaattimaiden esiintymisestä ja vaikutuksista. Raportin puutteena liitto piti sitä, että happamuuden aiheuttamia ongelmia ei ole millään tavalla arvioitu taloudellisesta (ja sosioekonomisesta) näkökulmasta. Lisäksi lausunnossa kommentoitiin yksityiskohtaisesti useita raportissa esitettyjä toimenpide-ehdotuksia.

Elokuussa liitto antoi myös lausunnon MTK:n toimintasuunnitelman avaintavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Lausunnossa katsottiin, että avaintavoitteiden saavuttamisen edellyttämät toimenpiteet on määritelty varsin hyvin, mutta toimenpiteisiin kaivattaisiin hieman enemmän konkretiaa. Lausunnossa kommentoitiin eri avaintavoitteita myös yksityiskohtaisemmin.

Lokakuussa liitto antoi lausunnon maakuntasuunnitelman tarkastuksesta ja uudistuksesta. Lausunnossa todettiin, että maakuntasuunnitelmaan kirjatut strategiset tavoitteet ovat tärkeitä ja hyvin perusteltuja. Lausunnossa pidettiin hyvänä mm., että elintarvikesektorin turvaaminen ja kehittäminen on nostettu maakuntasuunnitelmassa yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi ja siinä yhtenä strategisena kulmakivenä on mainittu myös ”alkutuotannon jatkuvuus”.

Marraskuun lopulla kansanedustajatapaamisessa liitto luovutti kirjelmän, jossa käsiteltiin useita ajankohtaisia kysymyksiä. Seuraavassa ko. kirjelmä kokonaisuudessaan:

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje on poistettava !

Ympäristöministeriö (YM) antoi 29.6.2009 uuden ”kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen”. Vaikka kyseinen paperi on ”ohje”, alueelliset ympäristökeskukset ja kunnat pitävät ohjetta sitovana uusia ympäristölupia käsitellessään, vanhoja lupia uudistettaessa ja mahdollisesti myös valvonta- ja muissa hallinnollisissa asioissa. Pahimmillaan uutta ohjetta sovelletaan jo voimassa oleviin ympäristölupiin.

Uusi ohje sisältää monia erittäin yksityiskohtaisia ja aikaisempaa tiukempia ehtoja kotieläintilojen toiminnalle. Broilertilojen lannanlevitysalaa vaaditaan lähes kaksinkertaistettavaksi (+92,9 %) ja sikatiloilla peltoalavaatimus on noussut 22,2 %. Uusi ohje nostaa maatilojen kustannuksia ja johtaa pahimmillaan karjanlannan tehottomaan käyttöön sekä pakottaa maatilat käyttämään kalliita keinolannoitteita. Vaarana on joutua näennäisviljelyyn, jos lannoitteita ei voida käyttää kasvien tarvitsemää määrää. YM ei ottanut huomioon sitä, että ympäristötuen ehdot rajoittavat karjanlannan käyttöä, jolloin karjanlantaa (eikä mitään ravinteita) ei voi käyttää sallittua enempää. Ohjeen laatimisessa ei myöskään huomioitu olemassa olevia teknologisia ratkaisuja, kuten esimerkiksi karjanlannan prosessoimista, metaanin talteenottoa yms. YM ei ohjetta valmistellessaan ottanut huomioon myöskään Maa- ja metsätalousministeriön ja MTK:n näkemyksiä. Tällä hetkellä MTK vaatii ohjeen poistamista.

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen valmistelu on yksi osoitus ympäristöhallinnon etäntymisestä

maatalouden harjoittamisen peruskysymyksistä. YM toimintatapa on myös uuden perustuslain hengen vastaista, sillä YM ohjeilla annetaan lakia tiukempia määräyksiä. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että eduskunnan ja maan hallituksen tulisi välittömästi ryhtyä toimiin tilanteen korjaamiseksi.

Haja-asustusalueiden jätevesiasetus ja sakokaivo-ongelma

Haja-asutusalueiden jätevesiasetus on osoittautunut epäonnistuneeksi. Vesienhoito-ohjelmien yhteydessä laaditut laskelmat osoittavat, että asetus johtaa erittäin kalliisiin ja tehottomiin investointeihin. Laitemarkkinat ovat sekaisin ja mitään takeita ei ole siitä, että järjestelmät toimivat. Lisäksi jätelain ja muun lainsäädännön epäselvyydet aiheuttavat suuria vaikeuksia sakokaivoliikkeen ja maaseudun muidenkin ”jätteiden” hyödyntämiselle. Tarastin selvitystyö tulee ennakkotietojen mukaan keskittymään siihen, miten asetus pannaan toimeen neuvontaa ja rahoitusta parantamalla, mutta itse asetuksen virheellisiin lähtökohtiin ei ilmeisesti tulla puuttumaan. Haja-asutusalueiden ihmiset ovat odotaneet, että huonoa asetusta korjattaisiin järkeväksi.

Maatilojen sakokaivoliikkeen levittäminen omille pelloille tulisi olla mahdollista ilman erillistä lupapäätöstä. Urakoitsijoilla (naapureilla) tulisi olla mahdollisuus levittää tilojen omat sakokaivoliikkeet kuten ennenkin ilman ympäristölupaa ja lupaa ”toimia ammattimaisena jätteenkäsittelijänä”. Sakokaivoliikkeen kuljettaminen jätevedenpuhdistamoille lisää yhdyskuntaliikkeen määrää ja pahentaa sen aiheuttamia ongelmia. Mahdollisuutta levittää ja kerätä haja-asutusalueiden sakokaivoliikkeitä paikallisesti ilman lupamenettelyä ja ”lannoitevalmistajan velvollisuuksia” tulisi laajentaa. Jotta nämä toimet olisivat mahdollisia tulisi tehdä tarvittavat säädösmuutokset.

Maaseudun hajautetun bioenergian tuotannon edistäminen

Maaseudulla tuotettu uusiutuva bioenergia antaa erityisesti haja-asutusalueille, mutta myös koko Suomelle aitoa taloudellista lisäarvoa, työtä ja toimeentuloa. Lisäksi hajautettu energiantuotanto vähentää riippuvuutta tuontien energiasta, auttaa täyttämään Suomen ilmastositoumuksia ja parantaa kriisiturvaa. TEM:n työryhmä on tehnyt esityksen uusista syöttötariffeista. Biokaasusähkön syöttötariffien taso on kuitenkin niin alhainen, että maatilamittakaavan laitosten toteuttaminen ei ole kannattavaa. Tämän vuoksi MTK on vaatinut, että esitystä korjataan.

MTK:n tavoitteet:

- Tehoraja pois.
- Markkinatilanne varmistaa kannattavan kokoluokan. Jo rakennetut ovat 20-60 kW
- Takuuhinnan, 13,35 snt/ kWh, lisäksi investointituki tai
- Takuuhinnaksi 12 snt/kWh + 8 snt/kWh (lämpöbonus)
- Ei porttimaksujen varaan kannattavuutta

Suomen tulisi edistää myös metsään perustuvan bioenergian tuotantoa ja käyttöä. Tärkeimmälle uusiutuvan energian raaka-aineelle, metsähakkeelle, työryh-

mä ei pystynyt laatimaan syöttötariffia. Puusähkölle tarvitaan nopeasti oma tariffinsa. Myös bioetanolin tuottaminen (ylijäämä)viljasta on yksi mahdollisuus. Bioetanolia selvittämään onkin asetettu selvitysmies. Etelä-Pohjanmaan näkökulmasta Altian Koskenkorvan tehtaasta olisi varteenotettava vaihtoehto, sillä tehdas toimii nyt vajaakapasiteetilla, lisäkapasiteetin rakentaminen olisi kustannustehokkaasti toteutettavissa ja lisäksi viljaraaka-aine ja sivutuotteita käyttävä kotieläintalous olisivat samassa maakunnassa.

Maatalouden kannattavuuskriisin hoitaminen ja hallitusohjelman toteuttaminen

Maatalouden vaikea tilanne on aiheuttanut koko Euroopassa paljon kritiikkiä EU:n maatalouspolitiikkaa kohtaan. Komissio ei ole myöntänyt, että markkinoita vakauttavien välineiden purku olisi ollut virheellistä, mutta kriisin vakavuudesta johtuen on päätetty eräistä paniikkitoimenpiteistä. EU antoi jäsenmaille mahdollisuuden käyttää kansallista de-minimistukea (max 15.000 e/tila/3v) maatalouden kannattavuuskriisin helpottamiseksi. Lisäksi päätettiin maidolle kohdistettavasta tukipaketista (Suomen osuus vajaan 5 milj.e). Suomen hallitus päätti varata 40 milj.euroa de-minimistukeen, joka rahoitetaan hyödyntämällä tukimomentin maksuvaltuutta (ei siis tule uutta rahaa). Myös monia muita välineitä olisi tarjolla kannattavuuskriisin hoitamiseksi, mutta ongelmana on rahan puute. Esillä ovat olleet mm. pohjoisen tuen käyttämätön maksuvaltuutus, artiklan 68 mukainen mahdollisuus käyttää kansallisia varoja, modulaation kansallisen vastinrahan käyttäminen sekä veropolitiikan erilaisten välineiden käyttö.

Kannattavuuskriisiin on haettu keinoja ministerin asettamassa tulo- ja kannattavuustyöryhmässä. MTK on kuitenkin pettynyt siihen tapaan, miten esim. verotukseen liittyvät esitykset ovat menneet eteenpäin. Toteutumatta ovat jääneet mm. MTK:n vaatima nettovarallisuuden parantaminen (esim. velkojen puolittaminen nettovarallisuuslaskelmassa ym.), kiinteistöveron huojentaminen tuotantorakennusten osalta ja maatalouden tasausvarauksen tarkistaminen. Suomen tekemä esitys pellon luovutusvoiton verotuksesta on juuttunut komission käsittelyyn. Myönteisiä ratkaisuja ovat olleet ”pakkopääomatulon verotus” sekä energiaveroja koskevat huojennukset. Kokonaisuutena MTK odottaa, että järkeviä ja perusteltuja veroehdotuksia ei haudata Valtiovarainministeriöön tai anneta komissiolle siten, että sieltä saadaan kieltävä vastaus. On erikoista, että Valtiovarainministeriö näyttää nousseen hallitusohjelman toteuttamisen yhdeksi esteeksi.

ELY:n toimitilakysymys Seinäjoella

Etelä-Pohjanmaalla maakunnan eri toimijoiden ja TE-keskuksen yhteistyö toimii yhteisessä toimitalossa erittäin hyvin. Elinkeinotalolla olisi mahdollisuus tarjota hyvät ja edulliset toimitilat Seinäjoella toimintansa aloitavalle täyden palvelun ELY:lle. Elinkeinotalo on esittänyt ELY:n toimitilatyöryhmälle tarvittavat laajentamissuunnitelmat, alustavat toimitilaratkaisut ja vuokrata-solaskelmat. Uuden ELY:n toimitilaratkaisuja määrittää kuitenkin tällä hetkellä Senaatti-kiinteistöt, joka esittää ELY:n sijoittamista kalliimpiin tiloihin Seinäjoen keskustan nykyiseen Verotaloon. TE-keskuksen siirto tar-

koittaisi hyvin toimivan maakunnallisen yhteistyömallin romuttamista ja merkittävää taloudellista menetystä maakunnan maa- ja metsätalouden organisaatioille.”

Liiton maitovaliokunnan antoi maaliskuussa oheisen kannanoton:

EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen aiheuttamat menetykset on kompensoitava

Tällä hetkellä Suomessa valmistellaan EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen toimeenpanoa. EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastukseksi kutsuttu uudistus mm. lakkauttaa EU:n maitokiintiöjärjestelmän sekä ajaa alas maito- ja nautasektorin nykymuotoiset tuotantotuet. Suomi sai uudistuksessa kuitenkin luvan käyttää 10% EU:n kokonaan rahoittamasta CAP-tuesta jatkossakin tuotantoon sidottuna. Tästä summasta osa voidaan rahoittaa kansallisesti. Lisäksi on mahdollisuus käyttää pohjoista 142-tukea korvaamaan maito- ja nautasektorin menetyksiä, vaikka komissio leikkasikin joulukuisessa ratkaisussa pois suurimman osan 142-tuen maksuvaltuuden reservistä.

MTK-EP:n maitovaliokunta vaatii, että Suomen hallitus osoittaa riittävät kansalliset budjettivarat maito- ja nautanautatilojen menetysten korvaamiseksi. Erityisesti nykymuotoisten EU-tukien loppuminen tulee korvata maito- ja nautatiloille täysimääräisesti. Lisäksi maidontuottajille tulee korvata maitokiintiöiden arvon menetys.

Maitokiintiöiden poistuminen alentaa myös maatilojen nettovarallisuutta, minkä aiheuttamat muutokset verotuksessa tulee oikaista korottamalla maitotilojen nettovarallisuutta esim. vuosien 2000-2007 maitokiintiön keskimääräisellä nettovarallisuusarvolla. Maitovaliokunta muistuttaa lisäksi, että hallitus on luvannut helpottaa maatalouden tilannetta käyttämällä erilaisia verotuksellisia keinoja. Maitovaliokunta vaatii näiden toimien kiirehtimistä.”

Elokuun kokouksessa maitovaliokunta antoi seuraavan kannanoton:

Maidontuotannon kriisi on otettava huomioon budjettivalmistelussa

Maitomarkkinat ovat vakavassa kriisissä koko Euroopassa. Yksi kriisiin johtaneista tekijöistä on ollut EU:n päätös lopettaa maidon kiintiöjärjestelmä ja heikentää markkinoiden turvamekanismeja EU:n maatalouspolitiikan ”terveystarkastuksen” yhteydessä. EU:n maatalouspolitiikan muutokset yhdessä maailmanlaajuisesti heikentyneen kysynnän kanssa ovat johtaneet historian alhaisimpiin maidon tuottajahintoihin kaikkialla Euroopassa.

Maitomarkkinoiden jouduttua kriisiin EU:n komissio on tehnyt esityksen erilaisista keinoista, joilla maitotilojen vaikeaa tilannetta voitaisiin helpottaa. Komissio esittää mm. mahdollisuutta korottaa kansallisesti rahoitettavaa ”de-minimis-tukea. Myös maaseudun kehittämissuunnitelma mahdollistaisi tuen kohdentamista vaikeuksiin joutuneille sektoreille tietyin rajoituksin. Lisäksi Suomella on mahdollisuus käyttää pohjoista 142-tukea korvaa-

maan maitosektorin menetyksiä, vaikka komissio leikkasikin joulukuisessa ratkaisussa pois suurimman osan 142-tuen maksuvaltuuden reservistä.

MTK-EP:n maitovaliokunta vaatii, että Suomen hallitus osoittaa riittävät kansalliset budjettivarat ja ryhtyy nopeasti konkreettisiin toimiin maitotilojen menetysten korvaamiseksi.

Maidontuotannon kriisin helpottamiseksi tulee käyttää maidon pohjoisen tuotantotuen maksuvaltuudet täysimääräisesti. Suomen tulee myös ottaa käyttöön EU:n maitotiloille sallima ”de-minimistuki” täysimääräisesti. Lisäksi MTK-EP:n maitovaliokunta edellyttää, että EU:n maatalouspolitiikan ”terveystarkastuksessa” maataloudelta leikattuja modulaatiovaroja ohjataan nurmituen kautta helpottamaan maito- ja nautasektorin vaikeaa tilannetta.”

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

16.3.

- Maidon markkinatilanne
- Pohjoisen tuen tilanne ja muut tukikysymykset
- Terveystarkastuksen toimeenpano ja maitosektori
- Kannanotto ajankohtaistilanteeseen liittyen

6.8.

- Maidon markkinatilanne
- Maidon tukikysymykset
- Kannanotto ajankohtaistilanteeseen liittyen

Lihavaliokunta

14.4.

- Ajankohtainen lihan hinta- ja markkinatilanne
- Kustannusten nousu, lihantuotannon heikko kannattavuus ja sen parantaminen
- Sika- ja siipikarjatalouden kehittämissuunnitelma
- Investointi- ja tuotantotukien kehittäminen
- Muistio Seinäjoen Lihaforumin tuottajapuheenvuoroista liiton johtokunnalle ja MTK:n lihavaliokunnalle
- Cap:n tukien 10 % järjestelyvaran jakaminen
- Sika- ja siipikarjan viitemäärien vaikutus tukiin
- Sika- ja broilertilojen salmonellatilanne

18.12.

- Ajankohtaiset lihamarkkina-asiat, lihan hinta- ja markkinatilanne
- Vuoden 2010 kansalliset tukiratkaisut ja EU:n maatalouspolitiikan terveystarkastus
- Sika- ja kanatalouden rakentamismääräykset ja niiden muutostarpeet
- Sika- ja siipikarjatalouden laajennusten investointitukien avaaminen
- Broilerin hyvinvointidirektiivin valmistelu
- MTK:n lihavaliokuntien kuulumiset ja P-I:n lihaseminaarin palaute

Kanatalousvaliokunta

28.4.

- Ajankohtainen kananmunamarkkinatilanne, salmoneellatilanne
- Tukipoliittiset asiat, 142 tuen irrottaminen tuotannosta.
- MTK:n kananmunavaliokunnan kuulumiset

Viljavalioikunta

26.10.

- Ajankohtaiset syksyn viljakauppaan liittyvät asiat
- Viljan hinta-, tuki-, ja markkinatilanne
- MTK:n valiokuntien kuulumiset: viljavalioikunta, kylvösiemen, öljykasvi- ja mallasohrajaosto
- Viljakaupan viljelysopimustoiminnan kehittäminen ja lisääminen
- Vaadittu maatalouden kriisitukea myös kasvinviljelytiloille
- Viljasektorin muut ajankohtaiset asiat

27.11.

- MTK:n viljavalioikuntien yhteiskokous
- Viljan hinta-, tuki-, ja markkinatilanne
- MTK:n valiokuntien asiat: viljavalioikunta, kylvösiemen, öljykasvi- ja mallasohrajaosto
- Kasvinviljelyn tukien kehittäminen
- Viljakaupan sopimustoiminnan lisääminen
- Viljasektorin edunvalvonnan tehostaminen

Sokerijuurikasvaliokunta

Maaseutuyrittäjävaliokunta

24.4.

- Ajankohtaiset maaseutuyrittäjien edunvalvontaan liittyvät asiat
- Liiton ja yhdistysten maaseutuyrittäjätoiminnan toteuttaminen
- Koulutustilaisuuksien järjestäminen maaseutuyrittäjille

Maaseutunuorten valiokunta

19.1.

- Valiokunnan järjestäytyminen vuodelle 2009
- Kevään toiminnan suunnittelu, erityisesti Bioenergia- ja ympäristöseminaari

20.4.

- MTK:n maaseutunuorten johtokuntapaikka
- Kuluvan vuoden toiminnan suunnittelu
- Lähiruokaviesti

29.9.

- Tuleva syysparlamentti ja johtokuntapaikka
- Uudet jäsenet valiokuntaan
- Talvikauden toiminnan suunnittelu

Sosiaalipoliittinen valiokunta

15.4.

- Työterveyshoitajien sidosryhmätapaamisen järjestäminen
- Muun koulutuksen järjestäminen sosiaaliturvaan kuuluvista asioista
- Lomituksen ajankohtaispäivän järjestäminen
- Maakunnallisen tervetuloilaisuuden järjestäminen uusille maatalousyrittäjille
- Luopumistukijärjestelmän kehittäminen

- Lomitustoiminnan kehittäminen
- Aloite MTK:n sosiaalipoliittiselle valiokunnalle lomittajien nimikkeistä ja palkkauksesta

1.12.

- Työterveyshoitajien ajankohtaispäivän järjestäminen yhteistyössä ProAgrian kanssa
- Maatilayrittäjien hyvinvointihankeen toiminta
- Nuorten sukupolvenvaihdoksen tehneiden työterveyshuoltoon liittymisen tehostaminen
- Aloite MTK:n sosiaalipoliittiselle valiokunnalla Matalennuksen saamiseksi käyttöön heti, kun nuori liittyy työterveyshuoltoon.

Kuluttajatyöryhmä

28.4.

- Suunniteltiin osallistumista Lähiruokaviestiin ja viestin toritapahtumiin
- Etelä-Pohjanmaan koulujen kummitilat
- Tiedote Nuutilalle ja MTK:lle, jossa vaadittiin toimenpiteitä harhaanjohtavasta Pirkka-mainoksesta, sekä Halpa-Hallin myymäläpäällikön palaute kananmunien salmonella -tiedottamisesta
- Kuluttajavastaajien tapaamisen suunnittelu Arto Huh-talan tilalle Jalasjärvelle

Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta (yhteinen)

12.2.

- Valiokunnan järjestäytyminen
- Vesienhoitosuunnitelmat
- Itämeristrategia
- Jokamiehen oikeudet
- Linjakorvaukset
- EU:n jätedirektivi
- Lannan typen ja fosforin käyttömahdollisuudet

5.6.

- Ympäristölupamenettely ja maatalouden ohjauskeinot
- Viljely pohjavesialueilla
- Vesipuidedirektiivin mukainen valmistelu
- Itämeristrategia
- Tuulivoimahankkeet ja suositussopimukset
- Kokous pidettiin Kalajoella ja kokouksen yhteydessä tutustuttiin Meriluontokeskukseen, Kalajoen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiin ja Rahjan saariston suojeleuhjelmiin

ProAgria Etelä-Pohjanmaan kanssa liitolla on kaksi yhteistä valiokuntaa (kasvintuotantovaliokunta ja perunavaliokunta) ja bioenergiavaliokunta yhdessä myös EP:n metsäkeskuksen kanssa.

3.3. TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA

Yrjö Ojaniemi.

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeinotalossa Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki. Puhelin vaihteeseen on 06-416 3111. Kertomusvuonna lähetettiin tuottajayhdistyksille 12 kiertokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita sekä maaseutunuorten kerhoille 7 kiertokirjettä. Kaikkiaan toimistosta lähetettiin vuoden 2009 aikana 4351 liiton kirjelähetystä. Saapuneita kirjeitä oli 1390.

Toiminnanjohtajana on toiminut **agronomi MMM Yrjö Ojaniemi**. Ojaniemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toiminnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset kokoukset sekä johtokunnan ja maitovaliokunnan kokoukset. Erityisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suhteet sidosryhmiin, liiton talous ja maa- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana mm. erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpäällikkö Markku Mäki-Mantilan tehtävänä ovat tuottajayhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto, jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta. Kokouksista hänen vastuualueeseensa kuuluvat liha-, vilja- ja sokerijuurikasvaliokunnan sekä maaseutuyrittäjävaliokunnan kokoukset.

Järjestöagronomi Anna Talvitien vuosittainen työaika on 1.9.–30.4. Hänen tehtäväalueena on maaseutunuorten kerhojen toiminta, koulutus- ja tiedotustoiminta sekä järjestötyö. Kokouksista hänen vastuualueellaan ovat maaseutunuorten ja kanatalousvaliokunnan kokoukset.

Järjestöagronomi Miia Kaappola erityisalueena on sosiaalipolitiikka, maaseutunuorten toiminta ja yleinen järjestötyö. Kokouksista Kaappolan vastuulla olivat sosiaalipolitiikan ja maaseutunuorten valiokunnan kokoukset.

Toimistosihteri Seija Vierulan tehtäviin kuuluvat mm. kirjanpito, palkanlaskenta, jäsenrekisterin hoito, monistus ja postitus, arkistointi sekä erilaiset toimiston juoksevat asiat. Lisäksi hän on toiminut kuluttajatyöryhmän sihteerinä.

Markku Mäki-Mantila.

Seija Vierula.

Anna Talvitie.

Miia Kaappola.

3.4. MUU TOIMINTA

C-tuotantoalueen liittojen yhteistyö v. 2009

Vuonna 2009 pohjoisen tukialueen MTK-liittojen yhteistyöhön osallistuivat C-tukialueen 9 tuottajaliittoa sekä SLC:n Österbottens Svenska Producentförbund. Vuonna 2009 C-liittojen puheenjohtajana toimi alkuvuodesta mv. Markku Kiljala Reisjärveltä ja sihteerinä tj. Juhani Savolainen Nilsiästä. Sovittua kiertoa ylläpitäen 18.4 pidetyssä kokouksessa C-liitot järjestäytyivät uudelleen ja puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä Juhani Lampela Tervolasta ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Timo Lehtiniemi Oulusta. Puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat kokoontuivat toimintavuonna viisi kertaa, joista kaksi oli puhelinkokousta. Kokousten ajankohdista ja käsiteltävistä asioista tiedotettiin myös AB-alueen tuottajaliitoille. C-liittoihin kuuluivat seuraavat MTK-liitot: Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Lappi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo sekä Österbottens Svenska Producentförbund.

Varsinaisten kokousten lisäksi C-liittojen puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat seurasivat tiiviisti maatalouspoliittista tilannetta ja toimivat siten, että päätöksiä tehtäessä C-alueiden oikeudet ja näkökulmat tulisivat otetuksi huomioon.

C-liittojen kokoukset ja toiminta vuonna 2009

7.1.2009 puhelinkokous.

Käsiteltiin sika- ja siipikarjatalouden pohjoista tukea ja puheenjohtaja Hornborgin kannanottoja asiasta. Päätettiin laatia asiasta kirjelmä MTK:n johtokunnalle sekä lehdistölle erillinen lehdistötiedote.

18.1.2009 puhelinkokous.

Käsiteltiin 19.1 pidettävän MTK:n ylimääräisen valtuuskunnan asialistan asioita, joista keskeisimpiä olivat valtuuskunnan järjestäytyminen ja kansallisen tuen ratkaisu vuodelle 2009. Päätettiin esittää Aarno Puttosta MTK:n valtuuskunnan ensimmäiseksi puheenjohtajaksi. Kokouksessa käytiin laaja keskustelu kansallisen tuen ratkaisusta sika- ja siipikarjasektorin osalta. Kokouksen yksimielinen kanta oli, että 142-alueen tukileikkauksia ei hyväksytä.

18.4.2009 Elinkeinotalon ruokala, Seinäjoki.

Kokouksessa oli kuultavana MTK:n puheenjohtajaehdokkaat Juha Marttila sekä Veli-Pekka Talvela. Kokous kuuli ehdokkaiden esittelyn ja esitti kiperiä kysymyksiä. Esittelyjen ja esitettyjen kysymysten jälkeen käytiin keskustelu ehdokkaista. Käsiteltiin lyhyesti ajankohtaisia maatalouspoliittisia ja lähinnä maitomarkkinoihin liittyviä kysymyksiä.

9.10.2009 Hotelli Käenpesä, Ylivieska

Käsiteltiin ajankohtaisia maatalouspoliittisia kysymyksiä ja MTK:n luottamushenkilövalintoja. Käsiteltävänä oli mm. EU:n kriisituen jako, verokysymyksiä sekä viljan markkinatilanne. Luottamusmiesvalinnoissa kuultiin eri näkökulmia ja keskusteltiin vaihtoehdoista.

18.11.2009 Hotelli Käenpesä, Ylivieska

Käsiteltiin EU:n kriisituen jakoa ja päätettiin laatia oma

ehdotus asiasta, jossa pohjalla oli sähköpostissa jakeudessa ollut malli. Luottamushenkilövalinnoista käytiin pohjakeskustelua ja pohdittiin eri vaihtoehtoja. Tällä kertaa ehdolla on harvinaisen runsaslukuinen ehdokasjoukko. Keskusteltiin myös sääntöjen muuttamisesta tulevaisuudessa siten, että vältettäisiin alueiden välinen kisa ja asioiden kärjistyminen.

C-liittojen kirjelmä 7.1.2009

"Art. 142 tukialueen MTK- Liittojen ja ÖSP:n puheenjohtajat ja toiminnanjohtajat ovat 7.1.2009 pitämässään puhelinkokouksessa käsitelleet yksimahaisten vuoden 2009 kansallisten tukien tukilinjauksia ja esittävät seuraavaa:

Suomen maatalouden nykyisessä tulo- ja kannattavuustilanteessa tukijärjestelmien heikentäminen on kohtalokasta.

Sika- ja siipikarjatilojen tulonmuodostuksessa Pohjoinen tuki on ratkaiseva elementti, joka paikkaa tuotanto- ja luonnonolosuhteista johtuvia kilpailijamaita korkeimpia tuotantokustannuksia ja turvaa viljelijöiden toimeentuloa. Nämä seikat ilmenevät myös komission tilaamasta pohjoisen tuen arviointiraportista.

Arvioitaessa tukikokonaisuutta tulee ottaa huomioon nykyiset ja 1990- luvulla olleet erot investointituissa, kasvituotannon ja ympäristötuen korkeammat tuet AB-alueella, korkeampi satotaso ja edullisemmat luonnonolosuhteet.

Kun yksimahaisten pohjoinen tuki 142 ratkaisussa nyt irrotetaan tuotannosta, ei ole perusteita puhua mistään vaikutuksista markkinoihin, tuki ei ole myöskään riippuvainen tuotannon määrästä, eli tilanne on tältä osin sama koko maassa. Myös investoivilla ja laajentavilla tiloilla jää kaikki uusi tuotanto ilman tukea koko maassa.

Pohjoisen tuen leikkaaminen tarkoittaisi viljelijöiden tulojen leikkaamista, tällaista ei etujärjestö voi hyväksyä ja olla sitä ajamassa. Yksimahaisten tuen leikkaaminen C- alueella ei helpottaisi millään muotoa AB- alueen viljelijöiden tilannetta." Allekirjoittajina C-liitot.

18.11.2009 kokouksen esitys MTK:n johtokunnalle

"Alla mainitut tuottajaliitot esittävät, että MTK:n johtokunta ottaisi huomioon EU:n valtuuttaman "de-minimistuen" kohdentamisessa seuraavat linjaukset:

Tukea maksetaan kaikille kriisisektoreille Suomen varaamasta 40 milj. eurosta 30 milj. euroa naudanlihantuotannolle ja muille kriisisektoreille, kuten viljalle Ensisijainen kohdentaminen maidolla litrojen mukaan etelästä pohjoiseen 1,5 snt/litra ja siten, että tukea maksetaan enintään 500 000 litran vuosituotokseen asti (7500/tila/vuosi) Sovittava valtion kanssa, että tuki maksetaan kahtena peräkkäisenä vuotena maksimissaan 2x7500 € = 15000 €/tila ja että 40 milj. euron lisärahoitus varataan myös seuraavalle vuodelle

Lisäksi kriisitiloille on suunnattava muita rahoituksellisia keinoja, joilla talousahdinkoa voidaan helpottaa. MTK:n on huolehdittava, että näillä tiloilla on mahdollista ottaa käyttöön investointien rahoitukseen otettujen lainojen korkotuen korottaminen ja takaisinmaksuaikojen pidentäminen.” Allekirjoittajina C-liitot

C – liittojen toiminnanjohtajakokoukset

Toukokuussa kokoonnuttiin Lihakunnan vieraaksi Kuopioon. Asialistalla kokouksessa olivat ajankohtaiset maatalouspoliittiset asiat, järjestöasiat sekä liha-alan tulevaisuuden kehitysnäkymät.

Elokuussa kokoonnuttiin Ouluun Suomen ympäristöpalvelun vieraaksi. Asialistalla olivat EU:n de-minimis-tuen jako, viljavuusanalyysimarkkinat, ajankohtaiset maatalouspoliittiset asiat sekä järjestöasiat.

Sukupolvenvaihdoksiin liittyviä koulutusiltoja maakunnassa

Liitto järjesti yhteistyössä Proagria E-P:n kanssa koulutusiltoja maatilan sukupolvenvaihdoksiin liittyvistä asioista iltatilaisuuksina 20.1. Kauhajoella Logistia-keskuksessa, 27.1. Härmän Kuntokeskuksessa, 28.1. Lappajärven Kivitipussa ja 29.1. Alavuden Elinkeinotalolla. Kouluttajina toimivat Unto Kangas Proagrialta, Heikki Mäntykoski E-P:n Te-keskuksesta ja Heikki Mäkirintala Melalta. Näissä illoissa oli kaikkiaan 142 osanottajaa.

Maakunnallinen spv-päivä 26.3.

Liitto järjesti yhteistyössä Proagria Etelä-Pohjanmaan Maito-hankkeen, Tapiolan ja Melan kanssa maakunnallisen maatilan sukupolvenvaihdospäivän. Tilaisuus pidettiin Seinäjoella Framissa. Päivän aikana luennoimassa olivat Petri Ollinkoski Etelä-Pohjanmaan verotoimistosta, luopumisasian yksikön päällikkö Eila Tamminen Melasta, psykologi Piia Tulisalo Prover Oy:stä, yritystutkija Heikki Mäntykoski Etelä-Pohjanmaan TE-Keskuksesta ja talousneuvonnan päällikkö Timo Pajula Proagria Etelä-Pohjanmaasta. Päivä keräsi 90 kuulijaa.

Liittojen yhteinen strategiaseminaari Härmän kuntokeskuksessa

MTK:n strategiaseminaari järjestettiin yhdessä MTK-Keski-Pohjanmaan ja Länsi-Suomen sekä Keski-Pohjan-

MTK:n alueellisessa strategiaseminaarissa tulevaisuutta pohtimassa mm. Antti Isotalo, Herman Hakala, Reijo Haavisto ja Jyrki Malm.

maan MO-liittojen kanssa 27.1. Härmän kuntokeskuksessa. Seminaarissa puitiin MTK:n strategiatyön nykytilaa, sisältöä ja vaikutuksia liittojen toimintaan. Strategiatyötä käsiteltiin MTK:n toiminnanjohtaja Antti Sahin ja MTK:n kehitysjohtaja Markus Lassheikin johdolla. Seminaarin osanottajat olivat liittojen johtokuntien jäseniä, MTK:n ja metsävaltuuskunnan jäseniä liittoryhmäalueelta sekä liittojen toimihenkilöitä.

Veropäivä

Perinteinen maakunnallinen veropäivä pidettiin 30.1. Kampustalon Seinäjoki-salissa. Veropäivän luennoitsijoina toimi ajankohtaisista maa- ja metsätalouden veroasioista johtaja, OTK Timo Sipilä MTK:sta. Maatilaverotuksen yhtenäistämisoheista ja sähköisestä ilmoittamisesta luennoi veroasiantuntija Petri Ollinkoski E-P:n verotoimistosta. Päivään osallistui 187 osanottajaa.

Sarka Messut Seinäjoen Areenassa 6.-7.2.

Liitto oli yhdessä MTK:n ja Maaseudun Tulevaisuuden kanssa yhteisosastolla Sarka Messuilla Areenassa. Osaston teemana oli lähiruuan ja kotimaisen ruuan markkinointi. Sen tiimoilta järjestettiin yleisökysely ja vastaajien kesken arvottiin kotimaisista elintarvikkeista sisältäviä ruokakoreja. Messujen yhteydessä liiton edustajat tapasivat ja pitivät juttutuokion maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttilan kanssa.

Ensimmäistä kertaa järjestetyillä Sarka-messuilla MTK-Etelä-Pohjanmaan osastolla Seija Vierula, Johanna Kankaanpää ja Markku Mäki-Mantila keskustelemassa messuvieraiden kanssa.

Tukikoulutuspäivä viljelijöille 16.2.

Liitto järjesti yhdessä TE-keskuksen maaseutuosaston kanssa koulutuspäivän viljelijöille ajankohtaiseen maatalouden tukipolitiikkaan liittyvistä asioista Sedun Törnävä-Salissa. Päivän aikana katsauksen maatalouden tukipolitiikkaan piti toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Sähköisestä tukihausta kertoi ohjelmaneuvoja Kirsti Mäki-Paavola Mavista. Lisäksi TE-keskuksen maaseutuosaston edustajat kertoivat täydentävistä ehdoista ja sika/sipikarjatalouden viitemäärien hausta. Tilaisuus keräsi 151 osanottajaa.

Kevään muut tukikoulutukset

TE-keskuksen maaseutuosasto järjesti tukikoulutusta tukiaavustajille, neuvojille ja maaseututoimistojen välle kolmessa eri tilaisuudessa. Lisäksi kuntien maaseututoimistot järjestivät kuntakohtaisia tukilomakkeiden täyttökursseja.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä elinkeinotalolla 19.2.

Kevään perinteinen yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä pidettiin Elinkeinotalolla 19.2. Päivän aikana käytiin läpi tuottajayhdistysten ja liiton toimintaa.

MTK:n johtokunnan jäsen Mauno Ylinen kertoi MTK:n johtokunnan kuulumisia.

Vierailevana luennoitsijana oli johtaja Seppo Aaltonen MTK:sta puhumassa ajankohtaisista maatalouspoliittisista asioista. Päivään osallistui 53 henkilöä.

Viestintäkurssi Elinkeinotalolla 5.-6.3.2009

Viestintäkurssin aiheena oli vakuuttava viestintä suullisesti ja kirjallisesti. Kouluttajina toimivat toimitusjohtaja Pasi Hirvi Self Control Oy:stä ja toimittaja Leena Packalen. Kurssille osallistui 6 henkilöä.

Maaseutuyrittäjä työnantajana -kurssi

Liitto järjesti yhdessä MTK:n kanssa maaseutuyrittäjä työnantajana päivän 24.3. Elinkeinotalolla. Päivän aikana käytiin läpi työntekijäin vakuutus- ja eläketurvaan liittyviä asioita. Näistä oli puhumassa markkinointipäällikkö Matti Hallila Tapiolasta. Toimitusjohtaja Veli-Matti Rekola Maaseudun Työnantajaliitosta kertoi aiheesta maaseutuyrittäjä työnantajana. Työsuojelupiirin asioista työnantajille kertoi tarkastaja Reijo Kallio Vaasan työsuojelupiiristä. MTK:n roolia työmarkkinakysymyksissä selvitti lakimies Vesa Malila MTK:sta. Lisäksi verotuksen sähköisestä asioinnista ja www.palkka.fi:stä kertoivat Kristiina Frassi ja Sari Kööpikka Etelä-Pohjanmaan verotoimistosta. Päivään osallistui 20 henkilöä.

Liiton tiedotuslehti

Liitto julkaisi helmi-maaliskuun vaihteessa jäsentiloille postitetun tiedotuslehden. Lehden painos oli 9500 kpl. Lehdessä kerrottiin ajankohtaisia asioita liiton toiminnasta. Lisäksi lehdessä käsiteltiin pohjoisen tuen ratkaisua ja sen turvaamista jatkossa, maatalouden tukipolitiikkaa, maatalouden markkinoita ja haja-asutusalueiden jätevesiasetusta ja sen tuomia ongelmia. Lehdessä oli myös viljelijöiden omien osuuskuntien ja sidosryhmien sekä muiden yhteistyötahojen kuulumisia ja ilmoituksia.

Hyvän mielen lounaat

Liitto järjesti yhdessä MTK-Ilmajoen, -Jalasjärven, -Kurikan, -Jurvan ja -Laihian kanssa Hyvän mielen lounastilaisuuden Ilmajoella Kalajaisjärven leiri- ja kursikeskuksessa 5.4. Tapahtuma oli laatuaan ensimmäinen liiton järjestämä viljelijöille suunnattu hengellinen tilaisuus. Tilaisuudessa oli puhujina maanviljelijä Jouko Ylinen ja piispa Jorma Laulaja. Tapahtumaan osallistui 70 henkilöä.

Toinen Hyvän Mielen Lounas järjestettiin Lapuan kristillisessä opistossa 22.11. Osallistujia oli 50. Puhujina olivat Inkeri ja Jukka Luomaaja aiheesta avioliitto ja Esko Petäjä maaseudun tukihenkilöverkosta.

Vuoden 2008 jäsenkampanjan tulokset ja palkitut

Liitto palkitsi vuoden 2008 jäsenkampanjassa maksettuja peltohehtaareja viisi eniten lisännyttä ja niin ikään viisi eniten valtakirjoilla perintää parantanutta yhdistystä. Palkittujen yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit kutsuttiin puolisoineen seuraamaan Seinäjoen Tangomarkkinoiden finaalia 11.7.

Järjestökampanjan tuloksena vuoden 2008 osalla yhdeksän yhdistystä lisäsi maksettua peltoalaa. Kaikkien yhdistysten yhteinen maksettu peltoala kuitenkin väheni 1988 ha, - 0,97 %.

Kilpailussa palkittiin viisi prosentuaalisesti eniten maksettua peltoalaa lisännyttä tuottajayhdistystä. Lisäksi palkittiin viisi yhdistystä, jotka olivat eniten lisänneet valtakirjoilla perintää (muutos % v. 2008)

Maksettujen peltoha:n lisääjistä viisi parasta:

Karjajoki +11,13 %, Nurmo +11,07 %, Korttesjärvi +10,11 %, Jalasjärvi +3,13 % ja

Evijärvi +2,51 %.

Maksetuista jäsenmaksuista eniten valtakirjoilla perintää lisänneet (muutos % v. 2008 pankki- ja meijerivaltakirjoilla perityt maksut):

Ahtäri + 2,7 %, Alavus + 1,5 %, Töysä + 1,0 %, Laihia + 0,4 %, Evijärvi + 0,3 % ja

Kauhajoki + 0,3 %.

Eu-avustajatoiminta ja tukiaavustajien vakuutus

MTK:n Tapiolan ja Lähivakuutuksen kanssa sopimaa tukiaavustajien vastuuvakuutusta jatkettiin entiseen tapaan. Vakuutus vastaa vakuutusehtojen mukaisesti niistä mahdollisista virheistä, joita EU-avustajalle voi tulla ja jotka voivat aiheuttaa tukien menetyksiä. Korvauksen saamisen edellytyksenä on, että sekä tukiaavustaja ja avustettava on MTK:n maksava jäsen. Tuottajayhdistykset maksoivat vakuutuksen nimeämilleen tukiaavustajille. Tuottajayhdistysten nimeämien ja vakuuttamien tukiaavustajien yhteystiedot julkaistiin Maaseudun Tulevaisuudessa yhteisilmoituksena liitoittain ja yhdistyksittäin. Liitto maksoi ilmoituksista aiheutuneet kulut.

Liha foorumi 2009 Seinäjoella

MTK järjesti yhdessä liittojen kanssa keväällä 2009 kaksi tilaisuutta lihantuotannon tulevaisuudesta ja edunvalvonnasta. Päivien teema oli ”Tehoa liha-alan edunvalvontaan – markkinoitako ratkaisu?” Toinen näistä tilaisuuksista pidettiin Sedun Törnävä-salissa Seinäjoella 14.4.

Liha foorumissa valtiosihteerit Jouni Lind esitti katsauksen maatalouspolitiikkaan. Lihateollisuuden haasteista tulevaisuudessa puhui johtaja Juha Gröhn Atrialta. Professori Jyrki Niemi MTT:ltä puhui lihantuotannon kehitysnäkymistä ja johtaja Simo Tiainen MTK:sta kertoi mitä on lihaedunvalvonta tulevaisuudessa. Lisäksi tuottajapuheenvuorot käyttivät sikataloudesta Tero Ojala, siipikarjanlihasta Matti Kangas, naudanlihan tuotannosta Heikki Vehkaoja ja lammastaloudesta Tapio Rintala. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila toimi tilaisuuden puheenjohtajana. Tilaisuuteen osallistui noin sata osanottajaa.

Yrjö Ojaniemen 50-vuotisivastaanotto

Liitto järjesti toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemen 50-vuotisjuhluvastaanoton Elinkeinotalolla 22.5. iltapäivällä. Iltapäivän aikana kävi reipas sata sidosryhmien edustajaa, muuta ystävää ja työkaveria Yrjöä onnittelemassa.

Vuoden maaseutuyritys liiton alueen kilpailu
Liitto valitsi maakunnalliseksi vuoden 2009 maaseutuyritykseksi Etelä-Pohjanmaalla **Raili ja Jari Pitkämäen maatilán Alahärmästä**. Kilpailuun tuli yhdistyksiltä kaikkiaan yhdeksän ehdotusta, joista raati valitsi liiton alueen palkitun vuoden maaseutuyrityksen.

Raili ja Jari Pitkämäki harjoittavat maataloutta Alahärmässä Kuoppalan kylässä. Tilan tuotantosuuntana on maidon- ja naudanlihan tuotanto. Tilalla on Suomen ensimmäinen kaksipuolinen lypsyropotti. Lisäksi tilalla harjoitetaan metsänhoitoa ja koneurakointia.

Maanviljelijäpariskunta Jari ja Raili Pitkämäki alkoivat harjoittaa maataloutta samalla hetkellä (v.1995), kun Suomi liittyi jäseneksi Euroopan Unioniin. He ovat kehittäneet ennakkoluulottomasti maatalaansa ja vuosien mittaan määrätietoisesti laajentaneet tuotantoa. Suomen ensimmäinen kaksipuolinen lypsyropotti asennettiin Pitkämäen tilalle v. 2003. Tilalla on navetan laajennusosan valmistuttua lypsylehmiä 120, peltoalaa on hallinnassa 150 ha, metsää 200 ha ja maitokiintiötä 800000 litralle.

Tila on ollut näyttelytilana kolme vuotta ja tilalla kävijöiden määrä on yltänyt 3000 vieraaseen. Seinäjoen maatalousnäyttelyssä v. 2007 Pitkämäen näyttelyalueelle tuomia lehmiä lypsettiin viikon verran lypsyropotilla näyttelyyn pystytetyssä navetassa.

Raati perustelee tilan valintaa vuoden maatilaksi seuraavasti: Pitkämäet ovat omalla toiminnallaan kulkeneet rohkeasti edelläkävijöinä maatilansa kehittämisessä ja he ovat hakeneet uusia ratkaisuja tuotannon kehittämiseen. Viljelijäpari on toiminut avarakatseisesti, ennakkoluulottomasti ja ulospäin suuntautuneesti. He ovat auliisti esitelleet maatalaansa siellä käyneille lukuisille retkikunnille ja vieraille. Samaa osoittaa se, että he ovat rohkeasti tuoneet lehmiänsä maatalousnäyttelyn navettaan, jossa näyttelyssä kävijät ovat voineet tutustua

lehmiin ja ropottilypsyyn käytännössä. He ovat toimineet oman maatilan hoidon ohessa yhteistoiminnassa muiden viljelijöiden ja maatalouskoneteollisuuden kanssa. Johtokunnan mielestä vuoden maaseutuyrittäjät ovat esimerkiksi osoittaneet olevansa vahvoja osajia omalla alallaan ja he ovat luoneet laajat yhteistyöverkostot.

Europarlamenttivaalit

Euroopan parlamentin kesäkuiset vaalit pidettiin 7.6.. Liitto yhdessä Keskusliiton kanssa lähetti ehdokkaille vaalimateriaalia, joissa toimme esiin MTK:n tavoitteita. Lisäksi pyrittiin kannustamaan maaseudun ihmisiä äänestämään levittämällä tietoa EU-vaalien merkityksestä, sillä äänestysaktiivisuuden pelättiin jäävän alhaiseksi.

Pohjanmaan Viljapäivä Jussi K. Niemistön pellolla Laihialla

Liitto järjesti yhdessä Proagrian vilja 5000 hankkeen ja Boreal Kasvinjalostuksen kanssa viljapäivän Tuula ja Jussi K. Niemistön tilalla Laihialla 3.8.

Päivän aikana ajankohtaista Borealista kertoi markkinointipäällikkö Satu Pura. Uuden sadon viljamarkkinanäkymistä kertoi MTK:n vilja-asiamies Max Schulman. Koeruutukierroksella Boreal Kasvinjalostus Oy:n kasvinjalostajat kertoivat lajikkeista ja koeruuduista.

Kesän kasvinsuojelun onnistumisesta puhui piiriagronologi Väinö Jantunen Proagria E-P:sta. Tärkkelysohralajikkeista ja -sopimuksista puhui viljanostaja Juha Haukkala Altia Oyj:stä ja tutkimusmestari Tapio Kujala MTT Ylistaron koeasemalta. Päivässä oli noin 100 osanottajaa.

Kiinalaisen kauppavaltuuskunnan vierailu 27.8.

Kiinalaiset asiantuntijat vierailivat Etelä-Pohjanmaalla Jalasjärvellä ja Ilmajoella tutustumassa lähinnä kauran viljelyyn. Jalasjärvellä kohteena oli Kyösti Mattilan kau-

Kiinan laatutarkastuslaitoksen asiantuntijat Li ja Huang tutustuivat MMM:n vieraina suomalaisen kauraketjuun mm. Ilmajoella. MTK-Etelä-Pohjanmaa oli mukana vierailussa.

rapelto ja Ilmajoella Aarno Pirilän ja Timo Kankaanpään kauraviljelykset. Shanghaista lähtöisin olevat asiantuntijat tulivat Suomeen maa- ja metsätalousministeriön kutsumana. MMM:n virkamiehet, MTT:n tutkijat, sekä MTK:n vilja-asiamies Max Schulman tutustuttivat lähes viikon matkalla kiinalaisia asiantuntijoita Suomen kauraketjuun. Etelä-Pohjanmaalla luonnollisesti oppaana ja isäntänä oli liitto ja paikalliset tuottajat. Viikon aikana tutustuttiin kaurakasvustojen ohessa myös viljan kuivaukseen ja lastaukseen ympäri Suomea. Vieraat olivat erityisen kiinnostuneita kauran kasvitaudeista ja rikkakasveista. Useita näytteitä lähti tarkempaan tarkasteluun Kiinaan. Näytteiden perusteella asiantuntijat tutkivat muun muassa kauran tuontiin liittyviä mahdollisia riskejä. Tutustumiskäynnillä on tarkoitus saada kauran vienti Kiinaan aukeamaan.

Lähiruokaviestä Muhokselta Länsirannikon kautta Helsinkiin.

MTK-Etelä-Pohjanmaa oli mukana yhteistyössä ÖSP:n kanssa lähiruokaviestin yhteydessä järjestetyissä toritapahtumissa Vaasassa 2.9. ja Kristiinankaupungissa 3.9.. Toritapahtumien teemana oli lähiruuan markkinointi ja maistattaminen ”kaupunkilaisille”. Pyöräillen kulkeeseen viestiin osallistui polkemalla Ismo Karvonen Lapualta.

Ismo Karvonen Lapualta pyöräili etapin lähiruokaviestissä.

Kuluttajavastaavien tapaaminen

Liiton kuluttajatyöryhmä järjesti tapaamisen tuottajayhdistysten kuluttajavastaaville 3.10. Arto Huhtalan tilalla Jalasjärvellä. Tapahtumassa Arto Huhtala esitteli maatalaansa ja Ylämaankarjaansa. Tapaamisessa päivitettiin kuluttajavastaavien toimintaa. Päätteeksi siirryttiin ruokailemaan Venesniemen lomatilalle, jossa nautittiin Huhtalan eläinten lihasta valmistettua maukasta lähiruokaa. Tapaamiseen osallistui 12 henkilöä.

Syksyn yhdistysten pj:n ja sihteerien koulutuspäivät

Syksyn yhdistysten pj:n ja sihteerien koulutuspäivät pidettiin kaksipäiväisinä 7.-8.10. Rantasipi Tropiclandissa Vaasassa. Ensimmäisen päivän aikana MTK:n kehitysjohtaja Markus Lassheikki selvitti MTK:n uutta toimintastrategiaa ja sen toteuttamista yhdessä liiton ja yhdistysten kanssa. MTK:n johtokunnan kuulumisia kertoi johtokunnan jäsen Mauno Ylinen. Raison puheenvuoron ajankohtaista viljamarkkinoista käytti illan päivällisen isäntänä toiminut johtaja Pasi Lähde tie Raisio Oyj:stä. Toisena päivänä käytiin läpi tuottajayhdistysten ja liiton toimintaa liiton toimihenkilöiden johdolla. Päivän päätteeksi ajankohtaisista maitomarkkina-asioista kertoi Maitosuomen edustajiston pj. mv. Raimo Käkelä. Koulutuspäiville osallistui 55 henkilöä.

Syksyn yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerin neuvottelupäivä pidettiin Vaasassa. Kuvassa mm. Seija Vierula, Timo Kamila, Tommi Laine ja Kari Vaismaa.

Koulujen oppilaiden maatilavierailut

Seinäjoen Marttilan ja Niemistön koulun neljäs ja viidesluokkalaisten oppilaat olivat vierailulla Juha ja Liisa Vuorelan tilalla Jalasjärvellä ja Kirmasen tilalla Alavudella. Maatilavierailut tapahtuivat MTK:n hallinnoiman Kummimaatilahankkeen toimintana. Oppilaat olivat innostuneita tutustumaan maatalan töihin, koneisiin ja eläimiin. Myös kummimaatilat pitivät vierailukäyntejä onnistuneina ja tärkeinä tapahtumina.

Seinäjoen Niemistön koulun oppilaat tutustuivat Jalasjärvellä Vuorelan lypsykarjatilalle. Eväät maistuivat hyviltä paalien päällä istuen.

Jäsenetuyhteistyötä päivitetty

Liitto kävi syyskuussa neuvotteluja jäsenetuyhteistyökumppaneiden kanssa ja päivitti yhteistyösopimuksia Koneyrittäjien, Suomen Ympäristöpalvelun, Woikosken, ja VLP Anvian kanssa. Lisäksi neuvotteluja käytiin valtakunnallisten yhteistyökumppanien St1:n ja Tapiolan edustajien kanssa. Kaikissa palavereissa tuli esiin jäsenetujen edelleen kehittäminen ja niiden markkinoinnin sekä hyödyntämisen lisääminen.

Kampanja kotimaisen ruoan puolesta

Kertomusvuonna 2009 MTK kampanjoi valtakunnallisesti yhdessä liittojen ja tuottajayhdistysten kanssa kotimaisen ruoan puolesta. Viesti osoitettiin erityisesti kullattajien suuntaan. Kampanjaa toteutettiin mainoslakanoin, postikortein ja sähköisin kanavin. Liiton toimesta filattiin keskitetysti jokaiselle yhdistykselle julistelakana ”Kotimainen ruoka tuo leivän moneen pöytään”. Liitto tilasi myös yhdistysten käyttöön (100 kpl/yhdistys) kampanjaan liittyviä jouluisia postikortteja, joita yhdistykset jakoivat eteenpäin. Valtakunnallinen kampanja jatkui vielä vuoden 2010 puolelle.

MTK:n kotimaisen ruoan kampanjajulisteita pystytettiin ympäri maakuntaa.

Ookko kunnos? Maatilarittäjien työhyvinvointihanke

Marraskuun alussa käynnistyi liiton tukema ja Sedun Aikuiskoulutuksen toteuttama hyvinvointihanke. Hanke ajoittuu reilun kolmen vuoden ajalle 1.10.2009-31.12.2012. Hankkeen kustannusarvio on 470 000 euroa. Rahoitus hankkeelle on saatu Ely-keskuksen maa-seutuohjelmasta. Lisäksi hankkeen rahoitukseen osallistuvat MTK Etelä-Pohjanmaa ja hankkeen osallistujat. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Elina Sepponen. Hankkeen tarkoituksena on parantaa maatilarittäjien hyvinvointia fyysisestä ja psyykkisestä kunnosta aina työturvallisuuden ja ammattiosaamisen kehittämiseen sekä verkostoitumiseen ja yhteistyön lisäämiseen. Hyvinvoinnin parantamiseen tähdätään lieventämällä jo tunnistettuja ongelmia, sekä ehkäisemällä ongelmien syntymistä. Hanke järjestää koulutustilaisuuksia, tapahtumia ja pienryhmätoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kohderyhmänä ovat omasta hyvinvoinnista ja terveydestä kiinnostuneet maatilarittäjät ja heidän perheensä.

MTK-haukut Ilmajoella 30.10.

MTK:n valtakunnalliset hirvihaukut järjestettiin toisen kerran. Järjestelyvastuun hoiti Ilmajoen metsästysseura. Kilpailuun osallistuneilta koiran omistajilta edellytettiin, että he ovat MTK:n tai SLC:n jäseniä. Parhaan tuloksen haukkui jpn Orismalaikan Roosa, jonka omistaja on Antti Koivisto Karvalta. Hirvikokeisiin osallistui 32 hirvikoiraa. Liitto oli yhtenä monista sidosryhmistä tukemassa tapahtumaa.

Ympäristöasiamiesten koulutuspäivä

Pohjanmaan alueen MTK- ja MO- liittojen yhteinen ympäristöasiamiespäivä pidettiin 12.11. Härmän kuntokeskuksessa Ylihärmässä. Päivän aikana MTK:n ympäristöjohtaja Johanna Ikkävalko kertoi ajankohtaisista ympäristöasioista. Maankäytön ajankohtaiskatsauksen piti johtaja Markku Tornberg MTK:sta. Korvaussäännösten muutostarpeista puhui lakimies Tommi Siivonen MTK:sta. Haja-asutusalueiden jätevesiasioista ja ympäristönsuojeluohjeista ja määräyksistä kertoi lakimies Leena Penttinen MTK:sta. Päivään osallistui 50 henkilöä, joista Etelä-Pohjanmaalta 28 henkilöä.

Viljamarkkinaseminaari

Liitto järjesti yhdessä MTK:n n järjestökoulutuksen ja Proagria Vilja 5000 hankkeen kanssa viljamarkkinoita käsittelevän seminaarin 26.10 Seinäjoen Areenassa. Seminaarissa annettiin tietoa ajankohtaisesta markkinatilanteesta. Ajankohtainen viljamarkkinakatsauksen piti MTK:n 3. puheenjohtaja agr. Esko Suomala. Alueellisesta satotilanteesta ja markkinoista puhui kasvinviljelyagronomi Henri Honkala ProAgria Etelä-Pohjanmaasta. Viljanostajan puheenvuoron käytti hankintajohtaja Kari Kilttilä Altia Oyj:stä. Käytännön kokemuksia tilojen välisestä viljakaupasta kertoi mv. Jaakko Kortesmäki Sikana Oy:stä. Lopuksi viljakaupan teesit syksyille 2009 kertoi agr. Esko Suomala. Seminaarin vetäjänä toimi järjestökouluttaja Markku Vuorensola MTK:sta. Päivään osallistui 145 henkilöä.

Viljamarkkinaseminaari keräsi runsaan kuulijakunnan. Alueellisesta satotilanteesta kertoi Henri Honkala ProAgriasta.

”Kun tilalla ei voida hyvin” -teemapäivä

Liitto järjesti yhdessä Melan kanssa 17.11. teemapäivän otsikolla ”Kun tilalla ei voida hyvin”. Teemapäivään oli kutsuttuna liiton toimesta neuvoja, lomahallinnon henkilöstöä, eläinlääkäreitä ja muita sellaisia henkilöitä, jotka asioivat yrittäjien kanssa tilalla. Tilaisuudessa tuotiin neuvoja ja annettiin ohjeita, miten neuvoja

voisi auttaa maanviljelijää erilaisissa elämän kriiseissä. Päivän asiantuntija toimi psykologi Pirkko Lahti. Tilaisuuteen osallistui 53 henkilöä.

Maaseutuviraston toimihenkilöitä saunaillassa Elinkeinotalolla

Liitto kutsui Maaseutuviraston työntekijöitä liiton vieraaksi yhteiseen saunailtaan Elinkeinotalolle 3.12. Illan aikana tutustuttiin ja vaihdettiin ajatuksia liiton ja Maan toiminnasta sekä ajankohtaisista asioista.

Valtakirjakampanja Anvia Oy / Vaasan Läänin Puhelin Oy:n puolesta

Liitto keräsi maakunnassa toimivan puhelinyhtiön (Anvia Oy / Vaasan Läänin Puhelin Oy) osakkeenomistajilta valtakirjoja varmistaakseen paikallisten omistajien etujen valvonnan ja näkemysten esiintulon yhtiön hallinnossa. Liitto piti tärkeänä, että alueelliset tele- ja tietoliikennepalvelut turvataan ja alueellinen intressi säilytetään yhtiön toiminnassa. Suurin osa yrityksen osakkeista on liiton alueen pienosakkailla, mutta käytännössä kymmenien tuhansien maakunnan pienosakkaiden äänivaltaa ei voida käyttää yhtiökokouksessa ilman valtakirjojen antamista.

Kertomusvuonna valtakirjoja kerättiin vuosina 2009–2011 pidettäviin yhtiökokouksiin osallistumista varten. Myös Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ja muutamat muut maakunnalliset tahot keräsivät valtakirjoja maakunnasta. Liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi osallistui 22.4.2009 pidettyyn yhtiökokoukseen ja käytti liiton saamalla valtakirjoilla puhe- ja äänivaltaa kokouksessa. Kokouksessa jouduttiin äänestämään alueellisten intressien kannalta tärkeistä asioista, mutta liiton ja muiden maakunnallisten toimijoiden äänivalta riitti estämään alueemme kannalta kriittisten esitysten läpimenon. Kesän ja syksyn mittaan maakunnalliset toimijat jatkoivat valtakirjojen keräämistä ja loppuvuodesta 2009 varmistui, että Anvia Oy säilyy itsenäisenä maakunnallisena yhtiönä ja kehittää ja turvaa jatkossakin alueemme tele- ja tietoliikennepalveluita.

MMT:n Ylistaron koasema

Liitto ja muutamat muut maakunnalliset toimijat tekivät yhteistyötä MTT:n Ylistaron koaseman toimintojen turvaamiseksi. Koaseman tulevaisuus oli epävarma MTT:n uusiessa toimintarakennettaan ja hakiessa kustannussäästöjä. Maakunnalliset toimijat pitivät tärkeänä, että alueella säilyy oma koetoiminta, mm. lajikekokeet ja muut peltokasvien kokeet pohjalaisissa olosuhteissa. Yhteistyössä selvitettiin eri ratkaisumalleja ja selvitystyöhön tuli mukaan myös Perunantuotannon tutkimus- ja kehityssäätiö (Perunantutkimuslaitos). Ratkaisuksi löydettiin malli, jonka mukaisesti Seinäjoen kaupunki lunastaa MTT:n nykyiset toimitilat Senaatti-kiinteistöltä ja vuokraa tarvittavat toimitilat MTT:n Ylistaron koaseman ja Perunantutkimuslaitoksen tarpeita varten. Kumpikin laitos jatkaa erillisenä, mutta toiminnan kustannuksia voidaan näin pienentää ja jakaa kahden toimijan kesken. Näillä ratkaisulla voidaan säilyttää Etelä-Pohjanmaalla käytännön koetoiminta, jota viljelijät ja elinkeinoelämä tarvitsevat ja samalla turvataan myös Perunantutkimuslaitoksen toimintamahdollisuudet. Uuden mallin ansiosta peruna-alan käytännön koetoiminta on jatkossa lähellä nykyistä perunanvil-

jelyn päätuotantoaluetta ja samalla MTT:n Ylistaron koaseman ympärille muodostuu vahva kasvinviljelyn tutkimuksen keskittymä.

Islantilaisia vieraita Pohjanmaalla

Huhtikuussa pohjalaiseen maatalouteen ja maataloihin kiersi tutustumassa parin päivän ajan islantilainen toimittaja/tuottajajärjestön edustaja. Kohteina olivat mm. maitotila, sikatila, lammastila, vilja- ja vihannestila. Vierailuohjelman laativat yhdessä ÖSP:n kanssa MTK-EP, SLC ja MTK. Oppaana ja esittelijänä toimivat vierailutilojen isäntäväki sekä MTK-EP:n ja ÖSP:n toiminnanjohtajat. Vierailun tarkoituksena oli välittää tietoa maatalouden näkökulmasta Suomen kokemuksista EU-jäsenyydessä ja keskustella erilaisista neuvotteluvaihtoista Islannin mahdollisen EU-jäsenyyden varalle.

MTK:n toiminnanjohtaja liiton toimistolla

MTK:n toiminnanjohtaja Antti Sahi vieraili syksyllä tutustumassa liiton toimistoon ja käytännön toimintaan. Vierailun yhteydessä käsiteltiin myös järjestön resursseja, edunvalvonnan painopisteitä, kehittämistarpeita ja MTK:n uutta strategiaa.

Kehittämishankkeista

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet useiden kehittämishankkeiden ohjausryhmiin ja muihin työryhmiin. Liitto on osallistunut rahoittajana Elin-tarvikealan professuurihankkeeseen, energia-alan Eetuma-hankkeeseen ja loppusyksystä käynnistyneeseen ”Ookko kunnos” –hyvinvointihankkeeseen. Liiton toiminnanjohtaja on osallistunut Elin-tarvikealan professuurihankkeen ja Vesistöjen hoito-ohjelma –hankkeen ohjausryhmiin.

Lisäksi toimihenkilöt ovat osallistuneet muun muassa seuraavien työryhmien ja toimikuntien työhön: MTK:n jäsenpalvelutyöryhmä, MTK:n strategiatyöryhmä, Raisio Yhtymän sopimusviljelyneuvottelukunta, Kyrön- ja Lapuanjoen työryhmät, Vesipuidedirektiivin mukaisen hoito-ohjelman valmistelutyöryhmä, Jätehuollon neuvottelukunta, Sedun ammattiosaamisen toimielin, E-P:n TE-keskuksen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja aikuisten lisäkoulutuksen ennakointi- ja hankintatoimikunta, E-P:n liiton kansainvälistymistyöryhmä ja Ruralia instituutin neuvottelukunta.

Elinkeinotalon hallitus ja muut organisaatiot

Liiton toiminnanjohtaja on edustanut liittoa Elinkeinotalon hallituksessa. Talossa ovat saman katon alla kaikki keskeiset maa- ja metsätaloutta sekä elinkeinotoimintaa koskevat organisaatiot.

Sidosryhmätapaamisia ym.

Kertomusvuoden aikana liitolla oli useita erilaisia sidosryhmäneuvotteluita ja tapaamisia. Liiton toimihenkilöt ja luottamushenkilöt olivat mukana useissa erilaisissa työryhmissä, neuvottelukunnissa, seminaareissa yms. Liiton johtokunnan sidosryhmätapaamiset on selvitetty tarkemmin johtokunnan kokouksia käsittelevässä osiossa. Lisäksi liiton toimihenkilöt ja luottamushenkilöt osallistuivat useisiin erilaisiin seminaareihin, matkoihin ja excursioihin.

3.5. JÄRJESTÖTYÖ 2009

MAATALOUSTUOTTAJAYHDISTYSTEN TOIMINTA

Kokouksia, koulutustilaisuuksia, juhlia ja muita tilaisuuksia ovat yhdistykset järjestäneet aktiivisesti kertomusvuoden aikana. Lisäksi yhdistykset ovat osaltaan vastanneet erilaisista vaikuttamis- ja järjestötoimista.

Tuottajatilaisuudet yhdistyksissä

Kevät- ja syyskokouksissa ovat liiton toimihenkilöt alustaneet ajankohtaisista maatalouspoliittisista ja järjestöasioista. Alustusten aiheina ovat olleet muun muassa EU:n maatalouspolitiikan ns. terveystarkastus ja muut tukijärjestelmien muutokset, markkinointiin vaikuttaminen ja muut ajankohtaiset maatalous- ja järjestöpoliittiset asiat.

Liiton johtokunnan jäsenet ovat osallistuneet alueensa yhdistysten kokouksiin ja alustaneet lähinnä ajankohtaisista järjestöasioista.

Maatalousverokoulutus

Muutamat tuottajayhdistykset järjestivät veroillan koskien ajankohtaisia maa- ja metsätalouden veroasioita.

Laskettelu- ja ulkoilutapahtumat

Härmänmaan tuottajayhdistykset järjestivät yhteiseen talviriehan Lappajärven Kivitipun alueella 21.3. Talvipäivän yhtenä tapahtumana oli pilkkikilpailu Lappajärven jäällä.

Tukikoulutus

Tuottajayhdistykset järjestivät keväällä maatalouspolitiikkaan, tukijärjestelmiin, tukien hakemiseen ja tukilomakkeiden täyttöön liittyviä koulutustilaisuuksia yhteistyössä maaseututoimistojen kanssa.

Maatalouspoliittiset ym. seminaarit

MTK-Kurikka järjesti 17.1. maatalouden tukipolitiikkaa käsittelevän seminaarin Luovan NS:lla. Pääalustajana tilaisuudessa oli europarlamentaarikko Ville Itälä. Tilaisuudessa pohdittiin maatalouden tukipolitiikan tulevaisuutta ja erityisesti pohjoisen 142. tuen jatkoa, sekä sen merkitystä eteläpohjalaisille tuottajille. Illan aikana kuultiin lisäksi alustuksia maatalouspolitiikasta, markkinoista ja tulevaisuuden näkymistä. Tilaisuus keräsi reilut sata osanottajaa.

MTK-Lapua järjesti 3.7. Vanhassa Paukussa jo perinteiseksi tulleen A, B, C-seminaarin, joka käsitteli maatalouden tukipolitiikkaa eri alueilla.

Uusien yrittäjiksi alkavien huomioiminen

Monet yhdistykset huomioivat yhteistyössä maaseutunuorten ja kuntien kanssa isännöiden ottaneita nuoria maatalousyrittäjiä kokousten yhteydessä. Lisäksi muutamat yhdistykset muistivat stipendillä lähinnä maatalousalan koulujen päättäneitä oppilaita.

Lomapalaverit

Yhdistykset ovat järjestäneet useita teematilaisuuksia lomitustoiminnan kehittämiseksi. Lisäksi yhdistysten johtokunnat ovat neuvotelleet kuntien lomatoimen edustajien kanssa lomituksen paikallisyksikköjen kehittämisestä ja lomittajatilanteesta.

Työterveyshuollon edistäminen

Terveyskeskusten työterveyshuollosta vastaavat henkilöt ovat olleet luennoimassa yhdistysten tilaisuuksissa työterveyshuollon palveluista. Yhdistykset ovat myös toimineet työterveyshuollon edistämiseksi ja kannustaneet viljelijöitä ilmoittautumaan työterveyshuollon piiriin.

Lähiruokaviikot syyskuussa

Viime vuoden tapaan järjestettiin jälleen valtakunnalliset Lähiruokaviikot syyskuussa viikoilla 36-39. Lähiruokaviikkoja vietettiin Suomen kouluissa, vähittäiskaupoissa ja ammattikeittiöissä. Hankkeessa oli myös valtakunnallinen yrittäjänpäivä 5.9. Muutamat alueemme tuottajayhdistykset osallistuivat kampanjaan ja järjestivät makupäiviä sekä tarjosivat apua osamista kouluille tapahtumien järjestämisessä.

Sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Sadonkorjuujuhlia ja kirkkopyhiä on pidetty useiden tuottajayhdistysten toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden maatalouden järjestöjen kanssa.

Jäsenkampanja

Tuottajayhdistyksissä jatkettiin jäsenhankintakampanjaa, jonka tarkoituksena on hankkia uusia jäseniä, tarkentaa jäsentietoja ja saada kaikki puuttuvat henkilötunnukset rekisteriin. Jäsenkampanjassa on pyritty saamaan myös kaikki jäsentilojen yli 15-vuotiaat perheenjäsenet jäseniksi. Lisäksi tavoitteena on saada jäsenten pelto- ja metsäpinta-alat entistä tarkemmin rekisteriin. Kampanjan yhtenä tavoitteena lisätä yhdistysten jäsenmaksukertymää ja parantaa näin yhdistysten taloutta.

Piirimieskokoukset

Yhdistykset ovat järjestäneet piirimieskokouksia ja retkiä, joissa on käsitelty jäsenhankintaan, järjestötoimintaan ja ajankohtaiseen maatalouspolitiikkaan liittyviä asioita. Piirimiesretkillä on järjestöasioiden lisäksi käyty tutustumassa erilaisiin retkikohteisiin. Kokouksia on järjestetty myös saunailtojen merkeissä. Liiton toimihenkilöt ovat olleet mukana alustamassa näissä tilaisuuksissa.

Seutukunnallinen yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain mm. aluekokouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten tilaisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä, koulutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia.

Osallistuminen messuille ja näyttelyihin

MTK-Kauhajoen yhdistys on yhdessä Maaseudun Tulevaisuuden kanssa osallistunut osastolla Kauhajoen Ruokamessuille sekä messujen yhteydessä järjestettyihin muihin tapahtumiin. Myös monet muut yhdistykset ovat osallistuneet osastoillaan paikallisiin näyttelyihin ja messutapahtumiin.

MAASEUTUNUORTEN TOIMINTA

Vuonna 2009 liiton alueella toimi 13 maaseutunuorten kerhoa. Kerhojen aktiivisuus vaihtelee, mutta jokaisella kerholla on oma tärkeä tehtävänsä nuorten viljelijöiden yhdessä olemisena.

Maaseutunuorten bioenergia- ja ympäristöseminaari 13.-14.2.

Seinäjoen Elinkeinotalolle kokoontui joukko maaseutunuria ympäri Pohjanmaata helmikuun 13. päivänä kuuntelemaan bioenergia- ja ympäristöseminaaria. Seminaarikokonaisuus koostui ensimmäisen päivän luennoista ja seuraavana päivänä oli vuorossa retkipäivä Jalasjärvelle. Retkellä tutustuimme bioenergiassa lämmitettäviin tilakohteisiin.

Retkipäivä järjestettiin yhteistyössä Metsäkeskuksen Kehittyvä Metsäenergia -hankkeen kanssa. Metsäkeskuksesta mukana retkellä olivat energianeuvojat Esa Koskiniemi ja Juha Viirimäki.

Seminaariin ja retkipäivään osallistui Keski-Pohjanmaan, ÖSP:n ja Etelä-Pohjanmaan maaseutunurien valiokuntalaisia sekä muita aiheesta innostuneita nuoria 28 henkilöä kumpanakin päivänä.

Seminaarissa luennoimassa olivat mm. Johanna Ikävalko MTK:sta, Länsi-Suomen ympäristökeskuksen johtaja Pertti Sevola, maanviljelijä Jari Laukkonen ja maanviljelijä Hannu Koivunen Virroilta. Sponsoripuheenvuoron piti Ari Yli-Teevanainen St1:ltä.

Maaseutunuorten bioenergiapäivässä vierailtiin kotimaisia polttoaineita käyttävillä tiloilla. Yksi tutustumiskohde oli Jukka Mäkelän hakelämpökeskus.

Kevätparlamentti

Valiokunnan jäsen Tuire Ala-Prinkkilä ja sihteeri Anna Talvitie osallistuivat Helsingissä pidettyyn valtakunnalliseen maaseutunuorten valiokuntien puheenjohtajien ja sihteerien kevätparlamenttiin 11.3. Päivän aikana tehtiin ryhmätöitä maaseutunuorten toiminnan aktivoimiseksi.

Kerhojen ilta

Maaseutunuorten kerhojen johtokuntien ilta pidettiin maaliskuun 27. päivä Etelä-Pohjanmaan osuuspankin saunatiloissa. Kerhojen illassa puhujana oli maa- ja metsätalousasiantuntija Jaakko Kohtala Etelä-Pohjanmaan osuuspankista. Kerhojen illassa oli läsnä 12 osallistujaa.

Maaseutunuorten retki Farmari 2009 maatalousnäyttelyyn

Maaseutunuorille järjestettiin retki Farmariin Kokkolaan 1.-2. elokuuta. Retken ensimmäisenä päivänä vierailtiin Kokkolan läheisyydessä olevissa retkikohteissa. Osallistuja retkellä oli Etelä-Pohjanmaalta 11 henkilöä.

Syysparlamentti Porissa

Valtakunnallinen maaseutunuorten syysparlamentti pidettiin 6-7.11. Porissa. Syysparlamentissa valittiin maaseutunuorten edustaja MTK:n johtokuntaan. Valituksi tuli kasvinviljelytilan isäntä ja maaseututoimen päällikkö Timo Kankaanpää (33) Ilmajoelta. Muita ehdokkaita olivat Mikko Roppo Hämeestä, Johannes Tiusanen Satakunnasta, Riku Somero Keski-Pohjanmaalta ja Aarne Lehtonen Varsinais-Suomesta. Vaalipaneelin puheenjohtajana toimi agronomiliiton toiminnanjohtaja Jyrki Wallin. Syysparlamentin muuta ohjelmaa oli tutustuminen Sampo Rosenlewin tehtaisiin. Eteläpohjalaisia parlamentissa edustivat Timo Kankaanpää, Ismo Karvonen, Seppo Rintakumpu, Jenni Rinta-Piirto, Tuire Ala-Prinkkilä ja Juha Ranta sekä toimihenkilöt Miia Kaappola ja Anna Talvitie.

MTK:n johtokuntapaikkaa maaseutunurista tavoittelivat Johannes Tiusanen, Riku Somero, Mikko Roppo, Timo Kankaanpää ja Aarne Lehtonen. Valituksi tuli Timo Kankaanpää.

Maaseutunuorten risteily

Valtakunnallinen maaseutunuorten risteily järjestettiin 27.-29.11. Seminaarin teemana oli maatalon riskienhallinta. Risteilylle osallistui 14 eteläpohjalaista.

Kerhojen ilta 9.12.

Kerhojen illan aiheena Seinäjoen Elinkeinotalolla oli maaseutunuorten kerhojen toiminta. Keskusteltiin kerhojen nykytilasta ja tulevaisuudesta. Visioksi nostettiin pyrkimys antaa nuorekkaat ja positiiviset kasvot suomalaiselle maataloudelle. Illassa kerättiin myös ajatuksia siitä, mitkä ovat nuoren viljelijän ongelmia ja toisaalta voimavaroja. Näitä aiheita kertyi kumpiakin pitkä lista, joka julkaistiin mm. tiedotuslehdessä 2010. Osallistujia kerhojen illassa oli 26 maaseutunuria.

Piispan tapaaminen

Perinteinen maaseutunuorten joulutervehdys vietettiin Lapuan piispalle Simo Peuralle 15.12. Maaseutunou-rista mukana olivat Heikki Ylinen ja Tuire Ala-Prinkkilä sekä liitosta Miia Kaappola ja Anna Talvitie.

Joulutulet

Useat maaseutunuorten kerhot polttivat perinteisiä joulutulia pääteiden varsilla 22.12.

Tullahan Tutuiksi –viesti

Vuonna 2005 matkaan laitettu kerhojen viesti kiersi vuoden aikana kerhojen välillä. Viesti tuli vihdoin päätepisteeseensä eli takaisin liittoon kierrettyään kaikki kerhot. Kerhojen illassa palkittiin teatterilipuilla mielikuvituksellisimman tapahtuman järjestänyt kerho. Palkinnon sai Nurmon Maaseutunuorten kerho.

Maaseutunuorten kerhojen illan osanottajia olivat mm. Toni Harju, Vesa Koskinen, Mika Martikkala, Heikki Ylinen ja Seppo Rintakumpu.

TARKKAILUTOIMINTA

Tarkkailutoimintaa Liiton alueella jatkettiin vuonna 2009 entiseen tapaan.

Sokerijuurikkaan vastaanoton tarkkailu

Tarkkailukäynti suoritettiin Sucros Oy:n Säskylän tehtailla. Tehtaan toiminta todettiin tarkkailussa asialliseksi ja hyväksyttäväksi.

Teurastamotarkkailu

Itikka Osuuskunnan hallintoneuvosto antoi vuodelle 2009 teurastamotoiminnan tarkkailun Atria Oy:n teurastamoilla Nurmossa ja Kauhajoella Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Satakunnan Liittojen tehtäväksi. Tarkkailu on edelleen järjestetty siten, että maataloustuottajain yhdistykset tai liitot ovat kukin vuorollaan määrätyn kuukauden aikana valinneet kaksi henkilöä suorittamaan tämän tehtävän. Tarkkailu on toimitettu ajankohdasta teurastamoille ilmoittamatta.

Tarkkailijoille on varattu tilaisuus seurata teuraseläinten punnitusta, luokitusta, käsittelyä ja teurastamon

toimintaa kokonaisuudessaan. Tarkkailijat ovat vuorollaan laatineet havainnoistaan pöytäkirjan. Tarkkailijoilla ei ole ollut teurastamotoiminnasta huomauttamista. He ovat pitäneet teurastamotoimintaa asiallisena ja hyväksyttävänä.

KURSSIT JA KOULUTUS

MTK-Viestintäkurssi (Elinkeinotalo)

Sari Pukkinen, Seinäjoki (Ylistaro)
Kirsi Hautakangas, Soini
Miia Kaappola, Liitto
Seija Vierula, Liitto
Markku Mäki-Mantila, Liitto

Maaseutunuorten vaikuttajavalmennuskurssi

Tuire Ala-Prinkkilä, Alavus
Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Mervi Piispanen, Kauhajoki
Miia Kaappola, Liitto

PELLERVO-INSTITUUTTI

Kertomusvuoden aikana ovat seuraavat henkilöt olleet Pellervo-Instituutin kursseilla.

Verokurssi

Sinikka Kiikka, Ilmajoki
Mikko Kuusisto, Ilmajoki
Paavo Reuhkala, Ilmajoki
Maria Saranpää, Ilmajoki
Hannes Valkama, Alavus

Vilja-alan syysseminaari

Harri Takala, Ylihärmä
Aulis Nuuja, Isokyrö
Esa Similä, Laihia
Johanna Kankaanpää, Ähtäri
Kari Vaismaa, Isokyrö
Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Liha-alan syysseminaari

Kari Yli-Ojanperä, Ilmajoki
Johanna Kankaanpää, Ähtäri
Heikki Vehkaoja, Seinäjoki (Nurmo)
Markku Mäki-Mantila, Liitto

Maitoalan syysseminaari

Johanna Kankaanpää, Ähtäri

3.6. LIITON TALOUS

MAATALOUSTUOTTAJAIN E-P:N LIITTO TILINPÄÄTÖS 31.12.2009

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2009		1.1.-31.12.2008	
VARSINAINEN TOIMINTA				
TUOTOT				
KOULUTUS-JA VALISTUSTOIMINTA				
Opisto- ja tarviketuotot	32 175,93		32 562,50	
MSL suoritukset	288,10		981,00	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	17 690,00		22 556,00	
Vuosikertomusilmoitustuotot	2 165,00		2 265,00	
Muut ilmoitustuotot	6 000,00		6 480,00	
Melan kulukorvaus	1 560,00		1 560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	60,00	59 939,03	181,60	66 586,10
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	209 559,95		194 675,56	
Lomapalkkavelan muutos	1 594,00		4 789,00	
Luottamushenkilöiden palkkiot	45 125,00		51 785,00	
Muut palkat ja palkkiot	<u>400,00</u>	256 678,95	<u>0,00</u>	251 249,56
SOSIAALIKULUT				
Sotu, toimihenkilöt	4 695,17		5 525,88	
Sotu, luottamushenkilöt	0,00		0,00	
Sotu, muut	0,00		0,00	
Tapaturma- työttömyys- ja ryhmäh.vak.	3 537,99		3 503,43	
Eläkesäätösiirto	33 345,27		58 229,99	
Eläkesäätövaraus	0,00		0,00	
Työpaikkaruokailu	5 343,95		5 019,55	
Työterveyshuolto	1 347,80		120,00	
Muut henkilöstösivukulut	<u>1 279,86</u>	49 550,04	<u>1 052,82</u>	73 451,67
POISTOT				
Poistot koneista ja kalustosta	1 741,77	1 741,77	1 965,38	1 965,38
VUOKRAT				
Yhtiövastikkeet	12 268,40	12 268,40	9 842,00	9 842,00
KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA				
Opisto- ja tarvikukulut	44 096,68		42 520,28	
Toimihenkilöiden koulutus	6 202,25		4 465,30	
Luottamushenkilöiden koulutus	12 550,80		4 686,23	
Muu kurssitoiminta	<u>3 549,70</u>	66 399,43	<u>2 716,79</u>	54 388,60
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	20 809,58		21 286,65	
Matkakulut, luottamushenkilöt	28 399,39		32 709,72	
Matkakulut, muut	<u>81,00</u>	49 289,97	<u>191,30</u>	54 187,67
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	5 300,07		4 436,28	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	<u>5 141,18</u>	10 441,25	<u>2 235,82</u>	6 672,10
PAINATUSKULUT				
Vuosikertomus	4 938,56		4 540,84	
Muut painatukset	<u>5 062,20</u>	10 000,76	<u>4 880,05</u>	9 420,89
JOHTOKUNTA, VALIOKUNNAT				
Johto- ja valiokunnat		4 158,01		8 325,94

TOIMISTOKULUT				
Postikulut	9 803,01		10 048,00	
Puhelinkulut	1 111,82		1 063,04	
Matkapuhelinkulut	2 308,00		2 038,31	
ATK-Kulut	7 339,62		6 373,68	
Toimistotarvikkeet	1 949,69		1 691,56	
Ammattikirjallisuus ja lehdet	2 074,05		2 227,69	
Viestilehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1 022,00		1 059,00	
Leasing-vuokrat	2 800,14		2 624,92	
Muut toimistokulut	631,71	29 040,04	371,90	27 498,10
HUONEISTOKULUT				
Muut huoneistokulut/Siivous		2 248,16		2 099,58
SUHDETOIMINTA				
Merkkipäivät ja muut lahjat	780,00		0,00	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	<u>11 877,14</u>	12 657,14	<u>7 677,76</u>	7 677,76
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	259 597,00		202 709,40	
Muut jäsenmaksut	<u>17,00</u>	259 614,00	<u>17,00</u>	202 726,40
VAKUUTUKSET				
Vakuutukset		534,71		530,20
Muut vakuutukset		88,00		56,00
MUUT VARSINAISEN TOIM.KULUT				
Järjestöpahtumat	9396,01		23322,05	
Luottamushenkilöretket	0		8618,43	
Muut varsinaisen toiminnan kulut	<u>6002,79</u>	15398,80	<u>4758,44</u>	36698,92
KULUT		780 109,43		746 790,77
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-720 170,40		-680 204,67
VARAINHANKINTA				
TUOTOT				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	595 039,00		577 705,00	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	<u>40 643,80</u>	635 682,80	<u>37 747,33</u>	615 452,33
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
TUOTOT				
Vuokratuotot	93 340,44		89 535,49	
Osinkotuotot	37 769,94		43 819,26	
Korkotuotot	111 830,11		147 719,99	
Muut sijoitusten tuotot	<u>0,00</u>	242 940,49	<u>0,00</u>	281 074,74
KULUT				
Yhtiövastikkeet	38 276,52		30 743,16	
Korko- ja lainakulut	32 941,01		43 875,18	
Muut sijoituskulut	<u>1 387,96</u>	72 605,49	<u>2 709,29</u>	77 327,63
SIJOITUSTOIMINTA/TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		170 335,00		203 747,11
TILIKAUDEN TULOS		85 847,40		138 994,77
SIIRROT RAHASTOON				
Tukirahastosiirto	40 000,00		65 000,00	
Käyttörahasiirto	40 000,00		65 000,00	
Perusrahasiirto	<u>0,00</u>	80 000,00	<u>0,00</u>	130 000,00
YLI- / ALIJÄÄMÄ		5 847,40		8 994,77

TASE	1.1. - 31.12.2009		1.1. - 31.12.2008	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS				
Kalusto 1.1.2009	4 585,90		5 531,28	
Lisäys	1 220,00		1 020,00	
Poisto	<u>-1 741,77</u>	4 064,13	<u>-1 965,38</u>	4 585,90
Osakkeet ja osuudet		679 028,68		679 028,68
Arvopaperit		1 020 536,56		1 024 353,01
LAINASAAMISET				
Liittotili		2 415 819,07		2 346 541,00
RAHOITUSMAISUUS				
Myyntisaamiset	469,75		2 229,67	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Jäsenmaksusaamiset	0,00		0,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	14 809,05		520,41	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>129 776,49</u>	145 055,29	<u>97 033,33</u>	99 783,41
VASTAAVAA		<u>4 264 503,73</u>		<u>4 154 292,00</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Tukirahasto	1 505 177,26		1 465 177,26	
Perusrahasto	117 573,24		117 573,24	
Käyttörahasto	1 662 604,53		1 613 609,76	
Tilikauden ylijäämä	<u>5 847,40</u>	3 291 202,43	<u>8 994,77</u>	3 205 355,03
VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen				
Saadut ennakot	427,50			
Ostovelat	6 010,11		4 438,05	
Ennakonpidätysvelka	22 521,45		20 053,38	
Sotu-velka	461,27		463,82	
Lomapalkkavelka	36 372,41		34 778,41	
Työttömyysvak.maksuvelka	295,46		462,38	
Lyhytaikaiset velat	904 414,23		871 254,22	
Muut siirtovelat	<u>2 798,87</u>	973 301,30	<u>17 486,71</u>	948 936,97
VASTATTAVAA		<u>4 264 503,73</u>		<u>4 154 292,00</u>

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liiton jäsenille

Olemme tarkastaneet Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liiton kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2009. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämis- tapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty toiminnan lainmukaisuutta.

- Tuloslaskelma perustui kirjanpitoon ja osoittaa 5847,40 euron ylijäämää;

- Taseen loppusumma on 4.264.503,73 €, mihin sisältyy perusrahasto 117.573,24 € ja tukirahasto 1.505.177,26 € sekä käyttörahasto 1.662.604,53 €, joiden pääoma on sijoitettu tuloa tuottavasti riittäviä vakuuksia vastaan;

- Talletustilien saldot täsmäsivät rahalaitosten ilmoitusten kanssa;

- Liiton arvopaperien kirjanpidon arvo 1.020.536,56 € josta pörssinoteerattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo 964.082,45 € ja vastaava pörssiarvo 965.046,50 €. Toimitila- ja vastaavat osakkeet ja osuudet ovat taseessa 679.028,68 €.

- Palo- tapaturma- ja vastuuvakuutukset ovat vakuutusyhtiössä.

- Liiton pöytäkirjat ovat kunnossa. Yleisten kokousten sekä johtokunnan tekemät päätökset on toteutettu;

- Liiton toimintaa on hoidettu liiton ja sen jäsenten edun mukaisesti sääntöjä noudattaen;

- Johtokunnan puolesta ovat valittuina tarkastajina emäntä Johanna Tuurinkoski ja maanviljelijä Jyrki Malm tarkastaneet tositteet.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää tarkastamaltamme tilikaudelta.

Seinäjoella 18. päivänä maaliskuuta 2010

Erkki Roivas, HTM

Marko Suokko

4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT

ATRIALAISEN KETJUN KUULUMISET

Atrian valmistamien tuotteiden osalta ja ilmeisesti koko ruokaketjun osalta kulunut vuosi oli kovin kaksijakoinen. Vuonna 2007 voimakkaaseen nousuun lähtenyt viljan hinta nosti rehujen ja sitä kautta kotieläintuotannon kustannuksia voimakkaasti. Pääosa Euroopan teollisuudesta pystyi hyvin nopeasti reagoimaan muuttuneeseen markkinaan ja se nosti lopputuotteiden hintoja raaka-aineiden hintojen perässä. Suomen teollisuuden ja kaupan hidas hinnoittelumekanismi tuli mukaan, mutta myöhemmin. Niinpä rehujen ja muiden tuotantokustannusten voimakasta nousua kompensoitiin osin vasta vuoden 2009 alussa edelleen nostetuilla elintarvikkeiden hinnoilla. Hintojen nousu alkoi jo vuoden 2007 lopulla, jatkuen vuoden 2008 ajan ja vielä 2009 alussa. Kun sitten raaka-aineiden (lue: viljan) hinta oli jo vuoden 2009 alussa laskenut voimakkaasti, johti elintarvikkeiden viimeiset hinnannostot hirmuisen julkisen keskustelun. Se keskustelu oli turhaa. Kotieläintuotannon erittäin voimakas kustannusten nousu oli saatava edes osin takaisin markkinoilta. Maatilojen kannattavuus on siinä määrin alhainen, että se ei kestä niin voimakkaita kustannusnousuja ilman kompensatiota. Atria oli etujoukoissa nostamassa hintoja mikä näkyi kahdella tavalla vuonna 2009. Atria-Suomen tulos oli kohtuullinen, jopa hyvä toimialaan nähden. Sen sijaan markkinaosuuksia menetettiin kovien hinnankorotusten vuoksi. Asialla on puolensa, tulostakin pitää saada jotta kulut voidaan hoitaa, mutta toisaalta markkinoiden menettäminen ei ole pitemmän päälle järkevää. Jos yhtiö joutuu vuosiksi negatiiviseen liikevaihtokierteseen, ei kustannuksia kykene mitenkään hallitsemaan. Erikoisin episodi ruuan hintakeskustelussa oli se, kun ministeri Sirkka-Liisa Anttila perusti oikein työryhmän selvittämään miksi ruuan hinta oli noussut, vaikka se muualla oli jo laskussa. Luulisi hänen tehtävässään olevan kiinnostunut päinvastaisesta kehityksestä. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla elintarvikkeiden hinnat sen sijaan lähtivät jo laskuun. Osin hintojen lasku heijastui jo kesän grillikauppaan. Myöskin kuluttajien varovaisuus ruokaostoksissa lisääntyi. Halvat nakit, jauhelihat ja hampurilaiset alkoivat käymään paremmin kaupaksi ja arvokkaimmat elintarvikkeet jäivät ostamatta. Atrialla se näkyi pahiten naudan arvo-osien myynnissä. Syksyllä 2009 oli naudan filekaupassa aivan ”kuollut” aika. Kukaan niitä ei ostanut, ei edes kysynyt. Niinpä naudan arvo-osia jouduttiin pakastamaan ennätyskellisen paljon ja pakkasvarastoja purettiin erilaisilla kampanjoilla.

Atrian vuosi meni saneerausten ja erilaisten kehittämistoimien merkeissä. Henkilöstön mittaviakin vähennyksiä oli kaikilla liiketoiminta-alueilla Suomessa, Balttiasa, Venäjällä ja Skandinaviassa.

Kuluja karsittiin ja tuotantoa tehostettiin. Selkein tuloskäänne saatiin aikaan Skandinaviassa, mutta myös Suomen tulos oli ilahduttava. Sen sijaan Balttia kynti syvällä. Balttian kansantaloudet ovat syvässä lamassa

ja hieman siltä näytti myös Atrian balttian toiminnot. Sen sijaan Venäjän osalta tulosta painoi Moskovasta ostetun Kampomosin kuntoon saattaminen. Pietarissa Atrian omistama Pit Produkt teki hyvää tulosta. Atrian liikevaihto laski ensimmäistä kertaa pitkään aikaan ollen 1.316,0 (vrt edell.vuosi 1.356,9) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja oli lähes sama kuin edellisellä vuonna. Luvut olivat 16,5 M€ ja vuonna 2008 16,7 M€. Atria lanseerasi markkinoille runsaasti uutuuksia, joista suurimman huomion vei Atria Fresh –sarja, jonka mainokset kirvoittivat runsaasti yleisönosastokirjoituksia.

A-Tuottajat ja A-Rehu

Alkutuotantoon keskittyneet Atrian tytäryhtiöt pärjäsivät jälleen mainiosti. A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan. Sen kapasiteetti kasvoi Koskenkorvan tehtailla ja siten se kykeni palvelemaan asiakaskuntaa entistä varmemmin. Muutoin täysrehumarkkinat pienenevät koko valtakunnassa. Erilaiset komponenttiruokintaratkaisut lisäävät suosiotaan kaiken aikaa. Lihamarkkinat olivat kotimaassa aavistuksen laskussa. Se ei ollut kuitenkaan yllätys, koska lihan ja lihavalmisteiden kulutus on ollut koko 2000-luvun kovassa kasvussa. Taantuman säikäyttämät kansalaiset kuluttivat vuonna 2009 lihaa 378 miljoonaa kiloa, vähennyistä -2 %. Lihan tuotanto sen sijaan laski peräti -4 %. Sianlihan tuotanto oli 205,6 Mkg (-5 %) ja kulutus 183,6 Mkg (-2 %), naudanlihan tuotanto 81,0 (+1 %) Mkg ja kulutus 93,5 (-2 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 94,8 Mkg (-6 %) ja kulutus 95,4 Mkg (-3 %) ja lampaanlihan tuotanto 0,7 Mkg (-7 %) ja kulutus 3,0 Mkg (+2 %). A-Tuottajien hankinta sujui onnistuneesti, hankintaosuus kasvoi sekä siassa että naudassa. Atrian hankintaosuudet vuonna 2009 olivat seuraavat: sika 43,3 %, nauta 43,4 %, siipikarja 34,9 % ja yhteensä kaikki lihalajit 41,1 %. Atrian porsasvälityksen osuus pysyi ennallaan ollen 47,3 %, mikä tarkoittaa 734 000 välitettyä porsasta. Vasikoita välitettiin 63 237 kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 58,1 %, pihvivasikka 54,2 % ja normaali välitysvasikka 35,5 %.

Tuottajahinnat olivat Suomessa muihin EU-alueisiin verrattuna keskimäärin paremmat kuin vuonna 2008, jolloin jäimme osin EU-keskihintojen alapuolelle. Suomessa maksettiin vuonna 2009 E-luokan siasta + 3 snt yli EU-alueen keskiarvon, P2 lehmästä + 1 snt yli, O3 hiehosta + 2 snt yli ja O2 sonnista + 23 snt yli keskiarvon. Silti tilojen kannattavuus oli koetuksella, kun monet tuotannon tekijät olivat edelleen kallistuneet vaikka rehujen hinnat olivatkin laskeneet.

Itikka osuuskunta

Osuuskunnan jäsenmäärä laski edelleen. Jäseniä oli 31.12.2009 yhteensä 2717 kpl, vähennyistä edellisvuodesta -226 (7,7 %) jäsentä. Sen sijaan jäsenten osuuskien lukumäärä oli kovassa kasvussa ja kertoo jäljellä

olevin tilojen kasvaneesta tuotannosta. Laskennallisista osuuspääomaa oli 22.357.495 € (20.472.050 €) ja maksettuna oli 13.477.287 € (12.596.555€). Jäsenten into maksaa lisää osuuspääomaa on edelleen huima. Maksettu summa kasvoi lähes miljoona euroa ilman minkäänlaista perintää. Se on hieno asia ja kertoo jäsenten sitoutumisesta osuuskuntaan. Itikka lisäsi omistustaan Atriasta ostamalla 150.000 kpl lisää osakkeita. Itikan omistusosuus onkin pörssissä olevista osakkeista nyt 26,61 % ja osuuskunta on sillä osuudella Atrian suurin omistaja. Osuuskunnan äänimäärä Atrian osakkeista on peräti 46,58 %. Itikka osuuskunta rakentaa yhdessä Lihakunnan kanssa Atrialle uutta toimistora-

kennusta Itikan mäelle ja sen on määrä valmistua kesään mennessä. Osuuskunnan uudet verkkosivut avautuivat vuoden lopulla ja ne löytyvät osoitteesta www.itikkaosuuskunta.fi. Sivustoilla on ns. julkiset sivut ja sitten on jäsenten ja hallinnon sivut jonne pääsee vain kirjautumalla sisään. Jäsenet voi tilata uusia tunnuksia osuuskunnasta. Toivonkin ”suuren yleisön” ja jäsenten tutustuvan sivuihimme.

Reijo Flink
toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta

MAIDONTUOTANTO 2009

Maidontuotanto Suomessa kasvoi kuluneen vuoden aikana 1,2 % prosenttia. Kokonaismaitomäärästä, joka oli 2214,3 miljoonaa litraa, kasvu vastaa 27 miljoonaa litraa. Maakiintiö on silti alittumassa n. 215 miljoonalla litralla.

Vaikka tuotannosta luopuvia tiloja on yhä melko runsaasti, riittää jatkavien tilojen toteuttamat tuotannon laajennukset kattamaan poistuvat litrat. Myös maidontuotannon kiintiöiden vaikutus on vähentynyt, kun niitä on EU:n päätöksillä lisätty jäsenmaiden käyttöön ja samalla niiden hinnat ovat pudonneet muutamaan senttiin litralta aikaisemman jopa 40 sentin sijasta. Osasyynä kiintiöiden hinnan putoamiseen on myös se, että pohjoinen tuki ei ole enää täysin kiintiösidonnainen, vaan alittajien ja ylittäjien litrat tasataan ja tuki maksetaan tämän tasauslaskennan perusteella.

Vuoden aikana maitomäärien kehitys on ollut eri tuki-alueilla erilaista. Alkuvuodesta 2009 AB-alueen maidontuotanto kehittyi jopa nopeammin, kuin C-alueella mutta loppuvuonna järjestys muuttui C-alueen nopean kasvun takia. C-tukialueen tuotanto kasvoi loppuvuonna jopa n. kahden prosentin vauhdilla. Ylitysten ja alitusten tasauksen jälkeen näyttää todennäköiseltä, että noin 20 % tilakiintiön ylittävistä litroista ei C-tukialueella saa kansallista tukea. EU on tehnyt Suomen maakiintiöön korotuksia kiintiövuodesta 2004/5 lähtien jo noin 120 miljoonaa kiloa ja maakiintiö on nyt 2 516,85 miljoonaa kiloa. Seuraaville kiintiökausille EU:n vuonna 2008 tekemä päätös lisää kiintiöitä jälleen 25 miljoonaa kiloa. Tämä tulee uhkaamaan pohjoisen tuen tasauksen määrää jatkossakin.

Koko maassa maidontuotannosta luopui vuoden kuluessa yhteensä 650 tuottajatilaa, joka on 5,5 prosenttia koko määrästä. Vuoden lopussa maitotiloja oli 11 244 ja näistä Valiorryhmän tuottajia 9826.

Osuuskunta Maitosuomi 2009

Päätyneellä tilikaudella hankittu maitomäärä lisääntyi Osuuskunta Maitosuomessa 1,4 prosenttia. Nousua edelliseen kauteen verrattuna oli 4,4 miljoonaa litraa. Vastaanotettu maitomäärä oli kokonaisuudessaan 317,0 miljoonaa litraa. Tilaluvusta Maitosuomen alueella poistui vuodessa 6,4 prosenttia joka on 114

tilaa. Tuottajien lopettaminen on selvästi hidastunut aikaisempaan verrattuna. Vielä kaksi vuotta sitten luopuneiden määrä tilaluvusta oli jopa 10 prosentin luokkaa vuodessa.

Maidon vastaanotossa tapahtunut kasvu johtui lehmäluvun vuosia jatkuneen vähenemisen pysähtymisestä ja keskituotoksen kasvusta. Keskituotoksen nousua selittää paitsi jalostustyön työn tuoma karja-aineksen parantuminen, myös varsin hyvä ja laadukas säilörehusato. Myös viljaväkirehujen hinnat ovat laskeneet 2008 huippuhinnoista suhteellisen paljon ja parantanut mahdollisuuksia tiloilla panostaa ruokinnan tehokkuuteen.

Vastaanotetun maidon E-luokan määrässä tapahtui hieman laskua edelliseen vuoteen verrattuna. E-luokan maitoa oli koko määrästä 94,07 prosenttia. Edellisenä vuonna E-luokan osuus oli jopa 96 prosenttia. E-luokan maito on laatuluokitukseltaan parempaa, kuin EU:n vaatimukset kauppamaidolle edellyttävät. II-luokkaisen maito on lähes loppunut vastaanotossa ja sitä oli viime vuonna vain 0,05 prosenttia.

Maitosuomen tulos ja tilityskyky olivat viime vuodelta varsin hyvät. Koko vuoden maidon hinta, jälkitili mukaan luettuna on keskipitoiselle maidolle yli 40 senttiä litralta. Hinta on hyvin kilpailukykyinen koko maan hintatasoa ajatellen.

Maailmanmarkkinat

Maailmanmarkkinoiden hintataso lähti jo edellisenä vuonna voimakkaaseen laskuun. Markkinoiden kysyntä laski nopeasti vuosikymmen matalimmalle tasolle taloustaantumana myötä. Kotimarkkinoiden kysyntä ja hintataso säilyivät hieman pidempään, mutta myös kotimaan kilpailutilanne muuttui ruotsalaisen raakamaidon tuonnin myötä. Se tulee vaikuttamaan meijerien hintoihin myös alkaneena vuonna laskemalla kotimaan yleistä hintatasoa pysyvästi. Valio on pystynyt vuosittain lisääntyneellä viennillään raivaamaan tilaa kotimaan markkinoille. Nyt tuotavat maidon ja eri maitotuotteiden määrät ovat kuitenkin kasvaneet sellaiseen määrään, että myös Valion on pidettävä kotimaan markkinaosuuksista kiinni.

Meijerituotteista voin ja jauheiden valmistus lisääntyi ja juustojen väheni vuoden 2009 aikana. Voin, juuston, kerman ja jogurttien kulutus kasvoi viime vuonna. Voin käyttö lisääntyi lähes 6 %, juuston yli 4 %, kerman lä-

hes 3 % ja jogurtin vajaan prosenttiin. Kulutuksen kasvu painottui kaikilla tuotteilla loppuvuoteen. Maidon kulutus aleni edellisvuosien trendin mukaisesti (-0,4 %). Myös piimän ja viilin kulutuksen laskusuunta jatkui viime vuonna. Viilin kulutus aleni reilulla prosentilla ja piimän yli 3 %. Rasvaseosten käyttö aleni 4,5 %.

Tuontijuustojen osuus kulutuksesta kohosi viime vuonna 39 prosenttiin (2008: 33 %). Juustojen tuonnin suurin kasvu taittui loppuvuodesta, kun hintataso maailmanmarkkinoilla lähti nousuun. Kulutetuista jogurteista 24 % oli tuontia (2008: 22 %). Kulutetusta maidosta oli tuontimaitoa vajaat 3 %, mutta tuotu määrä on kasvanut nopeasti. Raakamaidon tuonti Suomeen pakattavaksi alkoi viime vuoden keväällä.

Maitotuotteiden vienti kasvoi vuoden 2009 aikana, koska halpatuonti syrjäytti kotimaista tuotantoa. Valmistetusta voista meni vientiin 74 %, jauheista 68 %, juustoista 48 % ja jogurteista 22 %. Käytännössä kaikesta viennistä vastasi Valio.

Maitotuotteet maksoivat kaupassa koko vuoden 2009 vuosikeskiarvona 2,4 % edellisvuotta enemmän. Elin-

tarvikkeet kallistuivat keskimäärin 2,1 %. Joulukuussa hinnat olivat mm. syksyllä toteutetusta alv:n alennuksesta johtuen keskimäärin 5,0 % alemmat kuin vuosi aiemmin. Eniten vuoden aikana oli alentunut voion kulluttajahinta (30 %). Tällä hetkellä useat maitotuotteet ovat Suomessa Euroopan halvimpia.

Maidon hintataso laski vuoden aikana myös Suomessa nopeasti. Vastaava lasku oli tapahtunut muualla Euroopassa jo edellisen vuoden puolella. Myös Valio laski maidon hintaa toukokuussa kahteen otteeseen yhteensä 9,2 senttiä litralta. Tämä leikkasi lähes kokonaan pois 2008 maksetun hintahuipun ja hintataso palasi takaisin ns. vanhaan hintaputkeen, joka on hieman vuosittain kohoten jatkunut koko 2000 -luvun. Alentuneiden kustannusten ansiosta on tuotannon kannattavuus MTT Taloustutkimuksen raporttien mukaan kuitenkin säilynyt paremmin, kuin monien muiden maatalouden tuotantosuntien.

Antti Tukeva
toimitusjohtaja
Osuuskunta Normilk/Maitosuomi

NIHKEÄ VUOSI METSÄALALLA

Talouden taantumien vaikutukset suomalaisen metsäteollisuuteen ja sen myötä puunhankintaan sekä koko metsätalouteen alkoivat näkyä jo vuoden 2008 lopulla. Vuosi 2009 oli metsäsektorille vaikea. Teollisuuden tuotteiden kysyntä oli heikkoa ja hinnat laskivat. Sen myötä myös metsäteollisuuden kannattavuus heikkeni. Alentunut kysyntä johti tuotannon sopeutuksiin ja seisokkeihin niin mekaanisessa kuin kemiallisessakin metsäteollisuudessa.

Pienentynyt tuotanto vähensi luonnollisesti myös puun tarvetta. Metsäliitto toteutti kuitenkin perustehtävänsä, omistajajäsentensä puun markkinointia, ja osti puuta aktiivisesti koko vuoden. Puun tarjonta vain oli vuoden mittaan erittäin heikkoa. Voimakas muutos tapahtui sitten vuoden lopulla, kun puukauppa virisi verohuojennuksen puolittumisen alla marras-joulukuussa. Vain hiipukseen taas vuodenvaihteen jälkeen. Se on huono asia, sillä teollisuuden käyttöasteet nousivat syksyllä ja puutarve lisääntyi. Metsäliitolla oli loppuvuonna tarvetta varsinkin havutukille ja lehtikuitupuulle, nyttemmin myös havukuidulle. Historiallisen heikosta puukauppavuodesta huolimatta Metsäliitto sai Etelä-Pohjanmaalla hankintatavoitteensa lähes täyteen. Siitä parhaat kiitokset omistajajäsenillemme!

Oma positiivinen lukunsa viime vuoden puukaupassa oli energiapuu. Sen tarve oli suuri ja kauppa kävi Etelä-Pohjanmaallakin vilkkaasti. Energiapuusta (ranka, latvusmassa, kannot) onkin vihdoin tullut puutavarajiryhmä, joka on osa normaalia puukauppatoimintaa. Suuri määrä maakunnan nuoria metsiä saatiin energia-puuharvennuksilla hyvään kasvukuntoon.

Positiivista vuodesta 2009 olivat myös suhteellisen hyvät korjuukelit. Kuiva syksy ja jo joulukuun alkupuolella

alkaneet pakkaset helpottivat talvileimikkorästien purkamista. Suomaakunnassamme on tärkeää, että varannossamme on nyt tilaa uusille talvikorjuukohteille.

Metsäteollisuuden yritysjärjestelyt jatkuivat viime vuonna. Merkittävää suomalaisten metsänomistajien kannalta oli Metsä-Botnian omistuksen selkeyttäminen. Sen myötä yrityksestä tuli Metsäliiton tytäryhtiö, jonka koko tuotanto on Suomessa ja perustuu suomalaiseen puuhun.

Metsäliitto jatkoi viime vuonna voimakasta panostustaan jäsenpalveluiden kehittämiseen ja markkinointiin. Osuuskunnan sähköisten jäsenpalveluiden – Metsäverkon (www.metsaverkko.fi) – käyttäjien määrä kasvoi voimakkaasti. Samoin yhä useampi omistajajäsen teetti metsänhoitotyönsä, joko kokonaan tai osittain, Metsäliitolla. Metsänomistajilta saadun palautteen mukaan suunta on oikea – tyytyväisyys Metsäliittoon ja sen tytäryhtiöön Metsämantuihin palveluiden tuottajana on korkea.

Vuoden lopulla lanseerasimme uuden palvelukokonaisuuden, Metsäkorin (www.metsakori.fi). Sen alle on koottu kaikki metsänomistajan tarvitsemat palvelut, olipa sitten kyseessä aivan tuore metsänomistaja tai sellainen, joka jo suunnittelee sukupolvenvaihdosta. Ideana on, että jokainen poimii korista tarvitsemansa palvelut, jotka hän sitten saa kaikki oman Metsäliiton yhteyshenkilönsä kautta.

Jyrki Sopenen
jäsenpalveluesimies
Metsäliitto Osuuskunta
Seinäjoen piiri

MUNAKUNTA VUONNA 2009

Kuluneen vuoden tapahtumat ovat antaneet arvokasta tietoa kananmunaketjun heikkouksista ja vahvuuksista. Kananmunien kulutus Suomessa kasvoi erityisesti kesän jälkeen. Kuluttajien luottamus suomalaisiin kananmuniin pystyttiin säilyttämään saastuneen rehun kevättalvella aiheuttamasta suuresta julkisesta kohusta huolimatta. Ensitiето rehuongelma saatiin kanamunatuottajien valvontajärjestelmän ansiosta. Toimiva valvontajärjestelmä mahdollisti alan toimijoiden nopean reagoimisen tilanteeseen yhdessä viranomaisten kanssa, jota vahvistettiin myös vapaaehtoisilla varotoimenpiteillä. Toki tästä yllättävästä tilanteesta kaikki oppivat paljon ja parannettavaa löytyy varmasti yhä, mutta kokonaisuutena kaikkien ripeä toiminta ansaitsee kiitettävän arvosanan. Tuotantoketjun eri toimijat oivalsivat varsin nopeasti, että kyseessä on yhteinen asia, mikä vaatii vakavaa suhtautumista ja yhteen hiileen puhaltamista.

Olisi toivottavaa, että samanlaista yhteistä tekemistä löytyisi koko tuotantoketjun edun nimissä muissakin tärkeissä asioissa. Yhtenä esimerkkinä voidaan ottaa kanamunatiedotus, mikä on saanut uuden alun osana Siipikarjaliiton Kananmunayhdistyksen toimintaa. Suomalaisen kananmunatuotannon ja kananmunan imagon vahvistaminen on kaikkien asia.

Munakunnassa on viime vuodet määrätietoisesti noudatettu vuonna 2007 laadittua markkinajohtajuuteen tähtäävää strategiaa, mikä perustuu Kultamuna Kasvuratkaisun sopimustuotantoon. Kultamuna Kasvuratkaisun saama suosio tuottajien keskuudessa on kasvattanut Munakunnan hankintaosuutta ja jäsenmäärää, vaikka samanaikaisesti valtakunnallisesti kananmunatuottajien määrä vähenee. Tämän vuoden 2010 alussa pystyimme,

suunniteltuakin aikaisemmin, lanseeraamaan markkinoille uudistetun Kultamuna-valikoiman ja kuluttajalupauksen ”Meillä munivat hyvinvoivat kanat”. Tämä on vastaus vastuullisuus-megatrendiin ja korostaa Kultamunatuottajien kymmenien miljoonien eurojen investointeja kanojen elinolojen parantamiseksi.

Viime vuonna Munakunta konsernin organisaation sisällä otettiin merkittäviä askeleita toimintamme parantamiseksi. Loppukesällä käynnistettiin tarmokkaasti konsernin toimintajärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto tapahtui tämän vuoden maaliskuussa. Konsernin ydinprosessin, ”Asiakashallinta”, tarkoituksena on asiakkaiden tarpeiden ja odotusten täyttäminen tehokkaasti, laadukkaasti ja kannattavasti. Uskon, että tähän kaikkien Munakuntalaisten on helppo sitoutua. Konsernin ydinprosessin kehittämisen varmistamiseksi uudistettiin myös konsernin johtoryhmä ja vastuualueet. Lisäksi onnistuttiin selkeyttämään konsernin omistusrakennetta niin, että vähemmistö-osakkaita enää ei ole. Tämä mahdollistaa myös juridisen rakenteen selkeyttämisen ja tehostamisen kuluvana vuonna.

Munakunta, alan markkinajohtajana, on velvollinen ja samalla etuoikeutettu toimimaan edelläkävijänä sekä tuotteiden että toiminnan osalta. Ympäristömuutokset luovat haasteita ja samalla tarjoavat mahdollisuuksia, joiden hyödyntämiseksi konsernin toimintaa on määrätietoisesti kehitettävä. Työn tulokset tulevat näkymään myös strategian päivityksessä, jossa visiotavoite asetetaan vuoteen 2015.

Kiitämme asiakkaita, henkilöstöä, luottamusjohtoa ja yhteistyökumppaneita panoksestanne strategian toteuttamisessa, sen ansiosta Kultamuna kulkee markkinajohtajana ja edelläkävijänä.

**Laatumaitoa
Valiotuotteisiin**

www.maitosuomi.fi puh. 010 381 147

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2009

ARVIOINTIKESKUKSEN TOIMINTA VUONNA 2009

Arviointikeskus on tuottajajärjestöjen omistama palveluyhtiö, jonka tarkoituksena on tarjota mm. maa- ja metsätalousyrittäjille laadukkaita ja korkeatasoisia asiantuntijapalveluita maanomistamiseen ja maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyvissä oikeudellisissa asioissa sekä kiinteistöjen arvonmäärittämisessä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja sillä on toimistot Helsingin lisäksi Turussa, Seinäjoella, Oulussa ja Kouvolassa. Vuoden 2010 alusta perustettiin toimisto Kuopioon.

Koko maan alueella Arviointikeskus toimi vuonna 2009 asiamiehenä 44 maantie- ja lunastustoimituksessa yhteensä 318 päämiehen puolesta.

Arviointikeskuksen kiinteistöarvioijat laativat kiinteistöarvioita kauppa- ja sopimusneuvotteluja, velkajärjestelyjä, vakuustarkoituksia, perinnönjakoa, osituksia, oikeudenkäyntejä ym. varten eri puolilla maata olevista kohteista 114 kappaletta 129 tilaajalle.

Yhtiön lakimiehet laativat valituksia eri oikeusasteisiin ja toimivat maanomistajien asiamiehinä mm. oikeudenkäynneissä yhteensä 211 jutussa, jotka koskivat 361 päämiestä. Lisäksi annettiin runsaasti kiinteis-

tö- ja ympäristöoikeuden alaan liittyvää lainopillista neuvontaa.

Etelä-Pohjanmaan alueella Arviointikeskuksen asiantuntijat hoitivat erityisesti maatalojen sopimusasioita, käräjä- ja maa-oikeusasioita sekä tietoiimituksiin liittyviä korvausasioita.

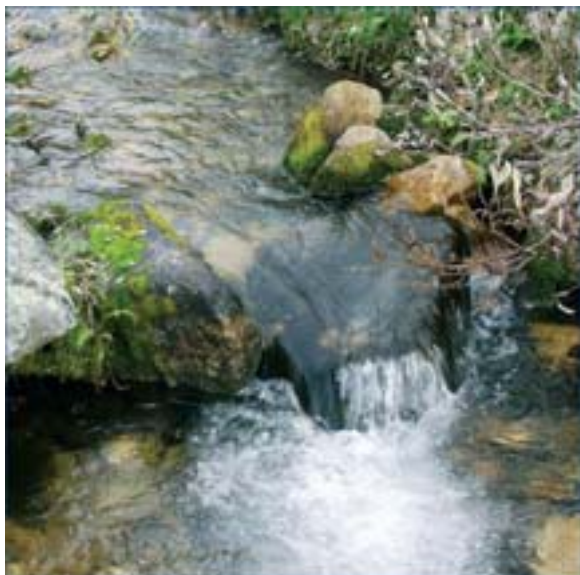
Yhtiön liikevaihto vuonna 2009 oli 0,82 miljoonaa euroa.

Arviointikeskus antaa palveluistaan alennusta MTK:n ja SLC:n jäsenille. Alennus on suuruudeltaan 10 % ja se koskee yhtiön laskutusperusteisia palveluita. Vuonna 2009 alennusta annettiin noin 14.000 euroa.

Arviointikeskus Oy:n toimitusjohtajana toimii OTK Aulikki Kiviranta ja Seinäjoen aluejohtajana varatuomari Lauri Pakka

Arviointikeskuksen Seinäjoen toimiston osoite on Huhentalantie 2, 60220 Seinäjoki ja puhelin 0207411066 tai 0407268577. Internet-kotisivut löytyvät osoitteesta www.arviointikeskus.fi.

www.arviointikeskus.fi

Kiinteistöarvioinnin ja ympäristöoikeuden asiantuntija

Arviointikeskuksen lakimiehet ja arviointiasiantuntijat ovat palveluksessasi, kun tarvitset luotettavaa ja riippumatonta osaajaa missä tahansa kiinteistöarviointiin ja ympäristöoikeuteen liittyvissä kysymyksissä. Toimialueemme on koko maa.

Ota yhteyttä!

 Arviointikeskus

www.arviointikeskus.fi
puh 020 7411 066

HELSINKI • KOUVOLA • TURKU • SEINÄJOKI • OULU

Kuntakohtainen tilasto vakuutetuista, eläkkeistä, Mata-vahingoista, Mela-päivärahoista ja vakuutusmaksuista											
Kunta	Vakuutetut	TTHoono ilmoittautuneet	Työeläkkeet (ve, ve, tke, pe, tt, oae)		Luopumisjärjes- telmän eläkkeet (Spv, Lucl, Luukl, Lutu)	Eläkkeet yhteensä 1000€	Mata- vahingot		Mela-päivä- raha	Myl- ja mata-vakuutus- maksut	Yht. milj.€
			Kpl	Kpl			Kpl	Kpl			
Alajärvi*	514	246	1050	240	6000	51	99	1 840	1,0		
Alavus	484	196	869	166	4500	49	101	1900	0,9		
Evijärvi	218	119	306	57	1900	24	39	1990	0,4		
Ilmajoki	586	319	825	139	5000	115	103	2400	1,4		
Isokylä	215	67	400	83	2200	14	35	1970	0,4		
Isokyrö	410	167	535	80	3700	28	53	1940	0,8		
Jalasjärvi	557	279	1053	233	6000	51	75	2130	1,2		
Karijoki	156	54	233	46	1400	20	25	2160	0,3		
Kauhajoki	686	219	1280	276	8000	68	145	2100	1,5		
Kauhava ***	1239	596	1735	271	11000	90	220	1970	2,5		
Kuortane	276	115	563	147	3300	12	36	2010	0,6		
Kurikka	594	246	1088	200	6000	44	105	2100	1,3		
Laihia	308	93	534	69	3600	18	42	2130	0,7		
Lappajärvi	236	101	398	60	2200	17	40	1840	0,4		
Lapua	714	316	1016	166	7000	63	137	2010	1,5		
Seinäjohti****	1070	394	1630	280	10000	89	155	2100	2,3		
Soini	166	82	331	84	1900	15	42	1650	0,3		
Teuva	312	152	664	137	3900	21	48	2210	0,7		
Tövsä	173	56	311	65	1600	9	17	2060	0,4		
Vimpeli	137	80	286	47	1500	15	16	2110	0,3		
Vähäkylä	154	56	253	26	2100	9	25	2220	0,3		
Ahtäri	199	100	389	94	2400	15	39	1980	0,4		
Yhteensä	9404	4053	15749	2966	95200	837	1597	2037	19,6		

Alajärvi* (kuntaan yhdistyi Lehtimäen kunta)

Seinäjohti** (yhdistynyt Peräseinäjoki, Ylistaro ja Nurmo)

Kauhava *** (yhdistynyt Korttesjärvi, Ylihärmä ja Alahärmä)

Kurikka **** (kuntaan yhdistyi Jurva)

Mela-asiamiehille pidettiin kertomusvuoden aikana koulutus- ja neuvottelupäiviä ajankohtaisista Mela-asioista 12-13.3 Tampereella, Helsingissä 6-7.8 ja 3-4.12 Helsingissä. Työturvallisuusasiamiesten koulutuspäivät olivat 21-22.1 Tampereella.

6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

Maksettujen eläkemäärien kehitys			
Vuosi	1000 €/v	E-P	Koko maa
1970	27		293
1971	245		2707
1972	573		6817
1973	1022		11804
1974	1622		18368
1975	2392		26909
1976	4207		43600
1977	5568		58248
1978	6741		69330
1979	8349		85498
1980	10195		102763
1981	12329		123253
1982	15093		149474
1983	17908		175881
1984	20853		201874
1985	24064		231342
1986	28361		267540
1987	33411		315811
1988	37899		360701
1989	41847		402033
1990	46194		441976
1991	51896		490979
1992	56217		533731
1993	60624		565912
1994	61818		574691
1995	63512		588896
1996	65595		610910
1997	66724		623207
1998	68193		636721
1999	69712		655428
2000	72380		674770
2001	75711		703294
2002	78258		727527
2003	81296		742041
2004	82350		756235
2005	84300		766000
2006	85600		782000
2007	87100		803000
2008	89700		828000
2009	95200		871000

7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO v. 2010

LIITON JOHTOKUNTA 2010

Kankaanpää Johanna, Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
Koti/fax 06-3353714, 040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kytölä Kai
Samppalantie 164
61730 Yli-Valli
0400-809874
kai.kytola@gmail.com

Laakso Marja-Leena
Rantakyläntie 405
62800 Vimpeli
06-5651210, 040-7043866
marja-leena.laakso@vimpeli.fi

Takala Harri
Ylistarontie 139
62380 Kosolankylä
06-4846040, 040-5853886
harri.takala@gmail.com

Kankaanpää Timo
Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
050-5604258
timo.kankaanpaa@mtk.fi

Yli-Ojanperä Kari, Varapuh.joht.
Homesojankuja 79
60800 Ilmajoki
06-4246140, 0500-262567
Fax 06-4247430
kari@ojanperantila.net

Yli-Rahnasto Sami
Kurikantie 1010
61860 Harja
06-2327124, 0400-885023
Fax 06-2327128
sami.ylirahnasto@gmail.com

MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunta 2010. Vasemmalta Timo Kankaanpää, vpj Kari Yli-Ojanperä, Sami Yli-Rahnasto, pj Johanna Kankaanpää, Harri Takala, Marja-Leena Laakso, Kai Kytölä, Johanna Tuurinkoski, Jyrki Malm. Kuvasta puuttuu Mauno Ylinen.

Malm Jyrki
Siltanevantie 32
64350 Karijoki
06-2684117, 0400-730712
jyrki.malm@gmail.com

Tuurinkoski Johanna
Malkamäentie 48
61460 Hanhikoski
06-4377723, 040-5139632
johanna.tuurinkoski@valokaista.fi

Ylinen Mauno (MTK:n johtok.jäsen)
Ylisenmäentie 53
62350 Ekola
06-4849718, 040-5212642
Fax 06-4849710
mauno.ylinen@netikka.fi

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2010

Kangastie Johanna
Vanhatie 114
63230 Lentilä
06-5259150, 050-3591892
kangasti@nic.fi

Laukkonen Jari
Laukkosentie 424
62420 Korttesjärvi
06-4885317, 0400-369413
jaril@japo.fi

Kankaanpää Johanna, Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
Koti/fax 06-3353714, 040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kangas Matti
Vaasantie 624
62130 Hellanmaa
06-4376373, 050-5572640
matti.kangas@netikka.fi

Uitto Hannu
Uitonhaarantie 32
66450 Jakkula
06-4762102, 050-4116188
h.uitto@netikka.fi

MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2010

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
Alahärmä	Hanhimäki Marianne , 040-5694369 Siiverinmäentie 40 62310 Voltti marianne.hanhimaki@netikka.fi	Rantala Leena , 040-7286936 Sahantie 98 62310 Voltti leena.m.rantala@hotmail.com
Alajärvi	Autio Ari , 050-5124994 Tikkasentie 157, 62900 Alajärvi arska.autio@gmail.com	Matila Juha-Pekka , 040-5755889 Pajatie 23, 62950 Paalijärvi juha-pekka.matila@nic.fi
Alavus	Sippola Jari , 040-7346681 Ponnenniementie 215 63400 Alavus As. jari.sippola@pp3.inet.fi	Norja Anja , 050-5353191 Mäkisentie 350 63355 Seinäjärvi anja.norja@kuusnetikka.fi
Evijärvi	Kivijärvi Seppo , 0400-663442 Särkikyläntie 465 62500 Evijärvi seppo@kivijarvenpakkaamo.net	Latukka Heli , 050-5854762 Latukantie 480 62540 Vasikka-Aho heli.latukka@hotmail.com
Ilmajoki	Yli-Ojanperä Kari , 0500-262567 Homesojankuja 79, Fax 06-4247430 60800 Ilmajoki kari@ojanperantila.net	Ranto Jaakko , 0400-888460 Santavuorentie 181 A, 06-4229029/Fax 61330 Koskenkorva JIRnto@gmail.com Reuhkala Paavo , Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F, 06-4247490 60800 Ilmajoki, Fax 06-4247880 paavo.reuhkala@netikka.fi
Isojoki	Piikkilä Juha , 0400-369613 Joonantie 8 64900 Isojoki juhapiikkila@suomi24.fi	Savioja Marja , 040-7612997 Honkajoentie 96 64900 Isojoki marja.savioja@nordea.fi
Isokyrö	Laine Tommi , 040-5432915 Ritaalanraitti 100 66440 Tervajoki tommi.laine@netikka.fi	Vaismaa Kari , 040-5871440 Ruusupurontie 222 61500 Isokyrö kari.vaismaa@netikka.fi
Jalasjärvi	Huhtala Arto , 0400-489880 Perälänmäentie 209 61270 Luopajärvi huhtala.artomk@netikka.fi	Kasari Hanna , 050-3796462 Jaakkolantie 22 A 1 60100 Seinäjoki hanna.kasari@helsinki.fi
Jurva	Haavisto Reijo , 040-5242053 Kojvistonkuja 113 66300 Jurva reijo.haavisto@pp.inet.fi	Ristiluoma Jukka , 040-5100961 Myllärintie 201 66360 Kesti jukka.ristiluoma@pp.inet.fi
Karjajoki	Malm Jyrki , 0400-730712 Siltanevantie 32 64350 Karjajoki jyrki.malm@gmail.com	Mäki-Kanto Marja-Leena , 045-1328520 Alakyläntie 243 64350 Karjajoki marja-leena.maki-kanto@ssvnet.fi
Kauhajoki	Yli-Rahnasto Sami , 0400-885023 Kurikantie 1010, Fax 06-2327128 61860 Harja sami.ylirahnasto@gmail.com	Koskela Päivi , 050-3456085 Möykkytie 809 61980 Pöntäne koskela.paivi@gmail.com
Kauhava	Hautamäki Juha , 040-5124208 Seppäläntie 4 62240 Huhmarkoski jp.hautamaki@hotmail.com	Hautamäki Jarmo , 044-2942865 Lakianmäentie 57 62240 Huhmarkoski
Kortesjärvi	Laukkonen Jari , 0400-369413 Laukkosentie 424 62420 Kortesjärvi jaril@japo.fi	Autio Raija , 050-3230560 Alarannantie 490 62410 Rintala kleimolar@netti.fi
Kuortane	Yli-Leppälä Erno , 050-5949206 Ristisuontie 53 63120 Leppälänkylä erno.yli-leppala@kolumbus.fi	Sepponen Lina , 0400-212319 Virtalantie 435 63120 Leppälänkylä lina@nic.fi
Kurikka	Kuusisto Timo , 0400-327304 Kuusistonatie 40 61300 Kurikka kuusisto_timo@netikka.fi	Markkila Esko , 050-5185636 Korventie 87 61360 Mieto esko.markkila@netikka.fi

- Laihia** **Uitto Hannu**, 050-4116188
Uitonhaaratie 32
66450 Jakkula
h.uitto@netikka.fi
- Lappajärvi** **Lammi Juha**, 044-3730826
Lammintie 118
62600 Lappajärvi
juha.lammi@pp2.inet.fi
- Lapua** **Kangas Matti**, 050-5572640
Vaasantie 624
62130 Hellanmaa
matti.kangas@netikka.fi
- Kristiina** **Uusitalo Samuli**, 0400-160123
Stenbackantie 45
64300 Lapväärtti
- Lehtimäki** **Kilponen Matti**, 050-5220265
Korpelantie 185
63500 Lehtimäki
matti.kilponen@gmail.com
- Nurmo** **Ylinen Aki**, 0400-569987
Kukkolantie 39
60550 Nurmo
aki.ylinen@gmail.com
- Peräseinäjoki** **Pärnänen Satu**, 040-7304635
Ahvenjoentie 80, Fax 06-4126801
61140 Pasto,
satu.parnanen@netikka.fi
- Seinäjoki** **Hantula Jussi**, 0400-561168
Peltosenkatu 6
60320 Seinäjoki
jussi.hantula@netikka.fi
- Soini** **Jousmäki Heikki**, 0400-510705
Aholantie 187
63950 Vehunkylä
heikki.jousmaki@kuusnetti.fi
- Teuva** **Kentta Antti**, 0400-746769
Korventie 80 A 1
64760 Peltola
antti.kentta@luukku.com
- Tiistenjoki** **Lilja Esko**, 050-5236983
Liljantie 50
62165 Tiistenjoki
esko.v.lilja@netikka.fi
- Töysä** **Holkko Erkki**, 0500-366719
Jokitie 7
63610 Tuuri
erkki.holkko@gmail.com
- Vimpeli** **Laakso Marja-Leena**, 040-7043866
Rantakyläntie 405
62800 Vimpeli
marja-leena.laakso@vimpeli.fi
- Vähäkyrö** **Hakala Anne**, 0400-498322
Vähänkyröntie 202
66500 Vähäkyrö
anne.hakala@nic.fi
- Ylihärmä** **Takala Harri**, 040-5853886
Ylistarontie 139
62380 Kosolankylä
harri.takala@gmail.com
- Ylistaro** **Marttila Jari**, 041-4427486
Alapäätie 366
61430 Isorehto
jari.marttila@nic.fi
- Ähtäri** **Isomäki Arto**, 0400-269318
Itä-Peränteentie 624
63700 Ähtäri
arto.isomaki@pp.inet.fi
- Kamila Timo**, 040-5489190
Keskikyläntie 516
66450 Jakkula
timo.kamila@netikka.fi
- Rauhala Minna**, 044-5699626
Kärnälenkki 186 A,
62600 Lappajärvi
minna.rauhala@lappajarvi.fi
- Saari Köpi**, 040-5028155
Poutuntie 190
62100 Lapua
kopi@nic.fi
- Rajamäki Jarmo**, 0400-563628
Flakoosintie 17, Fax 06-2222026
64300 Lapväärtti
jarmo.rajamaki@pp.inet.fi
- Leikkari Pasi**, 0400-287631
Itä-Ahtärintie 2610
63700 Ähtäri
pasi.leikkari@pp.inet.fi
- Ala-Luukko Kaija**, 044-2956273
Isokoskentie 23
60550 Nurmo
kaija.ala-luukko@proagria.fi
- Puska Sami**, 050-3233761
Pastontie 68
61180 Haapaluoma
sami.puska1@luukku.com
- Kivimäki Matti**, 0500-669644
Kivimäentie 4, Fax 06-4120410
60200 Seinäjoki
matti.k@netikka.fi
- Hautakangas Kirsi**, 040-5565835
Sauruntie 19
63800 Soini
kirsi.hautakangas@gmail.com
- Hakala Jarno**, 040-5754673
Luovantie 7
64700 Teuva
jarno.hakala@netti.fi
- Koskiahde Markku**, 050-5117428
Jokelantie 15
62185 Mäki-Paavola
markku.koskiahde@netikka.fi
- Murtomäki-Kukkola Hanna**
Kuortaneentie 445 A, 040-7248606
63600 Töysä, 06-25255160/Työ
hanna.murtomaki-kukkola@toysa.fi
- Kyrönlahti Maija**, 0400-478832
Peltokankaantie 735
62800 Vimpeli
Maijahannele@wippies.com
- Rinta-Kiikka Jani**, 0400-566254
Kylkkälänraitti 8 A
66440 Tervajoki
jani.rinta-kiikka@netikka.fi
- Palojärvi Ossi**, 050-5650530
Purmojärventie 537
62470 Purmojärvi (Kortesjärvi)
ossi.palojarvi@netikka.fi
- Pukkinen Sari**, 040-5266984
Vanhatie 120
61460 Hanhikoski
s.pukkinen@netikka.fi
- Leino Veijo**, 0400-172563
Itä-Peränteentie 102, Fax 06-5333750
63780 Alastaipale
posti@weijo.net

MAASEUTUNUORET 2010

PUHEENJOHTAJA

SIHTEERI

ALAHÄRMÄ

Kleimola Jouni, 040-5316163
Pohjolantie 11
62310 Voltti
jouni.kleimola@netikka.fi

ALAVUS

Taipalus Tuomo, 040-7014364
Taipaleentie 84
63370 Taipalus
tuomo.taipalus@netti.fi

Taipalus Kristian, 040-5624181
Soukanperäntie 388
63370 Taipalus
kristian.taipalus@riikku.fi

ILMAJOKI

Mäki-Latvala Mikko, 050-5677866
Harjunmäentie 156
60800 Ilmajoki
mikko.makilatvala@gmail.com

Hakala-Rahko Ossi, 040-5098327
Jurvantie 810
61340 Nopankylä
ossi.hakala-rahko@seamk.fi

ISOKYRÖ

Rinta-Piirto Jenni, 050-4935558
Ruusupurontie 313
61500 Isokyrö
jenni.rinta-piirto@netikka.fi

Pollari Jaakko, 040-5519892
Perttiläntie 42 as. 1
61500 Isokyrö
jaakko.pollari@luukku.com

JALASJÄRVI

Harju Toni, 044-3772963
Tukevantie 3
61270 Luopajarvi
urakointi.harju@netikka.fi

Seppo Korpi, 045-6777192
Larvakyläntie 162
61680 Mantila
separenttee@suomi24.fi

KAUHAJOKI

Ranta Juha, 040-5775922
Rantapellontie 13
61980 Pöntäne
ranta.juha@pp.inet.fi

Lahdenmaa Juha, 040-7726721
Mikkiläntie 22
61800 Kauhajoki
juha.lahdenmaa@seamk.fi

KAUHAVA

Sillman Tea, 0400-649962
Kortesjärventie 873
62230 Jylhä
tea.sillman@pp.inet.fi

Rintakumpu Seppo, 040-5761374
Hatuntie 56
62200 Kauhava
seppo.rintakumpu@netikka.fi

KORTESJÄRVI

Rantala Juha, 040-7268969
Rantalantie 163
62430 Peltotupa
rantsi.rantala@gmail.com

Autio Janne, 044-3591912
Porolammintie 10
62410 Rintala
janne.autio@netikka.fi

KUORTANE

Hannonen Jussi, 050-3044237
Hynnäläntie 394
63250 Rantala
juzman@suomi24.fi

Yli-Hynnälä Antti, 040-8373127
Nyrhiläntie 60
63130 Mäyry
antti9005@hotmail.com

LAIHIA

Laukas Virpi, 040-5459926
Tuurintie 149
66470 Jukaja
virpi.laukas@netikka.fi

Esko Mika, 050-3599042
Käyppäläntie 134
66450 Jakkula
mika.esko@netikka.fi

LAPUA

Rantala-Sarjeant Suvi, 050-5905550
Raamatuntie 429
62130 Hellanmaa
suvirantala@netikka.fi

Ojanperä Jaakko, 050-3266095
Karhantie 79
62160 Karhunkylä
jaakko.ojanpera@gmail.com

NURMO

Martikkala Mika, 040-5133548
Länsitie 637
60550 Nurmo
mika.martikkala@nic.fi

Ylinen Hannu, 044-3421988
Hevoskorvenkyläntie 10
60550 Nurmo

SOINI

Soidinmäki Jukka, 050-4015764
Poste Restante
63800 Soini
jukka.soidinmaki@elisanet.fi

Korpela Terho, 06-5298928
Patamaperäntie 116, 040-5693655
63880 Kukonkylä
terho.korpela@gmail.com

MELA-ASIAMIET ETELÄ-POHJANMAALLA 2010

Isokyrö, Laihia ja Vähäkyrö:

Aheinen, Pirjo

Lukkarinmäentie 4 B 2

61500 Isokyrö

pirjo.aheinen@mela.fi

0400 573 188

Ilmajoki ja Seinäjoki

Mäkirintala, Heikki

Huhtalantie 2

60220 Seinäjoki

heikki.makirintala@mela.fi

0400 761 396

Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi ja Vimpeli

Jaakkola, Markku

Kärnälenkki 76

62600 Lappajärvi

markku.jaakkola@mela.fi

0400 890 553

Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva

Rintahaka, Tapio

Majaloukontie 34

61840 Norinkylä

tapio.rintahaka@mela.fi

0400 137 832

Alavus, Kuortane, Soini, Töysä ja Ähtäri

Kivenmäki, Ari

Kivenmäentie 176

63130 Mäyry

ari.kivenmaki@mela.fi

040 525 0650

Kauhava ja Lapua

Yli-Kuivila, Esa

Alahellantie 60

62130 Hellanmaa

esa.yli-kuivila@mela.fi

040 501 9573

Jalasjärvi ja Kurikka

Koski-Laulaja, Veikko

Tripuusenmäentie 82

61370 Lohiluoma

veikko.koski-laulaja@mela.fi

050 303 2094

JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri

EVIJÄRVI

Martti Mäkinen, 0400-162103

Paalasantie 113, 62500 Evijärvi

martti.makinen@nic.fi

ILMAJOKI

Paavo Reuhkala, 044-5533288

Heikkilänkuja 3 F, 60800 Ilmajoki

paavo.reuhkala@netikka.fi

KARIJOKI

Tarja Hautaviita, 040-7400229

Alakyläntie 624, 64350 Karijoki

tarja.hautaviita@ssvnet.fi

KORTESJÄRVI

Sami Nuottimäki, 040-8290780

Jääkärintie 136, 62420 Korttesjärvi

sami.nuottimaki@netikka.fi

KUORTANE

Reijo Honkola, 0400-760348

Savikkotie 38, 63150 Ruona

reijo.honkola@nic.fi

LAPPAJÄRVI

Mauri Annola, 050-3138228

Mallinmaantie 22, 62610 Tärvola

mauri.annola@sofor.fi

mauri.annola@nic.fi,

TEUVA

Marja-Leena Ojanperä, 06-2669474

Joentaustantie 691, 64720 Perälä

marja-leena.ojanpera@pp.inet.fi

TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO

Tuottajain Tilitoimisto

Lähteentie 3
63300 Alavus
tuottajain.tilitoimisto@co.inet.fi

Maaseututilit

Heikkilänkuja 3 F
60800 Ilmajoki
paavo.reuhkala@netikka.fi

Jalasjärven Mty:n Tilipalvelu

Savelankuja 2
61600 Jalasjärvi

Maataloustuottajien Tilitoimisto

Asemakatu 14
62100 Lapua
kopi@nic.fi

Kyrönmaan Tilitoimisto

Lukkarinmäentie 4 B 2
61500 Isokyrö

PUHELIN

06-5111370
06-5113101
06-5111231/FAX
040-5197312

06-4246480, 4247490
044-5533288
06-4247880/FAX

06-4568900
06-4568950/FAX

06-4388466
040-5028155

06-4713526
06-4714091/FAX
0400-573188

HOITAJA

Hannes Valkama

Paavo Reuhkala

Rauno Annala

Köpi Saari

Pirjo Aheinen

SOSIAALIPOLIITTISET YHDYSHENKILÖT 2010

Alahärmä	Myllykoski Osmo	Yliviitalantie 201	62300 Härmä
Alajärvi	Nelimarkka Mauno	Jukantuvantie 10	62900 Alajärvi
Alavus	Reinikka Jukka	Alarannantie 527	63360 Kuivaskylä
Evijärvi	Ranta-Aho Matti	Jokikyläntie 804	62600 Lappajärvi
Ilmajoki	Hannuksela Minna	Tuohistonmäentie 68	60800 Ilmajoki
Isojoki	Junttila Jukka	Junttilantie 43	64830 Villamo
Isokyrö	Hakamaa Sari	Kleemolantie 34	61520 Lehmäjoki
Jalasjärvi	Tienari Pasi	Taipalusperäntie 202	61730 Yli-Valli
Jurva	Mäki-Marttunen Esko	Sarvijoentie 712	66340 Sarvijoki
Karjajoki	Mäkelä Antti	Riitaluhdantie 29	64350 Karjajoki
Kauhajoki	Ojala Asko	Kirvesojantie 128	61950 Juonikylä
Kauhava	Sjöblom Marjo	Tanelintie 220 A	62200 Kauhava
Kortesjärvi	Peltola Jukka	Mantelantie 31	62420 Kortesjärvi
	Erkinheimo Heikki	Fräntiläntie 68	62430 Peltotupa
	Hakola Minna	Lapuantie 333	63100 Kuortane
Kuortane	Koski-Laulaja Veikko	Tripuusenmäentie 82	61370 Lohiluoma
Kurikka	Kamila Timo	Keskikyläntie 516	66450 Jakkula
Laihia	Autio Jouko	Autioinkuja 5	62600 Lappajärvi
Lappajärvi	Hirvelä Sari	Murtomäentie 241	62290 Hirvikylä
Lapua	Saloniemi Sakari	Timoteintie 2	64300 Lapväärtti
Kristiina	Kuoppa-Aho Inkeri	Kivimäentie 14	63500 Lehtimäki
Lehtimäki	Mattila Anne	Ylijoentie 937 A	61160 Koura
Nurmo	Rajala Seppo	Seinäjoentie 1187	61120 Louko
Peräseinäjoki	Jouppila Jaakko	Tuomikyläntie 328	60720 Tuomikylä
Seinäjoki	Honkola Esa	Multiantie 188	63800 Soini
Soini	Rintahaka Tapio	Majaloukontie 34	61840 Norinkylä
Teuva	Kattelus Esa	Hirvijoentie 816	62170 Lakaluoma
Tiistenjoki	Akonniemi Markku	Akonniementie 188	63640 Ritola
Töysä	Koivisto Anne	Kotkaniementie 90	62800 Vimpeli
Vimpeli	Hakala Anne	Vähänkylöntie 202	66500 Vähäkyrö
Vähäkyrö	Takala Harri	Ylistarontie 139	62380 Kosolankylä
Ylihärmä	Tuuri Jarmo	Vaasantie 327	61430 Isorehto
Ylistaro	Vasikkaniemi Tanja	Itä-Peräntie 1268	63780 Alastaipale

KULUTTAJAVASTAAVAT 2010

Alahärmä	Talvitie Janne	Ekolantie 137	62350 Ekola
Alajärvi	Karhunen Marja-Elina	Soinintie 436	62900 Alajärvi
Alavus	Ala-Princkilä Tuire	Lapinkyläntie 250	63400 Alavus as.
Evijärvi	Vesala Pertti	Vesalantie 97	62500 Evijärvi
Ilmajoki	Nikkola Juha	Tuomikyläntie 331	60720 Tuomikylä
Isojoki	Kohtakangas Kati	Peltomaantie 133	64900 Isojoki
Isokyrö	Killinen Eija	Hirsimäentie 56	61500 Isokyrö
Jalasjärvi	Kaunisto Ari	Lahoontie 169	61760 Ilvesjoki
Jurva	Syrjälä Vuokko	Uusimäenkuja 1	66300 Jurva
Karjajoki	Tiala Auli	Riitaluhdantie 29	64350 Karjajoki
	Hautaniemi Teija	Kujalantie 14	64350 Karjajoki
Kauhajoki	Ranta Juha	Rantapellontie 13	61980 Päntäne
Kauhava	Kamppinen Matti	Kapeen Tie 166	62260 Hirvijoki
Kortesjärvi	Ritala Taina	Pietarseerentie 570	62420 Kortesarvi
	Tuhkasaari Jaana	Voltintie 682	62435 Pirttinen
Kuortane	Välimäki Arto	Länsirannantie 466	63130 Mäyry
Kurikka	Rinta-Tassi Marika	Mietaantie 30	61360 Mieto
Laihia	Viinan Hannele	Allisentie 61	66450 Jakkula
Lappajärvi	Lammi Juha	Lammintie 118	62600 Lappajärvi
Lapua	Rantala-Sarjeant Suvi	Raamatuntie 429	62130 Hellanmaa
Kristiina	Hällfast Kaarina	Kivitie 78	64300 Lapväärtti
	Mäntylä Anneli	Huvilakatu 11	64100 Kristiinankaupunki
Nurmo	Hippi Visa	Manunkyläntie 49	60550 Nurmo
Peräseinäjoki	Katila Tarja	Pastontie 14 A	61180 Haapaluoma
Seinäjoki	Heikkilä Esa	Heikkiläntie 44	60420 Seinäjoki
	Kivimäki Matti	Kivimäentie 4	60200 Seinäjoki 20
Soini	Luoma Juha	Itä-Ahtärantie 41	63880 Kukonkylä
Teuva	Kaleva Paula	Kaskistentie 564	64700 Teuva
Tiistenjoki	Paavola Janne	Kuusenmäentie 11	62185 Mäki-Paavola
Vimpeli	Hurmerinta Aila	Isokankaantie 77	62800 Vimpeli
Vähäkyrö	Aurala Marja	Tapoilantie 38 B	66500 Vähäkyrö
Ylihärmä	Haukkala Juhani	Ylistarontie 338	62380 Kosolankylä
	Takala Harri	Ylistarontie 139	62380 Kosolankylä
Ylistaro	Louko Heikki	Lähteentie 35	61410 Ylistaro as.
Ahtäri	Vasikkaniemi Tanja	Itä-Peränteentie 1268	63780 Alastaipale

YRITTÄJÄVASTAAVAT 2010

Alahärmä	Sorvisto	Seppo	Yliviitalantie 677	62300 Härmä
Alajärvi	Kuoppala	Jukka	Kaarnatie 3	62900 Alajärvi
Alavus	Volanto	Aulis	Itärannantie 202	63410 Rantatöysä
Evijärvi	Anttikoski	Juho	Anttikoskentie 191	62540 Vasikka-Aho
Ilmajoki	Yli-Ojanperä	Kari	Homesojankuja 47	60800 Ilmajoki
Isojoki	Piikkilä	Juha	Joonaantie 8	64900 Isojoki
Isokyrö	Renko	Tuure	Tikkurintie 155	61520 Lehmäjoki
Jalasjärvi	Mannila	Raimo	Tampereentie 1651	61720 Koskue
Jurva	Rajala	Marko	Rannankyläntie 344	66360 Kesti
Karjajoki	Korkeamäki	Arto	Mäensivuntie 49	64350 Karjajoki
Kauhajoki	Lakso	Heikki	Ikkeläjärvenkiertot.353	61880 Ikkeläjärvi
Kauhava	Martikkala	Harri	Hemmingintie 160	62200 Kauhava
Kortesjärvi	Pirttinen	Hannu	Pirttisentie 248	62435 Pirttinen
Kuortane	Haapa-Aho	Jouni	Länsirannantie 86	63130 Mäyry
Kurikka	Niemi	Jaakko	Koivulantie 37	61370 Lohiluoma
Laihia	Uitto	Hannu	Uitonhaaratie 32	66450 Jakkula
Lappajärvi	Hernesniemi	Antti	Nykäläntie 22 A	62600 Lappajärvi
Lapua	Jäätteenmäki	Ismo	Alajärventie 1781	62290 Hirvikylä
Kristiina	Koskela	Onni	Isokorventie	64320 Dagsmark
Lehtimäki	Jokiaho	Asko	Leppälänkyläntie 342	63530 Länsikylä
Nurmo	Martikkala	Mika	Länsitie 637	60550 Nurmo
Peräseinäjoki	Kanto	Hanna	Kannontie 15	61100 Peräseinäjoki
Seinäjoki	Mäki-Jouppi	Markus	Suupohjantie 135	60320 Seinäjoki
Soini	Saarinen	Esa	Multiantie 771	63800 Soini
Teuva	Peltoniemi	Timo	Huhtalantie 44	64740 Horo
Tiistenjoki	Niemelä	Henry	Kettulantie 89	62175 Ylikylä
Töysä	Levelä	Liisa	Lehtimäentie 1147	63640 Ritola
Vimpeli	Kangasaho	Hannu	Ahontie 45 A	62880 Säaksvesi
Vähäkyrö	Valkama	Hannu	Hiirpellontie 416	66500 Vähäkyrö
Ylihärmä	Hietämäki	Matti	Kankaantie 570	62150 Rintakangas
Ylistaro	Aila	Veli-Pekka	Pukkilantie 178	61450 Kylänpää
Ahtäri	Kukkeenmäki	Jorma	Sepänahontie 8	63910 Inhantehtaat

YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2010

Alahärmä	Pitkämäki Jari	Bramsintie 2	62340 Kuoppa
Alajärvi	Talvitie Janne	Ekolantie 137	62350 Ekola
Alavus	Autio Ari	Tikkasentie 157	62900 Alajärvi
Evijärvi	Saarijärvi Pasi	Sydänmaantie 637	61170 Sääskiniemi
Ilmajoki	Tähtinen Lauri	Kaustisentie 992	62500 Evijärvi
Isojoki	Kankaanpää Timo	Nikkolantie 265	60800 Ilmajoki
Isokyrö	Huhtala Jani	Huhtalantie 1	64810 Vanhakylä
Jalasjärvi	Ikola Timo	Perttiläntie 286	61500 Isokyrö
Jurva	Korpi Seppo	Larvakyläntie 162	61680 Mantila
Karijoki	Niemi Erkki	Rintapääntie 114	66320 Niemenkylä
Kauhajoki	Röksi Terhi	Kirkkotie 974	62470 Myrkkö
Kauhava	Lahdenmaa Kari	Mikkiläntie 40	61800 Kauhajoki
Kortesjärvi	Sippola Hannu	Vanha-Lapuan tie 73	62220 Pernaa
Kuortane	Tuhkasaari Timo	Voltintie 682	62435 Pirttinen
Kurikka	Honkola Reijo	Savikkotie 38	63150 Ruona
Laihia	Saari Jarkko	Pojanluomantie 269	61230 Luopa
Lappajärvi	Manni Ari-Jukka	Ippomäentie 7	66460 Haapala
Lapua	Korpela Markku	Ylipääntie 348	62640 Savonkylä
Kristiina	Alakarhu Pauli	Ampialantie 51	62160 Karhunkylä
Lehtimäki	Uusitalo Samuli	Stenbackantie 45	64300 Lapväärtti
Nurmo	Jokiaho Asko	Leppälänkyläntie 342	63530 Länsikylä
Peräseinäjoki	Penttilä Jouko	Kujapenttiläntie 8	60550 Nurmo
Seinäjoki	Pärnänen Pasi	Piriläntie 14	61650 Kalakoski
Soini	Heikkilä Esa	Heikkiläntie 44	60420 Seinäjoki
Teuva	Laukkonen Esa	Lehtimäentie 83	63800 Soini
Tiistenjoki	Kentta Antti	Korventie 80 A 1	64760 Peltola
Töysä	Rintaniemi Samu	Paavolantie 156	62185 Mäki-Paavola
Vimpeli	Murtomäki-Kukkola Hanna	Kuortaneentie 445	63600 Töysä
Vähäkyrö	Pannula Heimo	Porasentie 91	62810 Savonjoki
Ylihärmä	Rinta Tapani	Kalliontie 108	66500 Vähäkyrö
Ylistaro	Viitala Jorma	Järventie 21	62375 Ylihärmä
Ahtäri	Tuurinkoski Johanna	Malkamäentie 48	61460 Hanhikoski
	Isomäki Arto	Itä-Peränteentie 624	63700 Ahtäri

Aiotko investoida? Nyt on oikea aika

Suunnitteletko maatilallasi tuotantorakentamista, muuta investointia tai sukupolvenvaihdosta? Hankkeesi käynnistämistä auttaa uusi rahoitustuki. Vaativien ja määräajassa tehtävien hakemusten laatimiseen saat asiantuntija-apua Osuuspankista. Tervetuloa Osuuspankkiin keskustelemaan hankkeesi rahoituskokonaisuudesta.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

8. MTK:N JÄSENEDET

Jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää jäsenyyden todistamista. Se onnistuu parhaiten jäsenmaksun yhteydessä postitettulla jäsenkortilla. Osa jäseneduista on toisaalta sellaisia, että jäsenyyden ja jäsenmaksun maksamisen tarkistus toteutetaan tietojärjestelmiä hyödyntäen. Monen jäsenedun hyödyntämisessä tärkeä numerosarja on jäsenkortissa oleva jäsentunnus. Se onkin syytä säilyttää paikassa, josta se on helposti saatavilla.

1. Tuotevastuuvakuutus

Tuotevastuuvakuutus sisältyy MTK:n jäsenmaksuun. Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla yhdistysten henkilöjäsenillä ja se koskee myös maa- ja metsätaloon liittyviä maaseutuyrityksiä. Tarkempia tietoja saa Tapiolan ja Lähivakuutuksen toimistoista. Tutustu tuotevastuuvakuutuksen ehtoihin osoitteessa www.mtk.fi.

2. Tapiolasta talous- ja henkilöturvaa

Näistä palveluista MTK:n jäsenet saavat Tapiolasta jäsen- ja palveluedut: 1) Omaetu heti Tapiolan asiakkaaksi tullessa. Ohjelmassa on neljä etutasoa ja parhaimmillaan saa jopa 17 %:n edun vakuutusmaksuista, säästö- ja eläkevakuutusten hoitokuluista. 2) Maatila-, metsä- ja tuotantoeläinvakuutukset, 10 %:n alennus. 3) Agria-eläinvakuutukset (koira-, kissa- ja hevosvakuutukset) 10 %:n alennus (ei muiden järjestöalennusten lisäksi). 4) Henkilö- ja pakettiautojen täys- ja säästökaskot sekä moottorikelkkujen ja mönkijöiden peruskaskot, 10 %:n alennus. 5) Kodin vakuutus sopimus, 5 %:n alennus. 6) Uusi Maatilayrittäjän Omaturva henkilörikivakuutus sopimus alle 45-v. MTK:n jäsenille. Yritysturva-henkivakuutus, Aikuisen tapaturma- ja matkustajavakuutus. 7) Omaeläke-vakuutus lisäturvaksi sukupolvenvaihdokseen varautumiseen. 8) Maatilan turva-ensiapulaukku, spv:n vuonna 2010 tehneille. 9) Tapiola Pankin edullinen maatilan turvalaina turvallisuutta parantavien hankintojen rahoittamiseksi. Laina kuuluu asiakasluottovakuus, joten muuta vakuutusta ei tarvita. 10) Metsänomistajan Talousturva -paketin palvelut -tuottava Säästötili metsänhoitotiliksi, maksuton Omatalous osiolla varustettu verkkopalvelu, Tapiola pankin edullinen puukaupan Eturaha. 11) Vähintään 5000 euron rahastosijoitukset Tapiolan rahastoihin ilman merkintäpalkkioita. 12) Tapiola Pankin keskittämissä OmaEtu-ohjelman mukaisesti. Tutustu tarkemmin Tapiolan MTK-yhteistyö-sivuilla, www.tapiola.fi

3. Lähivakuutuksesta jäsenetuja

Lähivakuutus myöntää MTK:n jäsenille 10 %:n jäsenalennuksen koti- ja maatilavakuutuksista sekä niihin liittyvästä lisäturvasta, kuten metsä- ja tapaturmavakuutuksesta. Alennus on samansuuruinen viljelijä-, metsänomistaja- ja maaseutuyrittäjäjäsenille. Jäsenalennuksen lisäksi asiakkaat saavat yksityistapaturma-, matkustaja- ja sairausvakuutukset muita edullisemmin. (sairauskuluvakuutukset alennus 50 % ja tapaturma- ja matkustajavakuutukset 30 %). Perheen nuorten tarpeisiin Lähivakuutus tarjoaa jäsenetuna Nuorisovakuutusta.

Farmi-maatilavakuutukseen on kytketty 7 turvateosta koostuva Turvatila-ohjelma. Ohjelman täyttänyt asiakas saa MTK:n alennuksen lisäksi 20 %:n alennuksen maatilavakuutuksen maksusta. Lisätietoja: paikalliset lähivakuutusyhdistykset ja www.lahivakuutus.fi.

4. OP-Pohjola-ryhmä

Osuuspankkiryhmän jäsenedut pankkipalveluista, henki- ja eläkevakuutuksista, sijoitusrahastotuotteista ja kiinteistövälityksestä: www.op.fi
Kirjanpito-ohjelma Wakka: OP-Pohjola-ryhmä tarjoaa MTK:n jäsenille yhdessä ProAgria Maaseutukeskusten liiton kanssa maatalouden kirjanpito- ja pankkiohjelman Wakasta 50 %:n alennuksen. Tarjous on voimassa 30.4.2010 saakka.

5. Nordea

Lisätietoja Nordean toimipisteistä ja verkkosivuilta www.nordea.fi.

6. Neuvonta ja lakiapu

Maa- ja metsätalouteen liittyvistä **veroasioista** saa tietoa soittamalla MTK:n veropuhelimeen. Jäsenetuista veroneuvontaa saat numerosta 0600 17 999, jossa puhelun hinta on 1,17 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu. Puhelun aluksi kysytään jäsennumero. Ei-jäsenten numero on 0600 17 222. Puhelu maksaa 2,17 euroa minuutilta + pvm. Neuvontapuhelin päivystää talvikuukausina kello 9-12.

Työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksissä neuvontaa saa jäsenetuhintaan Maaseudun Työnantajaliiton puhelimesta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,17 € + pvm ja MTK:n jäsentunnus kysytään puhelun alussa. Puhelin päivystää ti ja pe 9-12. Ajankohtaista tietoa työehtosopimuksista, palkkaus- ja muista työnantaja-asioista saa Maaseudun Työnantajaliiton verkkopalvelusta. Pääset MTK:n jäsenille tarkoitettuun verkkopalveluun MTK:n jäsenverkko Repun kautta.

7. Vastuuvakuutettu EU-avustaja auttaa tukihauissa

MTK:n kouluttamat ja vakuuttamat EU-avustajat auttavat viljelijöitä tukihakemusten täyttämässä. Vakuutus korvaa tuenmenetyksen, joka aiheutuu avustajan virheellisestä toiminnasta hakemuksia täytettäessä. Pienin korvattava vahinko on 500 euroa. Vakuutuksen saadakseen sekä täyttäjän että viljelijän tulee olla MTK:n jäseniä.

8. Maa- ja ympäristöoikeudellista lakiapua edullisemmin

MTK:n jäsenenä saat Maanomistajien Arviointikeskuksen palkkioista 10 % alennuksen. Yhtä toimeksiantoa kohden alennus voi olla enintään 505 euroa. Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (www.arviointikeskus.fi) eteläpohjalaisia lähin toimisto on Elinkeinotalossa Seinäjoella os. Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki, p. 020 741 1066.

9. Neste tarjoaa alennusta bensiinistä ja dieselistä

Neste tarjoaa MTK:n jäsenille Neste Oil -Yrityskortilla ja Neste Yksityiskortilla seuraavat alennukset Neste-liikenneasemien ja vihreiden A24-automaattiasemien kulloinkin voimassa olevista vähittäishinnoista: bensiini: -2,5 senttiä/litra, citydiesel: -2,7 senttiä/litra. Lisätietoja Neste Infosta, puhelin 0800 196196 tai Nesteen verkkosivuilta www.neste.fi.

10. St1

St1 tarjoaa MTK:n jäsenille lämmityspolttoöljyä ja pellettiä kilpailukykyiseen nettohintaan.

St1-yrityskortilla jäsenet saavat sopimuslennukset bensiinistä, dieselistä ja polttoöljystä. Laskutus keran kuussa ilman laskutusalkiota. St1:n jäsenedut MTK:n jäsenille ja korttien tilausohjeet löytyvät jäsenverkko Repusta.

11. Skapat Energia Oy – sähkönhankintaedut

Skapat Energia hoitaa asiakkaidensa sähköyhtiöiden kilpailutuksen ja MTK:n jäsenet saavat mahdollisuuden saada säästöjä liittymällä sähkönyhteishankintaan eli sähköpooliin. Pienentyvän sähkölaskun lisäksi saat Skapat Energialta MTK:n 10 % jäsenedun. Lisätietoja www.skapatenergia.fi tai 020 7414110.

12. Elisa –Huoleton tietokone

MTK:n jäsenen tarpeeseen sopiva, luotettava ja kestävä tietokone toimitetaan täysin käyttövalmiina kokonaisuutena. Huolenpito palvelu sisältää mm. tietoteknisen avun. MTK:n järjestöetuna joka 12. kuukausi on veloitukseton. Veloitus kuukaudessa on alkaen 59 €. Lisätietoja Repusta ja www.elisa.fi

13. Jäsentietoverkko Reppu

MTK:n jäsenenä saat käyttöösi jäsenverkko Repun palvelut (<http://www.mtk.fi>). Jäsentietoverkkoon pääset jäsentunnuksella. Aloitussalana on jäsennumeron 6 viimeistä numeroa. Repusta löytyvät mm. puun hintatiedot, maataloustuotteiden markkinakatsaukset, sopimusmallit, työnantajapalvelut ja muut jäsenpalvelut.

14. MTK-Viesti

MTK-Viestin vuosikerran 8 numeroa saat vuodeksi 2010 jäsenhintaan 23 euroa. Tilaukset: Tilajapalvelu, puhelin 020 413 2253, tilajapalvelu@mtk.fi

15. Maahengen kirjoista alennusta

MTK:n jäsenenä saat Maaseudun Sivistysliiton yhteydessä toimivan Maahengen kirjoista 20 %:n alennuksen. Tutustu Maahengen kirjoihin verkkosivulla www.maahenki.fi. Lisätietoja: p. 09 751 2020, maahenki@msl.fi

16. ProAgria Keskusten Liiton ammattikirjat

Jäsenetuna 15 % alennus seuraavista kirjoista, kun tilaat ne suoraan Pro Agria Keskusten Liitosta. – Maatilayrittäjän hyvinvointi. Tieto tuottamaan 129. – Leh-mähavaintoja, 2. painos. P. 020 747 2485

17. Holiday Club Finland –kylpylähotelli, Sokos-hotellit ja Radisson Blu -hotellit

Holiday Club-, Sokos- ja Radisson Blu -hotellit tarjoavat MTK:n jäsenille vaihtuvia majoitusetuja. Ilmoita

varausta tehdessäsi varaustunnus: MTK:n jäsenedut. Kirjautuessa sisään näytä jäsenkortti.

18. Kunnanpaikan jäsenedut

Kylpylähotelli Kunnanpaikassa Siilinjärvellä saat MTK:n jäsenenä majoituksen kahden hengen huoneessa 57 euron hintaan (norm. 95-135 euroa). Kysy myös muista kausitarjouksista. Varaukset ja tiedustelut Kunnanpaikasta: puhelin 017 476 560, sähköposti: skk.myyntipalvelut@kunnanpaikka.com, www.kunnanpaikka.com.

19. Lomayhtymän jäsenedut

Runnin Kylpylä, Iisalmi: 2-3 vrk:n MTK-lomapaketti: 145 €/hlö/2 vrk (etu 24 euroa) Etu voimassa 31.12.2010 saakka. P. (017) 768 7524

Kylpylä Kivitippu, Lappajärvi

Vuonna 2010 MTK:n jäsenille 10 %:n alennus normaalihintaisista lomapaketeista. Lisätuna Jäsenetukomeetta: 2 vrk 2 hengen huoneessa, hinta 99 €/hlö (voimassa 30.12.2010 asti, ei juhlapyhinä). p. 06 561 5566
Kaikki tarjoukset löydät Lomayhtymän MTK:n jäsenille tarkoitetuilta verkkosivuilta.

20. Härmän kuntokeskus

Kylpylä- ja kuntosalipalveluja MTK:n jäsenille edulliseen hintaan: Rennot Päivät Härmässä 2 vrk 109 euroa/hlö, sis. Majoitus 2 hlö huoneissa, 2 x aamiainen ja 2 x lounas/päivällinen, kahvi + ulla, kylpylä ja kuntosali, ohjattua vapaa-ajanohjelmaa, sisäänpääsy tanssiravintolaan erikoisiltoja lukuun ottamatta. P. 06 483 1600, www.harmankuntokeskus.fi

21. Lomayhtymä tarjoaa kuntolomia

Lomayhtymä järjestää Raha-automaattiyhdistyksen rahoittamaa tuettua lomatoimintaa. Kaikille avoimet teemalomat perustuvat valtioneuvoston päätökseen. Tuettujen lomien omavastuuosuudet ovat aikuisilta 22 euroa/vrk ja 6-15-vuotiailta 6-8 €/vrk. Lomayhtymän tuetut lomat ovat haettavissa ympäri vuoden. Esitteitä ja hakemuksia saa lomayhtymästä.

22. Viking Line

MTK:n jäsenenä risteilet Viking Linella erikoishintaan seuraavilla reiteillä:

Alennus on jopa 50 %. Katso alennusreitit ja tunnukset www.mtk.fi. Lisätietoja: www.vikingline.fi, p. 0600 41577 (1,64 euroa/puhelu) tai matkatoimistosta.

23. Valtralta traktoribonus

Vuoden 2010 bonuksena saat 1) Valtra Collection -tuotteita 350 eurolla tai 2) Sako-tuotteita tai 3) Suunnon kellon. Bonus myönnetään v. 2010 uuden Valtra-traktorin ostaneille MTK:n ja SLC:n jäsenille. Lisätietoja: www.valtra.fi.

24. Jatkajille Tulevaisuuden haalarit

Valtra tarjoaa kaikille vuonna 2010 yritystoiminnan aloittaville MTK:n jäsenille Tulevaisuuden haalarit -bonuksena suomalaiset laadukkaat työhaalarit. Bonusehdot ovat seuraavat: *Sukupolvenvaihdos tehdään tai yritystoiminta aloitetaan vuoden 2010 aikana. *Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla ilmoitetaan sukupolvenvaihdoksesta tai yritystoiminnan aloittamisesta. *MTK:n jäsenyys.

25. Hyvää Suomesta -joutsenlippu

MTK:n jäsenenä saat Hyvää Suomesta -joutsenlipun käyttöoikeuden jäsenetuhintaan 84 euroa vuodessa. Lisää tietoa Hyvää Suomesta -joutsenlipusta verkkosivuilta www.finfood.fi

26. Suomen Ympäristöpalvelun jäsenedut

Jäsenedut: maatilatalouden analyyseistä 4 %:n alennus, maanäytteiden hivenravinnepaketeista 8 %:n alennus, metsän neulasanalyyseistä 8 %:n alennus. Lisätietoja: Suomen Ympäristöpalvelu Oy, puhelin 08 514 5600, www.suomenymparistopalvelu.fi

27. Viljavuuspalvelu

MTK:n jäsenet saavat perustutkimuksen yhteydessä yhden hivenmäärityspaketin Cu-Zn-Mn veloitusetta, kun tilaa vähintään yhden maksullisen hivenpaketin. Edun arvo on 11,60 €. Muita etuja www.mtk.fi ja www.viljavuuspalvelu.fi

28. Hortilab

Hortilab myöntää jäsenille ilmaisen hivenravinnepaketin (Cu-Mn-Zn) valinnanvaraiselle näytteelle, kun tilaus käsittää yli viiden maanäytteen perustutkimukset. Lisätietoja: Hortilab Oy, PL 58, 64021 Närpiö, p. 06 347 4250, www.hortilab.fi

29. Kultajousi

Saat tuntuvia alennuksia kaikista normaalihintaisista kultasepäntuotteista Kultajousi-liikkeissä jäsenkorttia näyttämällä. Eteläpohjalaisia lähimmät liikkeet ovat Seinäjoella ja Vaasassa.

30. Pellonpajan palovaroitin- ja kamerajärjestelmät

MTK:n jäsenet saavat 15 %:n alennuksen Pellonpajan kameravalvonta-, murtosuojaus-, kulunvalvonta- ja palovaroitinjärjestelmistä. Tutustu sivuilla www.pellonpaja.fi

31. Nissanin autotarjoukset

Nissanin jäsentarjoukset vaihtuvat vuoden mittaan. Edun saa esittämällä alennuskupongin, joka on tulostettavissa MTK:n jäsenetusivuilta. Voimassa olevat tarjoukset löytyvät www.mtk.fi -> jäsenedut -> Nissan.

32. Etuseteli Can-Am-mönkijän tai Lynx-moottorikelkan ostajalle

MTK:n jäsenet saavat arvokkaan etusetelin ostaessaan uuden Lynx-moottorikelkan tai Can-Am-mönkijän. Etusetelin voi käyttää tarvehankintoihin ostopaikassa. Edun tarjoaa Rovaniemellä Lynx-moottorikelkkoja valmistava ja mönkijöitä maahantuova BRP Finland Oy. Lisätietoja Repun sivuilta ja www.brpscandinavia.com.

33. DeLaval-työhaalarit

MTK:n jäsenet saavat DeLaval-työhaalareista Agrimarketeista ja DeLavalin huoltoteknikoilta 20 %:n alennuksen hinnastohinnasta. Lisätietoja löytyy jäsenverkko Repusta.

34. Green Rock jätevesijärjestelmät

Green Rock Oy tarjoaa jätevesien käsittelyyn tarkoitettuja laitteita jäsenetuhintaan. Alennusprosentit vaihtelevat tuotteesta riippuen. www.greenrock.com

35. Texaco-tuotteet verkkokaupasta

MTK:n jäsenet saavat Finnoleumin verkkokaupan kautta ostetuista Texaco-voiteluaineista ja muista Texaco-tuotteista erikoisalennuksen. Toimintaohjeet jäsenverkko Repusta. Lisätietoja www.finnoleum.fi

36. Nettiporkkana -lvi- ja sähkötarvikkeet

Nettiporkkana (LVIS-Farm Oy) tarjoaa verkkokaupassa MTK:n jäsenille kilpailukykyiseen hintaan lvi- ja sähkötarvikkeita. Tilauslomake ja tilausohjeet jäsenverkko Repussa.

MTK-Etelä-Pohjanmaan omat jäsenedut

1. Polttoöljy ja tarvikkeet

MTK-EP:n alueella MTK:n jäsenten on mahdollista saada poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (suodattimia yms) jäsenetuhintaan. Koska hinnat elävät koko ajan, päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä Markku Koivuluomalta (sähköposti: markku.koivuluoma@epk.inet.fi) tai puhelimiten 06-4140311, 0400-297528. Toimituskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Tiedusteluja ja tilauksia tehtäessä tulee esittää jäsennumero. Jälkikäteen tarkistetaan, onko jäsen myös maksanut jäsenmaksun eli onko ollut oikeutettu jäsenetuhintaan.

2. Suonentiedon maatalousohjelmat

MTK:n jäsenet saavat **15 % alennuksen** Suonentieto Oy:n maatalouteen suunnitelluista tietokoneohjelmista. Katso lisätietoja www.suonentieto.fi ja p. 017-264 2642. Tilauksen yhteydessä on ilmoitettava henkilökohtainen MTK-jäsennumero.

3. Oy Woikoski Ab hitsaus- ym. kaasut ja kaasupullot

MTK-EP:n jäsenet saavat alennusta Woikosken kaasuita: happi, asetyleeni, argon, hiilidioksidi, typpi, seoskaasu jne. Lisäksi tuotevalikoimaan kuuluvat hitsauskoneet ja -tarvikkeet. Kysy lisää Varkauden toimipisteestä p. 017 570 2600 tai lähimmältä jälleenmyyjältä. Jälleenmyyjät löydä osoitteesta www.woikoski.fi.

4. Anvia Oyj:n (VLP:n) laajakaista ”Tuottaja-Netikka”

MTK-Etelä-Pohjanmaa on solminut Anvia Oyj:n kanssa yhteistyösopimuksen, jonka ansiosta alueemme MTK:n jäsenet saavat laajakaistaisen internet-liittymän, Tuottaja-Netikan edullisesti. Etu on tarjolla VLP:n saatavuusalueen kunnissa seuraavasti: Alahärmä, Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhava, Korttesjärvi, Kurikka, Laihia, Lapua, Nurmo, Seinäjoki, Vähäkyrö, Ylihärmä, Ylistaro. Saatavilla on seuraavat nopeudet: 1M/512, 2M/512, 4M/832, 8M/1M. Kysy viimeisin jäsenetuhinta VLP:ltä, p. 411 4777.

5. Kernite lubrication voitelurasvat

Jäsenhinta tuubivaseliinista 398 euroa/24 tuubia ja lisäksi määräalennukset. Tuote K-NATE NLGi ja NLGi 2 (kesälaatu). Toimitus kotiin Transpoint kuljetuksella. Tuotteita voi tilata piiriedustaja Jaakko Ristimäeltä ja hän voi niitä tulla myös tilalle esittelemään GSM 0500-170530.

9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA v. 2010

MTK Etelä-Pohjanmaan liitto toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Asiantuntijaorganisaationa liitto vaikuttaa yhteiskunnan eri toimijoihin siten, että perheviljelmiin pohjautuva jäsenistön yritystoiminta on kannattavaa ja mielekästä antaen riittävän toimeentulon kohtuullisella työpanoksella. Liiton rooli alueellisena etujärjestönä edellyttää vahvaa vaikuttamista ensisijaisesti alueellisesti, mutta myös valtakunnallisiin poliittisiin päätäisiin. Viestintä on tärkeä osa vaikuttamista.

Liiton tavoitteena on, että maaseutu on hyvä paikka tehdä työtä ja yrittää sekä asua ja viettää vapaa-aikaa. Tuottajaliitto toimii MTK:n tavoitteiden mukaisesti ja sisäistää toiminnassaan MTK:n arvot. Tuottajajärjestön arvot ovat jatkuvuus, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, yrittäjäys, avoimuus ja asiantuntemus.

TOIMINNAN KESKEISET PAINOPISTEET:

MAATALOUSPOLITIikka

- viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen vaikuttaminen kaikin käytettävissä olevin toimenpitein
- tulo- ja kannattavuuskriisiin liittyvä edunvalvonta
- alueemme maatalouden erityispiirteiden ja ongelmien nostaminen esille ja näiden asioiden ajaminen kansallisessa päätöksenteossa
- maatalouden eri tukimuotojen järjestyvä soveltaminen ja pitkäaikaisen pohjoisen tuen turvaaminen
- maataloustuotannon jatkuvuuden ja kannattavuuden turvaaminen EU:n maatalouspolitiikan muutoksissa sekä tarvittavien uusien ratkaisujen ja selviytymiskeinojen edistäminen
- tulotuki- ja investointitukiratkaisuihin vaikuttaminen, tukihallintoon ja valvontaan liittyvä edunvalvonta, viljelijän oikeusturvan parantaminen ja kehittäminen
- investointien rahoituksen ja investointitukimahdollisuuksien turvaaminen
- maatalouden tukijärjestelmän täysimääräinen hyödyntäminen tiedottamisella, kurssituksella, avustajaverkon kehittämisellä, neuvonnalla ja seurannalla sekä mahdollisissa valituksissa avustamalla
- perheviljelmien työsidonnaisuuden huomioiminen

MARKKINAT, HINTAPOLITIikka JA KULUTTAJATYÖ

- omien tuotteiden markkinoiden varmistaminen ja mahdollisimman hyvän markkinahinnan turvaaminen tuotteille, tiivis yhteydenpito keskeisiin markkinasidosryhmiin
- viljelijöiden oman vastuun ja yhteistyön merkityksen korostaminen sekä tuottajien sitoutuminen laajaan tuottajayhteistyöhön ja markkinointiin omien osuuskuntien ja yhtiöiden kautta
- Markkinoiden vakautta ja jäsenten markkinatietoisuutta edistävä toiminta
- maatalouden kustannusten alentaminen, kone- ja muiden yhteistyöhankkeiden edistäminen
- kotimaisuuden esille tuominen ja kuluttajien tietoisuuden lisääminen suomalaisen ruuan laadusta ja turvallisuudesta, kuluttajatyö, lähiruoka- ja koulutiedotus
- kotimaisuuden ja paikallisuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa
- huoltovarmuuden merkityksen esille tuominen
- hyvän eläin- ja kasviterveyden ylläpitäminen sekä kuluttajien luottamuksen säilyttäminen suomalaisiin elintarvikkeisiin

MAASEUTUPOLITIikka JA YRITTÄJYYS

- maaseutuyrittäjien toimintaympäristöön ja toiminnan edellytyksiin vaikuttaminen
- järjestön yrittäjävastaavien toiminnan tukeminen ja uusien toimintamallien luominen
- koulutusta maaseutuyrittäjille työnantaja- ja verotuskysymyksissä
- järjestötyö ja jäsenhankinta, maaseutuyrittäjyyteen liittyvät tilaisuudet, aloitteet, tiedottaminen ja sidosryhmäyhteistyö maaseutuyrittäjyyttä ja maaseudun kehittämistä koskevissa kysymyksissä
- edunvalvonta- ja järjestöyhteistyö turkistalouden järjestöjen kanssa
- maaseudun kokonaisvaltainen kehittäminen ja elinvoimaisuuden lisääminen, maaseudun ja haja-asutusalueiden tiestön, tietoliikenteen, palvelujen ja toimintojen turvaaminen
- tuottajien paikallinen ja alueellinen edunvalvonta kunta- ja palvelurakenteen muuttuessa
- hanketoiminnan edistäminen konkreettisen hyödyn saamiseksi maaseudun kehittämisessä

METSÄPOLITIikka JA BIOENERGIA

- MTK:n metsäjäsennyden ja -järjestäytymisen edistäminen
- yhteistyö Metsänomistajien Liitto Länsi-Suomen kanssa
- ensiharvennuspuun jalostuskapasiteetin lisääminen Länsi-Suomessa
- energiapuun käytön edistäminen, energiapuulle oma puutavaralaji ja hinta
- puun ja turpeen hyödyntämisen lisääminen sekä uudenlaisten käyttötapojen etsiminen
- pelto- ja muun bioenergian edistäminen ja tähän liittyvän hanketoiminnan edistäminen toimeentulomahdollisuuksien lisäämiseksi jäsenistölle

SOSIAALIPOLITIikka

- viljelijöiden sosiaaliturvajärjestelmien kehittämiseen liittyvä edunvalvonta
- pyritään alentamaan viljelijöiden Myel-maksutasoa samalle tasolle kuin on palkansaaajien oma osuus TyEL-vakuutusmaksuissa (5 %)
- sukupolvenvaihdosten edistäminen, eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen
- lomitusjärjestelmän toimivuuden turvaaminen, kehittäminen ja lomapäivien lisääminen
- työterveyshuolto, työttömyysturvakysymykset
- maa-, metsä- ja maaseutuyrittäjien lasten päivähoiton parantaminen
- Melan yhteistyösopimuksen mukaiset toimenpiteet sosiaaliturvaa koskevan tietämyksen edistämiseksi sekä tiedotus MELA-turvasta ja luopumisjärjestelmistä
- tiedotetaan yhteistyökumppaneiden järjestämistä maatalousyrittäjien kuntoremonttikursseista ja muiden eri toimijoiden maatalousyrittäjille tarkoitetuista tuetuista lomista
- maaseudun työvoimakysymysten hoitaminen
- viljelijöiden hyvinvointihankkeeseen osallistuminen ja siitä tiedottaminen sekä yhdistysten ja jäsenten aktiivointi hankkeeseen.

VEROTUS

- maaseutuyrittäjien etujen turvaaminen veroratkaisuissa
- sukupolvenvaihdostilanteiden verotuskohtelun helpottaminen
- kiinteistöveron poistaminen maatalouden tuotanto-omaisuudelta sekä maa- ja metsätalousmaan pitämisen kiinteistöveron ulkopuolella
- tulovero- ja nettovarallisuussäädösten kehittäminen erityisesti ansio- ja pääomatulokysymysten osalta
- pellon verotusarvon nosto maatilojen nettovarallisuuden korottamiseksi
- verotuksellisten keinojen käyttäminen maaseutu- ja haja-asutusalueiden kehittämiseksi
- jäsenistön ja maaseudun elinkeinojen kannalta myönteisten veroratkaisujen edistäminen koko elintarvikeketjussa ja yhteiskunnassa
- koulutuksen ja tiedotuksen järjestäminen verokysymyksistä

YMPÄRISTÖKYSYMYKSET JA MAAPOLITIikka

- vaikuttaminen kotieläintiloja koskevaan ympäristölupakäytäntöön ja -määräyksiin sekä ympäristölupakäytännön uudistamiseen
- vaikuttaminen kaavoitukseen ja ympäristönsuojeluun
- vaikuttaminen vesiensuojelun ja vesipuitedirektiivin toteuttamiseen
- sidosryhmäyhteistyö ympäristö- ja maapolitiikan kysymyksissä
- edunvalvonta jokamiehen oikeuksiin liittyen

JÄRJESTÖTYÖ JA VIESTINTÄ

- tuottajaliiton toiminnan kehittäminen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen
- osallistuminen tuottajajärjestön yhteistyöryhmien toimintaan ja järjestön projekteihin ja kehittämissankkeisiin
- tuottajayhdistysten toiminnan kehittäminen; yhdistysten taloudellisen pohjan turvaaminen mm. pitämällä jäsen- ja pinta-alatiedot sekä jäsenmaksujen perintä ajan tasalla sekä järjestämällä jäsenten tarpeiden mukaista toimintaa
- järjestötyön välineiden ja rutiinien kehittäminen, uusien välineiden antaminen järjestötyöhön
- jäsenverkko Repun käyttöä edistetään koulutuksella ja neuvonnalla sekä käytetään jäsenverkkoa entistä enemmän myös liiton viestintävälineenä
- liiton ja yhdistysten kotisivujen kehittäminen reppujäsentietoverkossa
- liiton ja yhdistysten välisen vuorovaikutuksen kehittäminen
- järjestökoulutuksen ja toimihenkilöiden koulutuksen kehittäminen
- verkko-oppimisen mahdollisuudet otetaan käyttöön osana järjestökoulutusta
- maaseutunuorten toiminnan kehittäminen ja nuorten aktivoiminen järjestön luottamustehtäviin
- maaseudun naisten aktivoiminen järjestön toimintaan
- jäsenetujen kehittäminen
- yhteistyön edistäminen yrittäjäjärjestön, neuvontajärjestön ja muiden maaseudun toimijoiden kanssa

ALTIA

— YOUR 1ST CHOICE —

Koskenkorvan tehdas
www.altiacorporation.com

Jyvällä ohrasta

**eepee
AGRI MARKET**

**ON
MAAKUNNAN
JOHTAVA
MAATALOUS-
KAUPPA
JA KOKO
PERHEEN
EDULLINEN
OSTOS-
PAIKKA**

Nauti metsäsi tuotosta

Metsäliiton kumppanina saat metsäomaisuutesi tuottamaan ja voit nauttia sen virkistys- ja luonto-arvoista. Sijoittamalla Metsäliitto Osuuskunnan osuuksiin saat pääomallasi kilpailukykyisen koron ja edistät metsäomaisuutesi arvonnousua. Samalla varmistat itsellesi ja metsällesi parhaat mahdolliset palvelut nyt ja tulevaisuudessa. – Niin metsä vastaa kuin sitä hoidetaan.

www.metsakori.fi

 Metsäliitto

TAVATAAN VERKOSSA!

www.itikkaosuuskunta.fi ja
www.lihakunta.fi -sivut on avattu

www.itikkaosuuskunta.fi ja www.lihakunta.fi
- sivustoilta löydät keskeiset tiedot Itikasta ja
Lihakunnasta, mm. yhteystiedot hallituksesta
edustajistoon.

Osuuskunnan jäsenille sivustoilla on tarjolla
monipuolinen ja hyödyllinen palvelupaketti
sekä keskustelukanava.

Itikka osuuskunta ja Lihakunta

tarjoavat tuottajilleen monia rahanarvoisia etuja
ja lisäksi Atria-ketjun vahvuudet:

Atria on varma markkinakanava,
joka on sitoutunut kotimaiseen lihaan.
A-Rehu tarjoaa edulliset ja tuottavat
rehuratkaisut.

A-Kauppa toimii netissä kellon ympäri.
AtriaNauta, AtriaSika ja AtriaSiipi ovat
tuottajan vahva kumppani arjen työssä.

Lisätietoa myös puhelimitse 020 472 7111
tai www.atrianauta.fi, www.atriasika.fi,
www.a-rehu.fi

Atria[®]

LIHAKUNTA

ITIKKA
OSUUSKUNTA

Tapiolan Omaetu

Vuoden 2009 etuohjelma

**KANTA-ASIAKAS
BAROMETRI**

TAPIOLA

Markkinoiden parhaat edut maatilayrittäjälle!

Tapiolan palkittu Omaetu* ja MTK-jäsenetu yhdessä tarjoavat sinulle jopa muhkean 17 % + 10 %:n alennuksen keskeisten vahinkovakuutusten maksuista. Lisäksi saat tuntuvia etuja myös Tapiola Pankista. Käy katsomassa laskuesimerkkiä: tapiola.fi/mmedut

Ota Omaetusi.

* Kanta-asiakasforumin barometri 11/09

Palveluntarjoajat: Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola, Tapiola Pankki Oy, Tapiola Varainhoito Oy

Avaa tapiola.fi tai soita 01019 5100 ma-pe 8-20 tai poikkea toimistossamme.

MAATALOUSTUOTTAJAIN EP:n LIITTO
Huhtalantie 2, 602200 Seinäjoki

